

ORE I MEXÜ GA LUCA ÜMATÜXÜ

Norü ügü i ore ga Ngechuchuchiga

1-2 Pa Mecü Pa Teóquirux, nayexma ga tacü ga totanüwa ngupetüxü. Rü muxüma ga duüxügü rü marü nanaxümatügü ga yemachiga, yexgumarüü ga tomaã nüxü na yaxugüexürüü ga yema duüxügü ga noxriarü ügügumama Ngechuchuxü daugüxü rü nüxü rüngüxëëgüxü ga norü orearü uchigawa. 3-4 Rü ngëmacëx, Pa Teóquirux, rü choma rü ta meãma naxcëx íchaca ga nachiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü. Rü ñuxma rü chauxcëx rü name na meãma cuxcëx chanaxümatüxü i ngëma na meãma nüxü cucuáxücëx na aixcüma yüxü ga yema ore ga marüchirëx cuxü nanguxëëgüxü ga togü.

Tupanaãrü orearü ngeruü ga daxücüãx nanaxu-nagü ga Cuáü ga baiüxëëruüãrü buxchiga

5 Rü yexguma Erode ãëxgacü ixixgu ga Yudeáanewa, rü yéma nayexma ga wüxi ga Yudiügüarü pai ga Zacariagu äegacü. Rü pai ga Arãütaa ga Abíatanüxü nixi ga nümax. Rü namëxéga rü Erichabé nixi. Rü tüma rü ta pai ga Arãütanüxü tixi. 6 Rü nüma ga Zacaría rü namëx ga Erichabé rü meãma Tupanapëxewa, namaxë rü aixcüma naga naxinüë ga norü mugü. Rü yemaãcü taxucürüwa texé chixri nachiga tidexagü. 7 Natürü nangexacügü yerü namëx rü ingexacü. Rü ñuxüchi ga nümagü rü marü

yaguãxgü nixĩgü. ⁸ Rü wüxi ga ngunexügu rü yema paigütücumü ga Zacaría natanüwa üxügu nangu na tupauca ga taxünewa Tupanaärü puracü naxügüxüçèx. ⁹ Rü yema paigü rü nacüma nixĩ ga nüxü na naxunetagüxü ga wüxi ga natanüxü na tupaucaarü aixepegu naxücuxüçèx rü yéma Tupanacèx na yaguãxüçèx ga pumara ga yixixü. Rü yema ngunexügu rü Zacaría nangu na tupaucaarü aixepegu naxücuxüçèx na yéma yaguãxüçèx ga pumara. ¹⁰ Rü yema pumara iyaguyane rü guxüma ga duüxügu ga düxétüwa yexmagüxü rü ínayumüxëgü. ¹¹ Rü ngürüächi Zacariácèx nangox ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüãx. Rü yema nachica ga pumara nawa yagugüüxüärü tügünecüwagu nachi. ¹² Rü yexguma Zacaría nüxü dèuxgu ga yema Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüãx, rü poraäcü nabaixächiã, rü poraäcü namuü. ¹³ Natürü yema daxüçüãx ga Tupanaärü orearü ngeruü rü ñanagürü nüxü: —Pa Zacaría, ¡tãxü i cumuüxü! Erü Tupana rü marü nüxü naxĩnü i curü yumüxë. Rü cuxmèx i Erichabé rü cuxü tá ixãäcü, rü Cuáügu tá cunaxüéga. ¹⁴ —Rü cuma rü tá poraäcü cutaãëxüchi i ngëxguma nabuxgu. Rü muxüma i togü i duüxügu rü tá ta nataãëgüxüchi. ¹⁵ —Erü yima cune rü Tupanapëxewa rü tá wüxi ya mexëchicü nixĩ. Rü täütäma binu nayaxaxü, rü taxuüma to i tacü rü ngüchixáxü tá nixaxü. Rü tauta nabuyane rü Tupanaãe i Üünexü rü tá nüxna nangu. ¹⁶ —Rü nüma tá muxüma i Yudíugüxü narüngüxëe na norü Cori ya Tupanacèx nawoeguxüçèx. ¹⁷ —Rü

nüma ya Cuáŭ rü tá Cori ya Cristupêxegu nixŭ. Rü nuxcūmaŭcū ga Tupanaärü orearü uruŭ ga Eríarüŭ tá nixĩ erü tá nüxŭ nangêxma i Tupanaãe i poraxŭ. Rü ngêmaâcū tá nüxŭ narüngŭxêe i papágü na naxâcügüxŭ nangechaŭxŭ, rü ngêma tama Tupanaga ĩnüêchaŭxŭ rü na aixcūma inaxĩnŭxŭcèx. Rü ngêmaâcū tá duŭxŭgüxŭ ĩnamexêe naxcèx ya Cori ya Cristu —ñanagürü ga yema daxŭcŭŭx. ¹⁸ Rü Zacaría rü yema daxŭcŭŭxna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxâcū tá nixĩ i ngêma na naxâxâcŭxŭ i choxmèx? Erü marü chayaxŭchi i chomax rü ngĩma rü ta marü iya —ñanagürü. ¹⁹ Rü Zacaríaŭ nangâxŭ ga yema daxŭcŭŭx, rü ñanagürü: —Choma nixĩ i Gabi i Tupanaärü puracū chaxŭxŭ. Rü nüma núma choxŭ namu na cumaã nüxŭ na chixuxŭcèx i ñaã ore i mexŭ. ²⁰ —Natürü ñuxma i cuma rü tama choxŭ cuyaxŭ i ngêma ore i cumaã nüxŭ chixuxŭ. Rü ngêmacèx i ñuxma rü tá cungega ñuxmatáta nabu i ngêma cune. Natürü ngêma cumaã nüxŭ chixuxŭ, rü aixcūma tá ningu nagu i ngêma ngunexŭ i Tupana ixunetaxŭ —ñanagürü. ²¹ Rü yoxni ga duŭxŭgü rü tupaucaarü düxétüwa Zacaríaŭ nananguxêégü. Rü nügüna nacagüe ga ŭacŭcèx na tama paxa yéma ĩnaxŭxŭxŭ. ²² Rü yexguma Zacaría tupaucawa íxŭxgu, rü taxucürüwa duŭxŭgümaã nidexa, yerü nangega. Rü nümagü ga duŭxŭgü rü nüxŭ nicuèxâchitanü ga ŭacŭxŭ na nadauxŭ ga Zacaría ga tupaucaarü aixepena. Rü Zacaría rü naxmêxmaã duŭxŭgüxŭ nüxŭ nacuèxêe ga ŭacŭ nüxŭ na ŭpetŭxŭ, yerü nangega. ²³ Rü yexguma Zacaría naguxêégu ga na naxŭâxŭ ga Tupanaärü puracū ga tupauca ga taxŭnewa, rü wenaxärü

napatacèx nataegu. ²⁴ Rû yemawena rû Zacaría namèx ga Erichabé rû ixãxãcû. Rû ngĩpatagu irûxãũêcha, rû wüximẽẽxpûx ga tauemacû taguma dũxétüwa ixû. ²⁵ Rû ngĩĩcatama ngĩgürügü: — Cori ya Tupana rû poraãcû choxû narüngũxêê. Rû ñuxma rû marû tâûtáma chixri chauchiga nidexagü i duũxügü naxcèx na changexacûxû —ngĩgürügü.

Wüxi ga Tupanaãrû orearû ngeruũ ga daxũcũãx nüxũ nixu ga Ngechuchuarû buxchiga

²⁶ Rû 6 ga tauemacû marû ngĩxũ mexgu ga Erichabé ga yema na naxãxãcûxû, rû Gariréaanewa yexmane ga ããne ga Nacharétuwa Tupana nanamu ga norû orearû ngeruũ ga Gabi. ²⁷ Rû ngĩxũtawa naxû ga wüxi ga pacû ga taguma yatû ngĩmaã maũxcû. Rû María nixĩ ga ngĩega. Rû ngĩma rû ixãtechaũ namaã ga wüxi ga yatû ga Yúchegu ãegacû. Rû nüma ga Yúche rû nuxcûmaũcû ga ãẽxgacû ga Dabítanũxû nixĩ. ²⁸ Rû yema nachica ga María nawa yexmaxũgu naxücu ga Gabi, rû ñanagürü ngĩxũ: —Nuxmaẽ Pa Maríax. Tupana rû poraãcû cumaã nataãê. Rû Cori ya Tupana rû cuxũtawa nangẽxma, rû guxû i ngexũgüarû yexera marû cuxû narüngũxêê —ñanagürü. ²⁹ Natürü yexguma María nüxũ dèuxgu ga yema daxũcũãx ga Tupanaãrû orearû ngeruũ, rû namaã ãbaixãchiãê ga yema norû ore ga ngĩmaã nüxũ yaxuxũ. Rû ngĩgüãêwa nagu irûxĩnü ga tũxcûü yemaãcû ngĩxũ na namoxẽxũ. ³⁰ Rû yexguma ga Gabi rû ñanagürü ngĩxũ: —Pa Maríax, tama name na cumuũxũ, erü Tupana rû poraãcû cumaã nataãê. ³¹ —Rû ñuxma rû tá tauemacû

cuxũ inayarütaxu, rü tá cuxãxãcü, rü tá nayatü i cuxacü. Rü Ngechuchugu tá cunaxüega. ³² — Rü nüma rü wüxi ya ãëxgacü ya taxüchicü tá nixĩ. Rü Tupana ya Taxüchicü Nane tá nixĩ i naega. Rü Cori ya Tupana rü tá nuxcümaücü ga ãëxgacü ga Dabírüũ ãëxgacüxũ nayaxĩxëẽ. ³³ — Rü nüma rü guxügutáma Yudígüarü ãëxgacü nixĩ. Rü tagutáma ínanguxuchi na ãëxgacü na yĩxũ — ñanagürü. ³⁴ Rü yexguma ga María rü Gabina ica, rü ngĩgürügü: —¿Ñuxãcü tá nixĩ i ngëma na chaxãxãcüxũ, erü tauta chaxãte? —ngĩgürügü. ³⁵ Rü nüma ga Gabi rü ngĩxũ nangãxũ, rü ñanagürü: —Tupanaãe i Üünexũ tá cuxna nangu. Rü Tupana ya Tacüarü pora rü wüxi i caixanexürüũ tá cugu nayangaixema. Rü ngëmacèx ngëma õxchana i namaã cuxãxãcüxũ rü Tupanapëxewa mecüxüchi tá nixĩ, rü Tupana Nanemaã tá nanaxugü i duũxügü. ³⁶ —Rü cutanüxũ i Erichabé rü marü ixãxãcü woo marü yaguãxchirëx na yĩxũ. Rü woo ga duũxügü rü:

“Tagutáma ixãxãcü” ñanagürügü ngĩxũ, natürü i ñuxma rü marü 6 ya tauemacü ngĩxũ name na marü naxãxãcüxũ. ³⁷ —Erü Tupanaãxũ rü taxuũma naguxcha —ñanagürü. ³⁸ Rü yexguma ga María rü ngĩgürügü: —Chorü Cori ya Tupanaärü duũxũ chixĩ i chomax. Rü marü name i chomaã nanaxü i ngëma chomaã nüxũ quixuxũäcuma —ngĩgürügü. Rü yexguma ngĩxna ínixũ ga yema Tupanaärü orearü ngeruũ ga daxüçüãx ga Gabi.

María rü Erichabéxütagu inaxüãne

³⁹ Rü yexgumaücüü ga María rü paxama nawa ixũ ga guma ñãne ga Zacaríapata nawa yexmane

ga Yudéaaneärü dauxchitawa. ⁴⁰ Rü Zacaríapatawa ingu, rü iyaxücu, rü Erichabéxü irümoxe. ⁴¹ Rü yexguma Erichabé nüxü ĩnügu ga Maríaarü moxe, rü ngĩrũ õxchana ga ngĩānũwa yexmaxü rü nixĩāxcüü. Rü Tupanaāē ga Üünexü rü Erichabéna nangu. ⁴² Rü yexguma ga Erichabé rü tagaācũ Mariāxü ngĩgürügũ: —Guxü i ngexüğüarü yexera Tupana cuxü narüngüxēē. Rü ngēxgumarüü ta cunexü narüngüxēē. ⁴³ —¿Tācũwa chame na nuā chauxūtagu cunaxũānexü? Pa Chorü Cori Naēx. ⁴⁴ —Erü ngēxguma nüxü chaxĩnügu i curü moxe, rü chauxacü i chauanũwa ngēxmaxü rü norü taāēmaā nixĩāxcüü. ⁴⁵ —Cuma rü cutaāē erü nüxü cuyaxō i norü ore ya Tupana. Rü ngēmācēx Tupana tá nayanguxēē i ngēma ore i cumaā nüxü yaxuxü —ngĩgürügũ ga Erichabé. ⁴⁶ Rü yexguma ga María rü ngĩgürügũ: —Choma rü chauāēwa poraācũ Tupanaxü chicuēxüü. ⁴⁷ —Rü chorü Cori ya chorü Maxēēruūmaā chataāēxüchi. ⁴⁸ —Rü woo wüxi i Tupanaārü duūxü i ngearü dĩēruāxē chixĩ, natürü Tupana chaugu narüxĩnũ. Rü ñuxmaūcũ i duūxügũ rü taāēxcũmaā guxūgutāma choxü naxugüe. ⁴⁹ —Erü Tupana ya Poracü rü taxü i mexü chauxcēx naxü. Rü naxüüne i naega ya Tupana. ⁵⁰ —Rü nũma ya Tupana rü guxūgutāma nüxü tangechaūtümüügũ ya guxāma ya yixema aixcũma nüxü muūēxē. ⁵¹ —Rü guxü ga norü poramaā tũxü narüyexera ga guxema tũgütama icuēxüügũxe. ⁵² —Rü marü ĩnanawoxü ga yema āēxgacügũ ga nügũ icuēxüügũxü. Natürü guxema duūxēgũ ga tama tũgũ icuēxüügũxe, rü poraācũ tũxü narüngüxēē. ⁵³ —Rü guxema tũxü nataxúxe,

rü muxüma tüxna naxã. Natürü guxema muãrû dĩeruãxgüxe rû taxuüma tüxna naxããcüma tüxü ínimugü. ⁵⁴ —Rü poraãcü nüxü narüngüxëë ga norü duüxügü ga Yudíugü. Rü tama nüxü inarüngüma na nüxü ingechaütümüügüxü, yexgumarüü ga nuxcümaügüxü ga tatanüxümaã na inaxunetaxü. ⁵⁵ —Yerü yemaãcü inaxuneta namaã ga tórü օxi ga Abráü rû namaã ga tatanüxügü na guxügutáma tüxü nangüxëëxü —ngīgürügü ga María. ⁵⁶ Rü tomaëxpüx ga tauemacü Erichabéxütagu irüxãüx ga María. Rü ñuxüchi ngĩpatacèx itaegu.

Cuáü ga baiüxëëruüãrû buxchiga

⁵⁷ Rü nawa nangu ga ngunexü ga na naxíraxacüxü ga Erichabé. Rü nayatü ga ngĩxãcü. ⁵⁸ Rü yexguma nüxü nacüëxgügu na ñuxãcü Tupana ngĩmaã mecümaxü, rû ngĩrû ngaicamagu pegüxü ga duüxügü rû ngĩtanüxügü rû ngĩxü ínayadaugü, rû ngĩxü narümoëgü rû ngĩxü nayataãëgüxëë. ⁵⁹ Rü 8 ga ngunexüguwena rû ínayawiechëxmüpëxechiraügü ga guma ngĩne. Rü nanatü ga Zacaríagu nanaxüëgagüchaü ga duüxügü. ⁶⁰ Natürü naë ga Erichabé rû tama inaxwëxe. Rü ngīgürügü: —Narümemae nixi i Cuáügu tanaxüëga—ngīgürügü. ⁶¹ Rü duüxügü rû ñanagürügü ngĩxü: —¿Tüxcüü cunaxwëxe i ngëma naëga? Erü cutanüxütanüwa rû tataxuma ya texé ya ngëmagu äegaxe —ñanagürügü. ⁶² Rü yexguma ga duüxügü rû naxmëxwa nanatü ga Zacaríana nacagüe ga tacü rû naëgagu tá na naxüëgaãxü. ⁶³ Rü yexguma ga Zacarí rû poperaxü naxuneta

na yexma na naxümatüãxüçèx ga naega. Rü yexma nanaxümatü, rü ñanagürü:

“Cuáü tá nixĩ i naega”, ñanagürü ga namatü. Rü guxüma ga duüxügü rü nabaixãchiãëgü ga yexguma yema naegaxü nadaugügu. ⁶⁴ Rü yexgumatama wenaxârü nidexa ga Zacaría. Rü inanaxügü ga Tupanaxü na yacuèxüüxü. ⁶⁵ Rü yemacèx guxüma ga yema duüxügü ga norü ngaicamagu âpatagüxü rü poraãcü nabaixãchiãëgü. Rü guxüwama ga yema naânewa ga Yudeaanewa rü duüxügü nüxü nixuchigagü ga yema ngupetüxü. ⁶⁶ Rü guxüma ga nüxü cuáchigagüxü ga yema ngupetüxü, rü nügüãxëwa nagu narüxĩnüëëcha, rü ñanagürügü: —¿Tacü tá nixĩ i ngëma buxü? Erü Tupana rü aixcüma naxütawa nangëxma —ñanagürügü.

Zacaría rü Tupanaxü nicuèxüü

⁶⁷ Rü nanatü ga Zacaría nangu ga Tupanaãë i Üünexü. Rü nüxü nixu ga yema ore ga Tupana namaã nüxü ixuxü. ⁶⁸ Rü ñanagürü: —Name nixĩ i nüxü ticuèxüügü ya tórü Cori ga nuxcümaücü ga tórü oxi ga Iraéarü Tupana. Erü núma tatanüwa nangu na tüxü yamaxëxëxüçèx i yixema i norü duüxügü na ixügüxü. ⁶⁹ —Rü ngëmacèx tüxna nanamu ya wüxi ya poracü ya tórü maxëxëëruü ga nuxcümaücü ga norü duüxü ga Dabítanüxüwa ne ücü. ⁷⁰ —Rü yemaãcü Tupana tamaã inaxuneta nawa ga yema nuxcümaügüxü ga norü orearü uruügü ga üünegüxü. ⁷¹ —Rü yema orearü uruügüwa nüxü nixu rü tá tüxü ínanguxüxëë naxmëxwa i tórü uwanügü rü

guxüma i ngema duüxügü i taxchi aiexü. ⁷² —
 Rü nuxcümaüğüxe ga tórü oxigümaã nüxü nixu
 na nüxü tangechaütümüügüxü rü tagutáma nüxü
 iyanangümaxü ga yema tümamaã inaxunetaxü.
⁷³⁻⁷⁵ —Rü yemaãcü ga Tupana rü nuxcümaücü
 ga tórü oxí ga Abráümaã inaxuneta. Rü namaã
 nüxü nixu rü tá tüxü ínanguxüxëe nüxna i tórü
 uwanügü na tama imuüëäcúma naxüxüçèx i
 Tupanaärü puracü rü aixcüma mecü na ixígüxü
 napëxewa i guxü i tórü maxüwa i wüxichigü
 i ngunexügu —ñanagürü ga Zacarí. ⁷⁶ Rü
 ñanagürü ta: —Cumax, Pa Chaunex, rü Tupana
 ya Taxüchicüarü orearü uruümaã tá cuxü naxugü.
 Erü cuma rü tá Corixüpa yoxni duüxügümaã
 nüxü quixu i nachiga ya Cori. ⁷⁷ —Cuma rü
 Coriarü duüxügüxü tá nüxü cucuèxëe na Tupana
 tá nüxü nüxü ngechaüxü i norü pecadugü na
 ngëmaãcü nayauxgüäxüçèx i maxü i taguma
 gúxü. ⁷⁸⁻⁷⁹ —Erü nüxü tangechaütümüügü ya
 Tupana ya poraãcü tüxü ngechaücü. Rü ngëmacèx
 daxügüxü i naãnewa taxcèx ne nanamu i ñoma
 i naãneärü ngóonexëëruü i ngexwacaxüxü na
 nangóonetanüxëëäxüçèx i ngëma duüxügü ga
 noxri guxüguma norü chixexügagu äücúmaxüwa
 yexmagüxü. Rü nüma tá tüxü narüngüxëe na
 Tupanamaã rüngüxmüëxüçèx —ñanagürü ga
 Zacarí. ⁸⁰ Rü yema buxü rü niyachigü rü
 wüxichigü ga ngunexügu yexeraãcü Tupanaxü
 nicuáchigü. Rü dauxchita ga ngextá taxüema
 íxäpataxüwa nayexma ñuxmata yema ngunexüwa
 nangu ga na Yudíugüxü nügü nacuèxëëxü.

2

Ngechuchuarü buxchiga (Mt 1.18-25)

¹ Rü yexguma Agutu âëxgacü ga tacü ixĩxgu ga Dumawa, rü nanaxunagü ga na yaxugüâxũ ga guxũma ga duũxũgü ga guxũ ga naânewa. ² Rü yema nüxĩraũxũ ga duũxũgüarü ugüchiga, rü nanaxü ga yexguma Quirinu âëxgacü ixĩxgu ga Chírĩaarü naânewa. ³ Rü guxũma ga duũxũgü rü wüxichigü norü ãâne ga nagu nabuxũnewa nixũchigü ga yéma na yaxugüâxũcèx. ⁴ Rü yemacèx ga Yúche rü Gariréaanewa yexmane ga ãâne ga Nacharétuwa ínaxũxũ, rü Yudéaarü naânewa yexmane ga ãâne ga Beréüwa naxũ. Rü guma nixĩ ga ãâne ga nuxcũmaũcü ga âëxgacü ga Dabí nagu buxũne. Rü yemacèx nixĩ ga Yúche ga yéma naxũxũ, yerü Dabítanũxũ nixĩ ga nümax. ⁵ Rü Beréüwa naxũ ga Yúche na yaxugüxũcèx wüxigu ngĩmaã ga María ga ngĩmaã naxãmèxchaũcü. Natürü ga María rü itacharaũ ga na naxãxãcũxũ. ⁶ Rü yexguma Beréüwa nayexmagüyane, ngĩxna nangu ga ngĩrü ngunexũ ga na naxíraxacũxũ ga María. ⁷ Rü yexma nabu ga nüxĩraũcü ga ngĩne. Rü naxchápenüũmaã inanuque. Rü wüxi ga wocaarü chibüchicagumare inacanagüxëë, yerü marü guxũma nixããcu ga ucapu nawa ga guma pegüpataũ.

Tupanaãrü orearü ngeruũ ga daxũcũãx rü carnerugüarü dauruũcèx nangox

⁸ Rü Beréüãrü ngaicamana nayexmagü ga ñuxre ga carnerugüarü dauruũgü ga chütacü nachitaũwa norü carnerugüna ídaugüxũ. ⁹ Rü

ngürüächi yema carnerugüarü dauruügücèx nangox ga wüxi ga orearü ngeruũ ga daxũcũãx. Rũ Cori ya Tupanaärü üüne rü nawa nayexma rü yemacèx poraãcũ nangóone. Rũ yema carnerugüarü dauruxũgü rü poraãcũ namuũê.

¹⁰ Natürü yema orearü ngeruũ ga daxũcũãx, rü ñanagürü nüxũ: —¡Tãxũ i pemuũêxũ! erü pexcèx nuã chanange i wüxi i ore i mexêchixũ i guxũ i duũxũgüarü taãêxêëruũ tá ixĩxũ. ¹¹ —Erü ñuxma rü Beréũgu nabu ya perü maxêxêëruũ. Rũ nüma rü Cori ya Cristu nixĩ. ¹² —Rũ ñaã tá nixĩ i perü cuèxruũ. Rũ tá nüxũ ipeyangau i wüxi i õxhana i naxchápenüũmaã nuquexũ rü wocaarü chibüchicagu caxũ —ñanagürü. ¹³ Rũ yexgumatama ngürüächi yema daxũcũãx ga orearü ngeruũxõtawa nangox ga muxũma ga togü ga daxũcũãx ga orearü ngeruũgü. Rũ Tupanaxũ nicuèxüũgü, rü ñanagürügü: ¹⁴ —Rũ ñuxma rü Tupanaxũ ínicuèxüũgü rü ínataãëgü i daxũguxũ i naãnewa. Rũ pema i ñoma i naãnecũãx i Tupana pemaã taãëgüe, rü name nixĩ i pegümaã perüngüxmüê —ñanagürügü. ¹⁵ Rũ yexguma daxüwa naxĩxguwena ga yema orearü ngeruũgü rü yema carnerugüarü dauruũgü rü nügümaã ñanagürügü: —¡Ngĩã Ítayadau i Beréũwa i ngëma ngupetüxũ i Cori ya Tupana tamaã nüxũ ixuxũ nawa i norü orearü ngeruũgü! —ñanagürügü.

¹⁶ Rũ paxa inaxĩächi, rü yéma naxĩ. Rũ yexma inayangaugü ga Yúche rü María rü guma bucü ga wocaarü chibüchicagu cacü. ¹⁷ Rũ yexguma yema bucüxũ nadaugügu ga yema carnerugüarü dauruũgü, rü duũxũgümaã nüxũ nixugüe ga

yema ore ga Tupanaârü orearü ngeruü ga daxûcûâx namaã nüxü ixuxü ga guma bucûchiga. ¹⁸ Rü guxüma ga duûxügü ga nüxü inüêxü ga yema carnerugüarü dauruügarü ore rü namaã nabaixâchiãëgü. ¹⁹ Natürü ga María rü inayaxu ga guxüma ga yema ngupetüxü rü ngiãëgu namaã inguxü rü nagu irüxînüêcha. ²⁰ Rü nawoegu ga yema carnerugüarü dauruügarü. Rü taãëâcûma Tupanaxü nicuêxüügü naxcêx ga guxüma ga yema nüxü naxînüêxü rü nüxü nadaugüxü yerü aixcûma yema orearü ngeruü ga daxûcûâx namaã nüxü ixuxüâcûma nangupetü.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxûnewa nanagagü

²¹ Rü yexguma 8 ga ngunexü nüxü yexmagu ga na nabuxü ga õxchana, rü ínanawiechêxmüpêxechiraügü. Rü Ngechuchugu nanaxüëgagü. Rü yematama nixî ga naega ga daxûcûâx ga Tupanaârü orearü ngeruü Maríamaã nüxü ixuxü ga tauta namaã naxâxâcûgu. ²² Rü yexguma marü yanguxgu ga yema ngunexü na tupauca ga taxûnewa Tupanapêxewa na nügü yamexêëgüxü rü yéma naxî na yemaâcû Tupanapêxewa yanguxêëgüâxüçêx ga yema Moîchêarü mugü nüxü ixuxürrü. Rü Yerucharéüwa ga tupauca ga taxûnewa nanagagü ga guma bucü na Tupanana namugüâxüçêx. ²³ Rü yemaâcû nanaxügü yerü Tupanaârü mugüwa naxümatü, rü ñanagürü:

“Ngêxguma wüxi i nge rü nayatügu i nüxîraüxü i ngîxâcû, rü name i Cori ya Tupanana in-amu”,

ñanagürü. ²⁴ Rû yéma naxĩ rû yéma nanagagü ga taxre ga muxtucugü ga yexwacèx yaexũ, na Tupanacèx nadaiãxũcèx ga paigü ga tupaucawa, yerü yema ñanagürü ga Tupanaârü mugüwa. ²⁵⁻²⁶ Rû yexgumaũcüü Yerucharéũgu naxâchiũ ga wüxi ga yatü ga Chimeũgu âegacü. Rû wüxi ga yatü ga mecümacü nixĩ ga nümax, rû aixcüma Tupanaxũ ngechaũcü nixĩ. Rû nüma rû guxüguma ínananguxêê na ñuxguacü tá ínanguxũ ya Yudíugüarü nguxũxêêruũ ya Cristu. Rû Tupanaãe i Üünexũ rû Chimeũxütawa nayexma, rû nüxũ nüxũ nacuèxêê na tãütáma nayuxũ ega tama nüxũ nadauxiragu ya Cristu ya Cori ya Tupana núma namucü. ²⁷ Rû yema ngunexũgu rû tupauca ga taxũnewa Chimeũxũ naxũxêê ga Tupanaãe i Üünexũ. Rû yéma nayexma ga Chimeũ ga yexguma Yúche rû María tupaucawa nagagügu ga guma bucü ga Ngechuchu na Tupanana namugüãxũcèx na yemaãcü yanguxêêgüãxũcèx ga Moíchéarü mu. ²⁸ Rû Ngechuchuxũ naganagü ga Chimeũ. Rû Tupanaxũ nicuèxũũ, rû ñanagürü: ²⁹ —Pa Corix, ñuxma rû marü name na chayuxũ, erü marü cuyanguxêê ga yema chomaã icuxunetaxũ. ³⁰⁻³¹ —Rû chauxetümaãxũchi nüxũ chadau ya daa Maxêêêruũ ya guxũ i duũxügücèx núma cunamucü. ³² —Rû nüma nixĩ i ngóonexêêruũ naxcèx i guxüma i duũxügü i tama Yudíugü ixĩgüxũ. Rû ñaã õxchanagagu rû togü i duũxügü tá nüxũ nicuèxũũgü i curü duũxügü i Yudíugü — ñanagürü. ³³ Rû Yúche rû María rû nabaixãchiãêgü namaã ga Chimeũârü ore ga ñuxãcü guma õxchanachigamaã na yadexaxũ. ³⁴ Rû yexguma

ga Chimeũ rü Tupanana naca na meã nüxũ nangupetügüxcèx ga Yúche rü María rü guma õxchana. Rü ñanagürü ngĩxũ ga María ga Ngechuchu naẽ: —Dücèx, daa õxchana rü tá nanamaxẽẽ i muxũma i Yudíugũ, natürü ngẽma tama nüxũ yaxõgüchaũxũ rü tá inayarütauxe. Rü nüma rü wüxi i cuèxruũ tá nixĩ i duũxũgücèx, rü muxũma tá nüxũ naxoe. ³⁵ —Rü ngẽmaãcü tá nanangõxẽẽama i guxũma i naãewa nagu naxĩnũẽxũ i muxũma i duũxũgũ. Rü guxũma i ngẽma tá ñaã õxchanaxũ ngupetüxũ rü ñoma wüxi i cüxchi i curü maxũnewa yarüwáxürũ tá cuxũ nangux, Pa Maríax —ñanagürü. ³⁶ Rü yéma ta iyexma ga wüxi ga ngecü ga Tupanaârü orexũ ixucü. Rü Ana nixĩ ga ngĩega. Rü Panuexãcü iyixĩ, rü Ácherutanüxũ iyixĩ. Rü marü yaguãxũchi iyixĩ. Rü yexguma napaxüchigutama ixãte. Natürü 7 ga taunecü- guxicatama ngĩtemaã iyarüxũũxũ, yerü nayu ga ngĩte. ³⁷ Rü yemaãcü wüxi ga yutecü ga yaguãxũchi iyixĩ, yerü 84 nixĩ ga ngĩrü taunecü. Rü taguma tupauca ga taxũnewa íixũxũ. Rü guxũguma ngunecü rü chütacü rü naxaureãcüma iyumüxẽẽcha. Rü yemaãcü Tupanaxũ iyacuèxũ rü inataxẽẽ. ³⁸ Rü yexgumatama Chimeũ íidexayane, rü yéma ingu ga Ana. Rü Tupanana moxẽ ixã. Rü iinaxügũ ga õxchana ga Ngechuchuchiga na yadexaxũ napẽxewa ga guxũma ga yema Yudíugũ ga Yerucharéüçũãx ga Cristuxũ íanguxẽẽgüxũ na norü nguxuchixẽẽruũ yĩxũcèx.

Ĩãne ga Nacharétucèx nawoegu

³⁹ Rū yexguma marū yanguxēēgüāguwena ga guxūma ga yema Tupanaārū mugū nūxū ixuxū, rü Yúche rü María rü naxcèx nawoegu ga norū ìāne ga Nacharétu ga Gariréaanewa yexmane. ⁴⁰ Rū guma bucū rü niyachigü, rü yexeraācū niporachigü, rü yexeraācū nūxū nicuáchigü. Rū Tupana rü poraācū nūxū narüngüxēē.

Bucū ga Ngechuchu rü tupaucā ga taxūnewa naxo

⁴¹ Nanatū rü naē rü gucū ga taunecūgu Yerucharéūwa taxīxū naxcèx ga Üpetüchigaarū peta.

⁴² Rū yexguma Ngechuchu 12 ga taunecū nūxū yexmagu, rü Yerucharéūwa taxī namaā ga nanatū rü naē, yerū yema nixī ga Yudiügücūma naxcèx ga Üpetüchigaarū peta.

⁴³ Rū yexguma yagüechigagu ga Üpetüchigaarū peta, rü tümachiüçèx tawoegu ga nanatū rü naē. Natürü ga Ngechuchu rü tümäächita tüxna Yerucharéūgu narüxāūx.

⁴⁴ Rū tümä nūxū tacuèxgügu rü yema muxū ga duūxügü ga tümaweama ixīxütanüxütanügu naxā ga Ngechuchu. Rū yemaācū marū itaxī ga wüxi ga ngunexū. Natürü yexguma naxcèx tadaugügu tümatanüxütanügu rü yema tüxū cuèxgüxütanügu rü tama nūxū itayangaugü.

⁴⁵ Rū yemacèx wenaxārū Yerucharéüçèx tawoegu na yexma naxcèx tayadaugüxüçèx.

⁴⁶ Rū tomaēxpüx ga ngunexūguwena Ngechuchuxū itayangaugü ga tupaucā ga taxūnegu. Rū yéma narüto natanüwa ga yema ngüexēēruügu ga Tupanaārū mugüwa nguxēētaegüxū, rü inarüxīnū ga norū nguxēētae, rü nūxna nicachigü. ⁴⁷ Rū guxūma

ga yema duũxũgũ ga Ngechuchuxũ ñũẽxũ, rũ nabaixãchiãẽgũ na ñuxãcũ nüxũ nacuẽxũchixũ rũ meãma nangãxũãxũ. ⁴⁸ Rũ yexguma nanatũ rũ naẽ nüxũ daugũgu rũ tabaixãchiãẽgũ. Rũ naẽ rũ ñatarũgũ nüxũ: —Pa Chaunex, ¿tüxcũũ tomaã ngexũ cuwagũ? Cunatũ rũ choma rũ poraãcũ cuxcẽx taxoegaãẽãcũma cuxcẽx tadaugũecha —ñatarũgũ. ⁴⁹ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ: —¿Tüxcũũ chauxcẽx pedaũgũ? ¿Tama ẽxna nüxũ pecuẽx na woetama Chaunatuũchiũwa tá changẽxmaxũ? —ñanagũrũ. ⁵⁰ Natũrũ ga tũmagũ rũ tama nüxũ tacuẽxgũẽga ga yema tũmamaã nüxũ yaxuxũ. ⁵¹ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ tũmawe nataegu ga Nacharétuwa. Rũ guxũguma meã tũmaga naxĩnũẽcha. Rũ naẽ ga María rũ ngĩãẽwa nagu irũxĩnũẽcha ga guxũma ga yema ngupetũxũ. ⁵² Rũ niyachigũ ga Ngechuchu, rũ yexeraãcũ nüxũ nicuáchigũ. Rũ Tupana rũ namaã nataãẽ, rũ guxũma ga duũxũgũ rũ ta namaã nataãẽgũ.

3

Cuáũ ga baiũxẽẽruũ nüxũ nixu ga Tupanaarũ ore ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxũwa (Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Cu 1.19-28)

¹ Rũ yexguma Tibériu 15 ga taunecũ Dumaarũ ãẽxgacũ yixĩngu, rũ yexguma nixĩ ga Põũchiu Piratu rũ Yudéaaneãrũ ãẽxgacũ yĩxũ, rũ Erode rũ Gariréaaneãrũ ãẽxgacũ yĩxũ, rũ naẽneẽ ga Piripi rũ Itúreaane rũ Traconíteaneãrũ ãẽxgacũ yĩxũ, rũ Lichániã rũ Abiríniããneãrũ ãẽxgacũ yĩxũ. ² Rũ yexguma ga Aná rũ Caipá rũ paigũeru nixĩgũ. Rũ yexguma nixĩ ga Zacaría nane ga Cuáũmaã

yadexaxũ ga Tupana ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxũwa. ³ Rũ guxũma ga yema nachicagũ ga Yudáũcutüarũ ngaicamana yexmagũxũgu nixũgũchigũ ga Cuáũ. Rũ duũxũgũmaã nüxũ nixuchigũ na nüxũ naxoexũcèx ga nacũmagũ ga chixexũ rũ ínabaiũxũcèx na yemaãcü Tupana nüxũ nüxũ rüngũmaxũcèx ga norũ pecadugũ. ⁴ Rũ guma nuxcũmaũcü ga Ichaxía ga Tupanaârũ orearũ uruũ naxũmatũxũrũ nixĩ ga nangupetũxũ. Yerũ duũxũgũarũ maxũârũ mexẽẽchigaxũ nixu ga yexguma ñaxgu:

“Ngẽma nachica i ngextá taxúema íxãpataxũwa rũ tá nangẽxma i wũxi i duũxũ i ngẽma tagaãcüma ñaxũ: ‘¡Pegũ pemexẽẽ naxcèx ya Cori! ¡Rũ naxcèx ipeyanawẽxãchixẽẽ i perũ maxũ!’ ⁵ Rũ guxãârũ maxũ rũ tá inayarũwẽxãchi ñoma wũxi i ngatexũ rügũtaxũrũ na iyawéxũcèx i nama. Rũ guxãma ya yíxema togüétüwa tũgũ ngẽxmaxẽẽgũxe rũ tá ítarũĩ ñoma wũxi ya mèxpũne rũ wũxi i ngũchitaeru idoxochixẽẽxũrũ. Rũ guxũma i nacũma i wũxũ rũ tá inayarũwẽxãchigũ. Rũ ngẽma duũxũgũarũ maxũwa tama mexũ rũ tá nayamexẽẽgũ. ⁶ Rũ guxũma i duũxũgũ rũ tá nüxũ nadaugũ ya yima Maxẽẽẽruũ ya Tupana núma namucũ”,

ñanagũrũ ga Ichaxía ümatũxũ ga ore. ⁷ Rũ yexguma Cuáũxũtawa naxĩxgu ga duũxũgũ na ínabaiũxẽẽãxũcèx, rũ nüma ga Cuáũ rũ ñanagũrũama nüxũ: —Pa Ñxtapearũ Duũxũgũx ¿Rũ ñuxãcü nagu perũxĩnũe na naxchaxwa

pibuxmüxü i ngema poxcu i marü ingaicamaxü ega tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü?
 8 —¡Rü meã pemaxë na ngëmaãcü guxüma i duüxügü nüxü daugüxücëx na aixcüma marü nüxü perüxoexü i pecüma i chixexü! Rü tama name i ñaperügügü:

“Tãütáma Tupana toxü napoxcue, erü Abráütanüxü tixīgü” ñaperügügü. Erü tama ngëmacëx nixi ya Tupana i duüxügüxü nayaxuxü. Rü pemaã nüxü chixu rü ngëxguma Tupana naxwëxegu rü tama nüxü naguxcha na daa nutawa Abráütanüxü nanguxüxëxü. 9 —Tupanaärü yuema rü marü ímemare na yadaxüãxücëx i ngëma nanetügü i tama mexü. Rü guxüma i nanetügü i chixearü õõxü rü tá nadaxü, rü ñuxüchi üxüwa tá ínagu —ñanagürü ga Cuáü. 10 Rü yexguma ga duüxügü rü Cuáüna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tacü ëxna nixi i mexü na tanaxüxü? —ñanagürügü. 11 Rü Cuáü rü nanangãxü rü ñanagürü: —Texé ya taxrearü gáuxüchiruãxë rü name nixi i texé ya tüxü nataxúxena tanaxã. Rü texé ya õnaãxë rü name nixi i texé ya ngearü õnaãxëmaã tangau i tümaärü õna —ñanagürü. 12 Rü Cuáüxütawa naxi ta ga ñuxre ga yatügü ga Dumaärü äëxgacücëx dïëru ngixü ideetanüxü. Rü nanaxwëxegü ga Cuáü na ínabaiüxëxü. Rü Cuáüna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Ngúexëëruüx, ¿Tacü nixi i mexü na tanaxüxü i tomax? —ñanagürügü. 13 Rü Cuáü rü ñanagürü nüxü: —Tama name i äëxgacü pemaã nüxü ixuxüärü yexera penayauxgü i dïëru i duüxügüxütawa —ñanagürü. 14 Rü

ñuxre ga churaragü rü ta Cuáũna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Toma rü tacü nixĩ i mexũ na tanaxũxũ? —ñanagürügü. Rü nanangãxũ ga Cuáũ rü ñanagürü: —Tama name i texéxũ pexãxũneãcũma tũmaãrũ ngẽmaxũgũ pepuxũ. Rü tama name i tacü rü doraxũ tũmachigaxũ pixu na ngẽmaãcũ tũmaãrũ ngẽmaxũgũ pepuxũxũcèx. Rü name nixĩ i ngẽma dñeru i ãẽxgacũ pexũ ngĩmaã naxũtanũcũmaãtama petaãẽgũ rü tama yexeracũcèx ípeca —ñanagürü. ¹⁵ Rü yexguma ga duũxũgũ rü poraãcũ ínananguxẽẽgũ na paxa ínanguxũ ga Tupana Nane ga Cristu. Rü nagu narũxĩnũe ga na bexmana Cuáũ rü Cristu yĩxũ. ¹⁶ Natürü ga Cuáũ rü guxãxũ ñanagürü: —Aixcũma i choma rü dexáwamare pexũ íchabaiũxẽẽ, natürü tá ínangu i to i Tupanaãrũ orearũ uruũ, rü nũma tá pexna nananguxẽẽ i Tupanaãẽ i Üünexũ wũxi i üxüemarũũ. Erü nũma rü poraãcũ choxũ narüyexera na ãẽxgacũ yĩxũ. Rü choma rü napẽxewa rü taxuwama chame rü bai i norü chapatucunũãrũ wẽgũwa chame. ¹⁷ —Rü nũma rü marü ínamemare na ñoma i naãnewa yadexechiãxũcèx i norü duũxũgũ ñoma wũxi ya yatü trigu naãtũna idexechechixũrũũ. Rü ngẽmaãcũ tá nayadexeche i ngẽma noxrü ixĩgũxũ na naxũ-tawa nangẽxmagũxũcèx, natürü ngẽma tama noxrü ixĩgũxũ, rü tá ínanagu nawa ya yima üxü ya taguma ixoxũne —ñanagürü. ¹⁸ Rü yema oremaã rü muxũma ga to ga ucuxẽgũmaã, rü Cuáũ duũxũgũmaã nüxũ nixu ga ore ga mexũ ga Ngechuchuchiga. ¹⁹ Rü Cuáũ rü ãẽxgacũ ga Erodexũ nanga, yerü ngĩmaã naxãmèx ga Erodía ga naẽneẽ ga Piripi namèx. Rü nananga ta naxcèx

ga yema togü ga chixexü ga naxüxü. ²⁰ Natürü ga Erode rü tama Cuáüga naxĩnũ. Rü yexeraxü ga chixexü naxü, yerü poxcupataüwa Cuáüxü namu.

Ngechuchuarü baiechiga

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Rü yexguma taxüta napoxcugu ga Cuáü, rü guxü ga duüxügüxü ínabaiüxêëxyane, rü yexguma ta nixĩ ga Ngechuchuxü ínabaieüxêëxü. Rü yexguma Ngechuchu íyumüxëyane rü ningena ga daxüguxü ga naâne. ²² Rü Tupanaãe i Üünexü rü wüxi ga muxtucurüü inanago rü Ngechuchuna nangu. Rü daxüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Cuma nixĩ, Pa Chaunex, i cuxü changechaüxüchixü rü cumaã chataãëxü —ñaxü.

Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxü ga duüxügüchiga

(Mt 1.1-17)

²³ Ngechuchu rü 30 ga taunecü nüxü nayexma ga yexguma ínaxügüãgu na guxüwama duüxügümaã nüxü yaxuxü ga Tupanaarü Ore. Rü duüxügü nagu narüxĩnüë rü Yúche nane nixĩ ga nümax.

Rü Yúche rü Erí nane nixĩ.

²⁴ Rü Erí rü Matáx nane nixĩ.

Rü Matáx rü Lebí nane nixĩ.

Rü Lebí rü Merequí nane nixĩ.

Rü Merequí rü Yana nane nixĩ.

Rü Yana rü Yúche nane nixĩ.

²⁵ Rü Yúche rü Matatía nane nixĩ.

Rü Matatía rü Amó nane nixĩ.

Rü Amó rü Naüü nane nixĩ.

Rü Naüü rü Echi nane nixĩ.

Rü Echi rü Nagaí nane nixĩ.

- 26 Rŭ Nagaí rŭ Maãx nane nixĩ.
Rŭ Maãx rŭ Matatía nane nixĩ.
Rŭ Matatía rŭ Chemeĩ nane nixĩ.
Rŭ Chemeĩ rŭ Yuchéx nane nixĩ.
Rŭ Yuchéx rŭ Yudá nane nixĩ.
- 27 Rŭ Yudá rŭ Yuanáũ rŭ Récha nane nixĩ.
Rŭ Récha rŭ Chorobabé nane nixĩ.
Rŭ Chorobabé rŭ Charatía nane nixĩ.
Rŭ Charatía rŭ Nerí nane nixĩ.
- 28 Rŭ Nerí rŭ Merequí nane nixĩ.
Rŭ Merequí rŭ Adí nane nixĩ.
Rŭ Adí rŭ Cocháũ rŭ Elmadáũ nane nixĩ.
Rŭ Elmadáũ rŭ Erú nane nixĩ.
- 29 Rŭ Erú rŭ Yochué nane nixĩ.
Rŭ Yochué rŭ Erieché nane nixĩ.
Rŭ Erieché rŭ Yoríũ rŭ Matáx nane nixĩ.
Rŭ Yoríũ rŭ Matáx nane nixĩ.
Rŭ Matáx rŭ Lebí nane nixĩ.
- 30 Rŭ Lebí rŭ Chimeũũ rŭ Yudá nane nixĩ.
Rŭ Chimeũũ rŭ Yudá nane nixĩ.
Rŭ Yudá rŭ Yúche nane nixĩ.
Rŭ Yúche rŭ Yonáũ rŭ Eriaquíũ nane nixĩ.
- 31 Rŭ Eriaquíũ rŭ Meréa nane nixĩ.
Rŭ Meréa rŭ Ména nane nixĩ.
Rŭ Ména rŭ Matáta nane nixĩ.
Rŭ Matáta rŭ Natáũ rŭ Dabí nane nixĩ.
- 32 Rŭ Dabí rŭ Ichaxí nane nixĩ.
Rŭ Ichaxí rŭ Obé nane nixĩ.
Rŭ Obé rŭ Boó nane nixĩ.
Rŭ Boó rŭ Cháru nane nixĩ.
Rŭ Cháru rŭ Nachóũ nane nixĩ.
- 33 Rŭ Nachóũ rŭ Aminadá nane nixĩ.
Rŭ Aminadá rŭ Admíũ rŭ Arní nane nixĩ.

- Rũ Arni rũ Eсроў nane nixĩ.
 Rũ Eсроў rũ Fare nane nixĩ.
 Rũ Fare rũ Yudá nane nixĩ.
 34 Rũ Yudá rũ Acóbu nane nixĩ.
 Rũ Acóbu rũ Ichaá nane nixĩ.
 Rũ Ichaá rũ Abráũ nane nixĩ.
 Rũ Abráũ rũ Taré nane nixĩ.
 Rũ Taré rũ Nacúx nane nixĩ.
 35 Rũ Nacúx rũ Cherúx nane nixĩ.
 Rũ Cherúx rũ Ragáu nane nixĩ.
 Rũ Ragáu rũ Peréx nane nixĩ.
 Rũ Peréx rũ Ebéx nane nixĩ.
 Rũ Ebéx rũ Cháru nane nixĩ.
 36 Rũ Cháru rũ Caináũ nane nixĩ.
 Rũ Caináũ rũ Arpacháx nane nixĩ.
 Rũ Arpachá rũ Chéũ nane nixĩ.
 Rũ Chéũ rũ Noe nane nixĩ.
 Noe rũ Laméx nane nixĩ.
 37 Rũ Laméx rũ Matucharéũ nane nixĩ.
 Rũ Matucharéũ rũ Enóx nane nixĩ.
 Rũ Enóx rũ Yaréx nane nixĩ.
 Rũ Yaréx rũ Maararéx nane nixĩ.
 Rũ Maararéx rũ Caináũ nane nixĩ.
 38 Rũ Caináũ rũ Enóx nane nixĩ.
 Rũ Enóx rũ Chex nane nixĩ.
 Rũ Chex rũ Adáũ nane nixĩ.
 Rũ Adáũ rũ Tupana nane nixĩ.

4

Ngechuchuxũ naxũ ga Chataná (Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

- 1 Ngechuchuxũtawa nayexma ga Tupanaãẽ i
 Üünexũ. Rũ yexguma Yudáũchiüwa ínaxũãchigu
 ga Ngechuchu, rũ Tupanaãẽ i Üünexũ rũ daux-
 chitawa ga ngextá taxúema íxãpataxũwa nanaga.
 2 Rũ yéma nayexma ga 40 ga ngunexũ. Rũ ngoxo

ga Chataná rü nüxũ naxũ. Rü yexguma yéma nayexmagu rü taguma nachibũ. Natürü ga yixcama rü nataiya. ³ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü ñanagürü nüxũ: —Ega aixcũma Tupana Nane quixĩgu, rü jdaa nutamaã nüxũ ixu na pãũxũ nanguxuchixũcè! —ñanagürü ga Chataná. ⁴ Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Tupanaãrũ ore i ümatüxũwa rü ñanagürü:

“Tãütama õnamaãxĩca namaxẽ i duũxũgũ, natürü guxũma i ore i Tupana nüxũ ixuxũ tá nixĩ i duũxũgũ maxẽxẽẽxũ”,

ñanagürü. ⁵ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü wũxi ga mèxpũnechitaeruwa nanaga. Rü yéma paxaãchi nüxũ nüxũ nadauxẽẽ ga guxũma ga nachiũãnegũ ga ñoma ga naãnecũãx. ⁶ Rü Chataná rü ñanagürü nüxũ: —Guxũ i ñaã nachiũãnegũ i mexũ rü norü ngẽmaxũgũ rü chi cuxna chanaxã. Erü choxrü nixĩ i guxũma i ñaãgũ, rü tũxna chanaxã ya texé ya choma chorü me ixĩxẽ na tũxna na chanaxãxũ. ⁷ —Rü ngẽxguma chi chopẽxegu cucaxãpũxũgu rü choxũ quicuèxũũgu rü cuxrũ chi nixĩ i guxũma i ñaã cuxũ chawéxũ —ñanagürü. ⁸ Natürü ga Ngechuchu rü nanangãxũ, rü ñanagürü: —¡Choxna ixũgachi! Pa Chata- náx. Erü Tupanaãrũ ore i ümatüxũwa rü ñanagürü:

“¡Nüxũ icuèxũũ ya Cori ya curü Tupana, rü yimaãxũxĩcatama napuracü!”

ñanagürü. ⁹ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Yerucharéũ ga iãnewa nanaga. Rü tupauca ga taxũnetapẽxegu nanamunagũ. Rü ñanagürü nüxũ: —Ega aixcũma Tupana Nane quixĩgu, rü jnuã cugũ rütae! ¹⁰ —Erü Tupanaãrũ ore i

ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tupana tá nanamu i norü orearü ngeruüğü i
daxüçüâx na cuxna nadaugüxüçèx. ¹¹ Rü
naxmêxmaã tá cuxü niyauxgü na tama tacü
rü nutagu cunguxüçèx”,

ñanagürü. ¹² Rü Ngechuchu nanangãxü rü
ñanagürü: —Tupanaârü ore i ümatüxüwa rü
ñanagürü ta:

“¡Tama name i nüxü na cuxüxü ya Cori ya curü
Tupana!”,

ñanagürü. ¹³ Rü yexguma marü taxucürüwama
Ngechuchuxü naxüxgu, rü nüma ga Chataná rü
nüxna niña ñuxmata nüxü iyangau na ñuxäcü
wena nüxü na naxüxü.

*Ngechuchu rü Gariréaanewa inanaxüğü ga norü
puracü*

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Rü Ngechuchu rü Gariréaanecèx nataegu. Rü
Tupanaãe i Üünexü rü naxütawa nayexma rü po-
raäcü nanaporaxêê. Rü ga duüxüğü rü nachiga
nidexagü ga guxü ga yema naãnewa. ¹⁵ Rü
wüxichigü ga lâneârü ngutaquêxepataüğüwa rü
nangüxêêtae. Rü guxüma ga duüxüğü rü nüxü
nicuèxüüğü.

Nacharétuwa nayexma ga Ngechuchu

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Rü Nacharétuwa naxü ga Ngechuchu.
Rü guma nixi ga lâne ga nanatüğü nawa
nayaxêêgüne. Rü ngüxchigaarü ngunexügu rü
ngutaquêxepataügu naxücu, yerü yema nixi ga
nacüma ga guxü ga ngüxchigaarü ngunexügu. Rü
yéma inachi rü duüxügücèx nüxü nadaumatü ga

Tupanaärü ore ga ümatüxü. ¹⁷ Rü nüxna nanaxägu ga popera ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía ümatüxü. Rü yexguma yangenaätüägu, rü nüxü inayangau ga ngextá íanaxümatüxüwa ga ore ga ñaxü:

¹⁸ “Cori ya Tupanaãe rü chauxütawa nangëxma. Rü nüma rü choxü naxuneta na nüxü chixuxüçex i ore i mexü namaã i ngëma duüxügü i ngearü ngëmaxüäxgüxü. Rü choxü namu na ngëma duüxügü i pecadutüüwa ngëxmagüxümaã nüxü na chixuxüçex rü tá na íanguxüxü. Rü choxü namu na chayadauchixetüxëëgüxüçex i ngëma ingexetügüxü rü na íchananguxüxëëxüçex i ngëma duüxügü i togümëxëwa ngëxmagüxü. ¹⁹ Rü núma choxü namu na duüxügümaã nüxü chixuxüçex na Tupana nüxü rüngüxëëchaüxü i ngëma nüxü yaxögüxü”,

ñanagürü ga yema ore. ²⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nügüna nananuxâchiátü ga popera. Rü ngutaquëxepataüärü dauruüna nanaxã rü ñuxüchi ínarüto. Natürü guxüma ga yema ngutaquëxepataüwa yexmagüxü ga duüxügü rü nüxü narüdaunüëcha. ²¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga na yadexaxü, rü ñanagürü: —Ñuxmatama nixi i pepëxewa Tupana yanguxëëxü i ñaã ore ga Ichaxía ümatüxü — ñanagürü. ²² Rü guxüma ga duüxügü rü meã Ngechuchuchiga nidexagü. Rü nabaixâchiãëgü namaã ga yema ore ga mexü ga namaã nüxü yaxuxü. Natürü tama aixcüma nayaxögüchaü. Rü yemacëx nügüna nacagü rü ñanagürügü: —¿Taux

ẽxna daa yiĩxũ ya Yúche nane? —ñanagürügü.
²³ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Choma
 nüxũ chacuèx rü tá chomaã penaxuxuchi i ngẽma
 ore i ñaxũ:

“Pa Duturux ¡Cugütama rümexẽẽ!” ñaxũ. Rü ẽxna
 tá choxũ ñaperügügü:

“Yema mexũ ga taxũ ga nüxũ taxĩnüẽxũ ga
 Tupanaãrũ poramaã cuxũxũ ga Capernáũwa,
 rü tanaxwèxe i nuã curũ ñãnewa rü ta na
 cunaxũxũ”, ñaperügügü tá. ²⁴ Rü nayadaxẽẽ ga
 Ngechuchu na yadexaũ rü ñanagürü: —Aixcũma
 pemaã nüxũ chixu rü guxũma i Tupanaãrũ
 orearũ uruũ, rü norũ ñãnewatama i duũxũgü
 rü tama meã nanayauxgü. ²⁵ —Rü aixcũma
 pemaã nüxũ chixu rü Iraéanewa rü nayexma
 ga muxũchixũma ga ngexũgü ga iyutegũxũ ga
 yexguma Ería maũxgu. Rü yexguma nixĩ ga
 tomaẽxpũx ga taunecũarũ ngãxũ rü taguma
 napuxũ, rü poraãcũ nangúxũ ga taiya ga guxũ
 ga ñaa nachixũanewa. ²⁶ —Natürũ ga Tupana
 rü tama wüxi ga Iraéanecũãx ga yutecũxũtawa
 Eríaxũ namu. Natürũ ngĩxũtawa nanamu ga
 yema yutecũ ga Charépacũãx ga Chidãũãrũ
 ñãneãrũ ngaicamagu áchiũcũ. ²⁷ —Rü yexguma
 namaũxgu ga Erichéu, rü Iraéanewa nayexmagũ
 ta ga muxũma ga duũxũgü ga chaxũnemaã
 idaaweexũ. Natürũ taxuũma ga yema
 idaaweexũ ga Iraéanewa yexmagũxũ rü naxcèx
 nitaaneẽ. Rü Namáũ ga Chíriaanecũãxĩcatama
 nixĩ ga guma naxcèx yataanecũ —ñanagürü
 ga Ngechuchu. ²⁸ Rü yexguma yema orexũ
 naxĩnüẽgu, rü guxũma ga yema duũxũgü ga
 guma ngutaquẽxepataũwa yexmagũxũ rü

poraãcũ naxcèx nanuẽ. ²⁹ Rũ inachigũ ga duũxũgũ rũ Ngechuchuxũ ínatexũchigũ ga guma ãñewa. Rũ guma mèxpũne ga guma ãñe nawa yexmanechitaeruwa nanagagũ na yéma yanataegũãxũcèx. ³⁰ Natürũ ga Ngechuchu rũ norũ ngãxũtanũwa ínaxũxũãma, rũ ínixũ.

*Wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxũchiga
(Mr 1.21-28)*

³¹ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ Gariréaaneãrũ ãñe ga Capernáũwa naxũ. Rũ ngũxchigaarũ ngunexũgu yéma duũxũgũxũ nangúexẽẽ. ³² Rũ duũxũgũ rũ nabaixãchiãẽgũ namaã ga norũ nguxẽẽtae, yerũ Tupanaãrũ poramaã nidexa. ³³ Rũ guma ngutaquẽxepataũwa nayexma ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxũ. Rũ aita yéma naxũ, rũ ñanagürũ: ³⁴ —¡Toxna ixũgachi! ¿Tũxcũũ totanũwa cuxũ, Pa Ngechuchux, Pa Nacharétucũãx? ¿Nuã cuxũ na toxũ cudèixũcèx? Choma cuxũ chacuèx na Tupana Nane ya Üünecũ na quiĩxũ —ñanagürũ. ³⁵ Rũ Ngechuchu nananga ga yema ngoxo rũ ñanagürũ: —¡Iyarũngeèx rũ ínaxũxũ nawa ya yima yatü! —ñanagürũ. Rũ yexguma ga yema ngoxo rũ duũxũgũpẽxegu nayanguxẽẽ ga guma yatü, rũ nawa ínaxũxũ. Natürũ tama nanapixẽẽ. ³⁶ Rũ guxũma ga duũxũgũ rũ nabaixãchiãẽgũ. Rũ nügũmücũgũmaãchigũ nachiga nidexagũ, rũ ñanagürũgũ: —¿Tacũ rũ ore nixĩ i ngẽma? Erũ ñaã yatü rũ aixcũma ngẽma ngoxogũmaã inacuèx rũ poraãcũ nanamu. Rũ nümagũ rũ naga naxĩnũẽ, rũ ínachoxũ —ñanagürũgũ. ³⁷ Rũ guxũwama ga

yema naãnewa rü Ngechuchuchigaxũ nixugüe ga duũxügü.

*Ngechuchu rü Chimáũ ga Pedru nèxècèx nay-
ataanexẽẽ*

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Rü guma ngutaquẽxepataũwa ínaxũxũ ga Ngechuchu rü Chimáũpatawa naxũ. Rü Chimáũ nèxẽ rü poraãcü iyaxaxüne. Rü Ngechuchuna nacagüe ga ngĩxcèx na yataanexẽẽãxũcèx. ³⁹ Rü nũma rü ngĩxũtagu nayachi rü narümèxãchi rü nananga ga yema axüne. Rü yexgumatama igèuxãchi ga na yaxaxünexũ. Rü yexgumatama írũda, rü naxcèx inamexẽẽ ga òna.

*Ngechuchu rü muxũma ga idaaweexũcèx nay-
ataanexẽẽ*

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Rü yexguma marü yanaxücuchaũgu ga üèxcü, rü Ngechuchuxũtawana nanagagü ga guxũma ga duũxügü ga nagúxũraũxũ ga ðaaweanemaã idaaweexũ. Rü ga Ngechuchu rü wũxichigü ga yema duũxügüxũ ningögü, rü yemaãcü naxcèx nayataanexẽẽchigü. ⁴¹ Rü nanameẽxẽẽ ga muxũma ga duũxügü ga idaaweexũ ga ngoxo nawa yexmagüxũ. Rü yema ngoxogü rü aita naxüe, rü ñanagürügü: —Cuma nixĩ i Tupana Nane quiĩxũ —ñanagürügü. Natürü ga Ngechuchu rü nayangagü ga yema ngoxogü. Rü nũxna nanachuxu ga na yadexagüxũ, yerü yema ngoxogü rü nũxũ nacuèxgü na Cristu yĩĩxũ.

*Ngechuchu rü nanaxunagü ga ore ga mexũ ga
ngutaquẽxepataũwachigü*

(Mr 1.35-39)

⁴² Rû yexguma noxri yangóonegu rû yema ñãnewa ínaxũxũ ga Ngechuchu. Rû wüxi ga nachica ga taxúema íxãpataxũwa naxũ. Natürü ga duũxũgü rû naxcèx nadaugü rû düxwa naxütawa nangugü. Rû nüxũ nacèxũgü ga tama na ínaxũxũxúcèx ga yema norü naãnewa. ⁴³ Natürü ga Ngechuchu rû ñanagürü nüxũ: —Taxucürüwama petanügu charüxãũëcha erü chanaxwèxe na náigü ya ñãnegüwa ngëxmagüxũ i duũxũgümaã rû ta nüxũ chixuxũ na ñuxãcü ãëxgacü yĩxũ ya Tupana. Erü woetama ngëmacèx núma choxũ namu —ñanagürü. ⁴⁴ Rû yemaãcü Ngechuchu nüxũ nixuchigü ga ore ga ngutaquëxepataũgüwachigü ga guxũma ga Gariréaanewa.

5

Muxũma ga choxni na ínayauxũxũchiga (Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Rû wüxicana ga yexguma naxtaxa ga Yenecharétuanacüwa nayexmagu ga Ngechuchu, rû muxũma ga duũxũgü rû naxütawa nangugü. Rû düxwa yéma nayaxãütügü, yerü nüxũ naxĩnũëchaũ ga Tupanaãrü ore. ² Rû Ngechuchu yéma nüxũ nadau ga taxre ga ngue ga ingeãcune. Rû guma nguegü rû naxnecüpechinüwa nanadagü, yerü ga püchaetanüxũ rû nüxna yéma ínachoũ, yerü norü pücha niyauxgü. ³ Rû wüxi ga guma nguegu nixüe ga Ngechuchu. Rû guma ngue rû Chimáũãrü nixĩ. Rû Chimáũna naca ga naxnecüpechinũãrü ngãxütüwaxüra na nangeaxúcèx. Rû guma nguewa narüto ga Ngechuchu. Rû yéma inanaxügü ga duũxũgüxũ na nangúexëëxũ.

4 Rū yexguma yagúegagu ga Ngechuchu ga na yadexaxŭ, rŭ Chimáũxŭ ñanagŭrŭ: —¡yéa ínamátamaxŭwa namaã naxã ya daa ngue. Rŭ ngema penatáe i perŭ pŭcha na choxnita piyauxgŭxŭcèx! —ñanagŭrŭ. ⁵ Rŭ Chimáũ nanangãxŭ, rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: —Pa Ngúexêẽruŭx, ngewèx rŭ guxŭ i chŭtaxŭ rŭ tapŭchae, natŭrŭ taxuŭma i choxni tiyaxu. Natŭrŭ ñuxma na choxŭ cumuxŭ rŭ wena táxarŭ íchanatáe i chorŭ pŭcha —ñanagŭrŭ. ⁶ Rŭ yexguma ínatáegŭãgu ga norŭ pŭcha, rŭ muxŭma ga choxni ínayauxŭ. Rŭ dŭxwa narŭgáuxchaŭ ga norŭ pŭcha yerŭ namuxŭchi ga choxni. ⁷ Rŭ naxmẽxmaã náí ga nguewa yexmagŭxŭ ga natanŭxŭgŭcèx nacagŭ na nŭxŭ yanangŭxêẽgŭxŭcèx. Rŭ yéma naxí ga yema natanŭxŭgŭ ga naxcèx nacagŭxŭ. Rŭ nanaxŭãcugŭ ga guma taxre ga ngue rŭ wixgutaèx inangutaŭgŭ yerŭ namuxŭchi ga choxni. ⁸ Rŭ yexguma yemaxŭ nadèuxgu ga Chimáũ ga Pedru, rŭ Ngechuchupẽxegu nayacaxãpŭxŭ, rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: —¡Choxna íxŭgachi! Pa Corix. Erŭ choma rŭ wŭxi i duŭxŭ i pecaduãxŭ chixí —ñanagŭrŭ. ⁹ Rŭ yema ñanagŭrŭ ga Chimáũ yerŭ nŭma rŭ guxŭma ga natanŭxŭgŭ rŭ namaã nabaixãchiãẽgŭ ga yema muxŭma ga choxni na ínayauxŭxŭ. ¹⁰ Rŭ nabaixãchiãẽgŭ ta ga Chimáũmŭcŭgŭ ga Chaŭtiágu rŭ Cuáŭ ga Zebedéu nanegŭ. Natŭrŭ Ngechuchu rŭ Chimáũxŭ ñanagŭrŭ: —¡Tãxŭ i cumuŭxŭ! Erŭ ñuxmacŭrŭwa rŭ tá choxŭ cupuracŭ na chauxŭtawa cunagagŭxŭcèx i duŭxŭgŭ —ñanagŭrŭ. ¹¹ Rŭ yexguma naxãnacŭwa namaã nangugŭgu ga naweŭgŭ, rŭ yéma nanawogŭ ga norŭ guxŭma rŭ Ngechuchuwe narŭxí.

*Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexüçèx
nayataanexëë*

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Rü yexguma wüxi ga yéma yexmagüne ga ñānewa nayexmagu ga Ngechuchu, rü yéma naxütawa nangu ga wüxi ga yatü ga chaxünemaā ñāawexü. Rü yexguma Ngechuchuxü nadèuxgu rü napëxegu nayacaxāpüxü rü yexma nanangücuchi. Rü Ngechuchuxü nacèèxü, rü ñānagürü: —Pa Corix, ngëxguma cuma cunaxwëxegu, rü cuxü natauxcha na choxü curümexëëxü nawa i chorü ñāawe —ñānagürü.

¹³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü ningögü, rü ñānagürü nüxü: —Ngü, chanaxwëxe. ¡Rüme! —ñānagürü. Rü yexguma yema ñāxgu ga Ngechuchu, rü naxcèx nitaane ga yema yatü ga chaxüneāxü.

¹⁴ Rü Ngechuchu nanaxucuxë rü ñānagürü nüxü: —¡Düçèx, taxúemaātáma nüxü quixu, natürü paixü cugü yadauxëë na curümexü rü yanguxëë i ngëma Tupana Moïchéwa nüxü ixuxü na duüxügü nüxü cuáxüçèx na marü curümexü nawa i curü ñāawe! —ñānagürü.

¹⁵ Natürü ga Ngechuchuchiga rü guxüwama ninguchigüama. Rü muxüma ga duüxügü rü naxcèx naxītaquëxegü na norü orexü naxīnüëxüçèx, rü naxcèx na yataaneëxëëāxüçèx ga norü ñāawegüwa.

¹⁶ Natürü Ngechuchu rü ñuxguacü rü ngextá taxúema íxāpataxüwa naxüxü. Rü yéma nayayumüxëxü.

*Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawāixāchicüçèx
nayataanexëë*

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

17 Rū wūxi ga ngunexŭ Ngechuchu ínguŕēētaeyane, rū yéma narütogŭ ga ñuxre ga Parichéugŭ rū ñuxre ga nguŕēēruŭgŭ ga Moĩchéarŭ mugŭmaã nguŕēētaegŭxŭ ga guxŭ ga Gariréaaneärŭ ĩānexācŭgŭwa ne ĩxŭ, rū Yudeáanewa ne ĩxŭ, rū Yerucharéŭwa ne ĩxŭ. Rū Tupana rū poraãcŭ Ngechuchuwa inanawēx ga norŭ pora rū muxŭma ga idaaweexŭ narŭmēxēē. 18 Rū Ngechuchuxŭtawa nangugŭ ga ñuxre ga yatŭgŭ, rū naxcèx yéma nanangetaŭgŭ ga wūxi ga yatŭ ga nawāĩxāchicŭ. Rū ĩpatagu nanangecuchitaŭgŭchaŭ na Ngechuchupēxegu yaxŭtaŭgŭāxŭcèx. 19 Natŭrŭ taxuacŭma yexma nanangecuchitaŭgŭéga, yerŭ namuxŭchi ga duŭxŭgŭ. Rū yemacèx ĩācèxwēxgu naxŭgŭ. Rū meãma Ngechuchu íyexmaxŭetŭwa ínanapogŭāxŭgŭ ga guma ĩpata. Rū yéma duŭxŭgŭtanŭwa Ngechuchupēxewa ínanachŭxŭetaŭgŭ ga guma nawāĩxāchicŭ. 20 Rū yexguma Ngechuchu nüxŭ dēuxgu ga na nüxŭ yaxōgŭāxŭ ga yema yatŭgŭ, rū ñanagŭrŭ guma nawāĩxāchicŭxŭ: —Pa Chaunex, marŭ cuxŭ nüxŭ changechaŭ i curŭ pecadugŭ —ñanagŭrŭ. 21 Natŭrŭ yema nguŕēēruŭgŭ ga Moĩchéarŭ mugŭarŭ nguŕēētaeruŭgŭ rū Parichéugŭ, rū nagu narŭxŭnŭē, rū nügŭāēwa ñanagŭrŭgŭ: —¿Tacŭ nixŭ i ñaã yatŭ ecèx Tupanamaã chixexŭ yaxugŭxŭ? Erŭ taxúema pora tŭxŭ nangēxma na duŭxŭgŭaxŭ pecaduxŭ tangechaŭxŭ. Rū Tupanaxŭcatama nixŭ ya nüxŭ nangēxmacŭ i ngēma pora —ñanagŭrŭgŭ naāēwa. 22 Natŭrŭ ga Ngechuchu rū nüxŭ nacuèx ga tacŭgu na ínaxŭnŭēxŭ. Rū yemacèx ñanagŭrŭ nüxŭ: —¿Tŭxcŭŭ ngē-magu perŭxŭnŭē i pemax?

23 —¿Tacü nixĩ irütauxchamaẽxũ na namaã nüxũ ixuxũ ya daa yatũ ya nawãixãchicü:

“Curü pecadugü rü marü cuxũ nüxũ changechaũ”, rü ãxna:

“¡Inachi rü íxũ!” ñágüxũ nüxũ? 24 — Natürü ñuxma rü tá pexũ nüxũ chadauxẽẽ na Chaunatü núma choxũ muxũ na duũxũgüaxũ nüxũ changechaũxúcèx i norü pecadugü — ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxguwena rü guma nawãixãchicüxũ ñanagürü: —Cumaã nüxũ chixu rü ¡inachi, rü nayaxu i curü caruũ, rü cupatawa naxũ! —ñanagürü. 25 Rü yexgumatama guxũ ga duũxũgüpëxewa inachi ga guma nawãixãchicü. Rü nanayaxu ga norü caruũ ga nagu nacaxũ. Rü Tupanaxũ yacuèxüũchigüãcüma napatawa naxũ. 26 Rü guxũma ga duũxũgü rü nañaxãchiãëgü. Rü Tupanaxũ nicuèxüũgü. Rü poraãcü namuũëãcüma ñanagürügü: —Ñuxma rü nüxũ tadaugü i ñuxre i Tupanaãrü puracügü i aixcüma mexëchixũgü —ñanagürügü.

Lebícèx naca ga Ngechuchu

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

27 Rü yemawena ga Ngechuchu rü ínaxũxũ ga guma íwa. Rü wüxi ga yatũ ga Dumaãrü ãëxgacücèx dñëru ngĩxũ ideetanüxũxütawa naxüpetü. Rü guma yatũ rü Lebí nixĩ ga naëga. Rü yéma dñëru ngĩxũ ínadxũwa narüto. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¡Chowe rüxũ! —ñanagürü. 28 Rü inachi ga Lebí, rü yéma nanatèx ga norü guxũma, rü Ngechuchuwe narüxũ. 29 Rü yixcama ga Lebí rü Ngechuchucèx napatawa wüxi ga taxũ ga ñna naxũ. Rü muxũma ga yatügü ga Lebírüũ

dīēruarū degüwa puracüexü, rü muxüma ga togü ga duüxügü rü ta yéma mechawa narütogü.

³⁰ Natürü ga yema Parichéugü rü ngúexēēruüügü ga Moïchéarü mugüarü nguxēētaeruüügü, rü inanaxügüe na Ngechuchuarü ngúexügüchigagu chixri yadexagüxü. Rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü wüxiwa pechibüe rü namaã pexaxegü i ngēma yatügü i Dumaärü ãëxgacücèx dīēru ngīxü dexü rü ngēma pecaduãxgüxü? —ñanagürügü.

³¹ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Ngēma poraexü rü taxucèxma duturu nanaxwèxegü, natürü ngēma idaaweexü nixi i duturu naxwèxegüxü. ³² —Choma rü tama mexügüna na chaxuxücèx nixi i núma chaxüxü, natürü pecaduãxgüxüna na chaxuxücèx nixi i núma chaxüxü na ngēmaãcü nüxü naxoexücèx i nacümagü i chixexügü rü Tupanawe naxixü —ñanagürü.

Ngechuchuna nacagüe ga aurechiga

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Rü yexguma Ngechuchuna nacagüe ga duüxügü, rü ñanagürügü: —Cuáü ya baiüxēēruüärü ngúexügü rü Parichéugüarü ngúexügü rü nayumüxëgüecha, rü muëxpüxcüna rü naxauree rü tama nachibüe erü Tupanagu narüxĩnüë. Natürü i curü ngúexügü, rü guxüguma nachibüe rü naxaxegümare —ñanagürügü.

³⁴ Natürü ga Ngechuchu rü nanangãxü, rü wüxi ga ore ga nügüchigaxütama namaã nixu, rü ñanagürü: —¿Éxna wüxi i ngīgüarü petawa rü pexcèx namexü na penaxaureexëxü i ngēma nüxna naxugüxü ega natanüwa nangëxmagu

i ngẽma yatü i ngexwacèx ãmaxũ? Rũ tama nixĩ. ³⁵ —Natürũ wüxi i ngunexũ rü ngẽma yatü i ngexwacèx ãmaxũ, rü tá namücügüna nixügachi. Rũ ngẽma ngunexũgu tá nixĩ i aixcüma naxaureexũ i namücügü —ñanagürü. ³⁶ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü namaã nüxũ nixu ga wüxi ga ore ga yema duũxügücüma ga nuxcümaũxüchiga rü noxrütama nguxẽẽtae i ngexwacaxũxüchiga. Rũ ñanagürü: —Taxúema wüxi i ngexwacaxũxü i naxchiruta tiyo na namaã tanapaitaxüçèx i wüxi i naxchiru i marü ngauxũ. Erü ngẽxguma ngẽmaãcü tanaxüxgu rü tanachixexẽẽ i ngẽma naxchiru i ngexwacaxũxü. Rũ ñuxüchi ngẽma natüchi i ngexwacaxũxü rü tama nüxũ nayatãũxü i ngẽma naxchiru i marü ngauxũ. ³⁷ —Rũ ngẽxgumarüũ ta rü taxúema ngexwacaxücü ya binu rü nagu tayabacuchi i wüxi i naxchiũ i marü ngauxũ i naxchèxmünaxcèx. Erü ngẽxguma ngẽmaãcü naxüxgu rü yima binu ya ngexwacaxücü rü tá narüngu, rü tá nayawãixẽẽ i ngẽma naxchiũ i ngauxũ i naxchèxmünaxcèx. Rũ ngẽxma tá nayarütaxu ya binu rü ngẽma naxchiũ rü ta. ³⁸ —Rũ ngẽmacèx tanaxwèxe na yima ngexwacaxücü ya binu rü ngexwacaxũxü i naxchiũgu yabacuchixũ. Rũ ngẽmaãcü rü taxuũtáma inayarütaxu. ³⁹ —Rũ taxúema ya texé ya tümamaã yaxúxe na ngúchiacü ya binu tayaxaxũxü rü tüxũ nangúchaũ na tayaxaxũxü ya binu ya ngexwacaxücü ya maĩcuracü. Rũ ngẽxgumarüũ ta nixĩ i ngẽma duũxügü i marü namaã yaxüxü i nuxcümaũxü i nacüma i chixexũ rü tama nanayauxgüchaũ i ngẽma mexũ i nguxẽẽtae i ngexwacaxũxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

6

Ngechuchuarü ngúexǔgü rü trigu nicãũētanü ga ngüxchigaarü ngunexǔgu

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexǔgu rü Ngechuchu rü norü ngúexǔgümaã trigunecüwa nachopetü. Rü norü ngúexǔgü rü inaxĩãcüma yoxocüne trigu nicãũētanü. Rü naxmēxmaã nanadaxi ga trigu rü nayangõētanü. ² Rü ñuxre ga Parichéugü rü yema ngúexǔgüna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü ngüxchigaarü ngunexǔgu penabuxu i trigu? Erü ngüxchigaarü ngunexǔgu rü nachuxu na texé puracüxü —ñanagürügü.

³ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —¿Taguma ēxna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxüxü ga nuxcümaücü ga ãēxgacü ga Dabí ga yexguma nataiyagu ga nüma rü natanüxǔgü?

⁴ —Rü Tupanapatagu naxücu rü nüxü nadau ga yema pãü ga üünexü ga yexma nuxü. Rü yema pãü rü nachuxu ga ngexerúxemare na nangõxü, rü paigücèxicatama nixĩ. Natürü Dabí nanayaxu ga yema pãü rü nanangõx, rü natanüxümaã rü ta nangau —ñanagürü. ⁵ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Tupana Nane ya duüxüxü ixĩcü rü namaã inacuèx i ngüxchigaarü ngunexü —ñanagürü.

Wüxi ga yatü ga yumécüchiga

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Rü to ga ngüxchigaarü ngunexǔgu rü Ngechuchu rü ngutaquēxepataügu naxücu. Rü inanaxügü ga na nanguxēētaexü. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga norü

tügünewa yumécü. ⁷ Rü yema ngúexëëruüğü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü rü Parichéügü, rü Ngechuchuxü nangugüğü ngoxita ngüxchigaarü ngunexügu guma yumécüxü namexëë, yerü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü norü äëxgacügüxütawa na ínaxuaxüğüäxü. ⁸ Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nacuèx ga yema naäëwa nagu naxĩnüëxü ga yema yatüğü. Rü yemacèx guma yumécüxü ñanagürü: —Írüda rü nuxä ngäxütanügu yachi! —ñanagürü. Rü guma yumécü rü inachi rü norü ngäxütanügu nayachi. ⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca ga yema Parichéügü rü yema mugüwa nguxëëtaegüxü, rü ñanagürü nüxü: —¿tacü nixĩ i ngema mexü ixüxü i ngüxchigaarü ngunexügu? ¿Rü ngema mexü rü ëxna chixexü? ¿Rü namexü i na namaxëëxü rü ëxna yamáxü? —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxü nidaugüächi ga yema duüxüğü ga yéma yexmagüxü. Rü guma yumécüxü ñanagürü: —¿Iyanawëxächixëë ya cuxmëx! —ñanagürü. Rü guma yatü rü nüğü inayarüwëxächimëxëxëë, rü narümemëx. ¹¹ Natürü yema Parichéügü rü ngúexëëruüğü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü poräcü nanuë. Rü nüğü nixucuxëğü na ñuxäcü tá Ngechuchuxü na yamèxgüxü.

Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngúexüğü na tóxnamana namugüäxüçèx

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Rü yexguma ga Ngechuchu rü dauxchitawa, wüxi ga mëxpúnewa naxü na yéma yayumüxëxüçèx. Rü guxü ga yema chütaxügu rü

yéma nayumüxê. ¹³ Rû yexguma yangóonegu, rû Ngechuchu norû ngúexügücêx naca. Rû natanüwa nayadexechi ga 12. Rû yema nixĩ ga yatügü ga Ngechuchu nüxũ unetagüxũ na tóxnamana nangegüãxücêx ga norû ore. ¹⁴ Rû yema yatügü ga nadexũ rû Chimáu ga Pedrugu nanaxüéga nixĩ ga wüxi. Rû to nixĩ ga Aũdré ga Chimáu naêneê, rû Chaũtiágu rû Cuáu, rû Piripi, rû Baturumé, ¹⁵ rû Mateu, rû Tumachi, rû Chaũtiágu ga Arupéu nane rû Chimáu ga iporaãécüücü, ¹⁶ rû Yuda ga Chaũtiágueneê, rû Yuda Icariúte ga yixcama Ngechuchuxũ íxuaxũxũ naêchita.

Ngechuchu rû muxüma ga duüxügüxũ nangúexêê

(Mt 4.23-25)

¹⁷ Rû Ngechuchu rû yema yatügü ga nadexümaã ínarüxĩgü nawa ga guma mëxpüne. Rû wüxi ga nachica ga ínametachinüãnexüwa nayachaxãchitanü. Rû yéma nayexmagü ga muxüma ga duüxügü ga guxũ ga Yudéaanewa ne íxũ, rû Yerucharéüwa ne íxũ, rû taxtü ga taxüãnacüwa ga Chidãüwa rû Tiruwa ne íxũ. Rû yéma naxĩ yerü Ngechuchuxũ naxĩnüêchaũ, rû nanaxwêxegü ga Ngechuchu na nameêxêxũ ga norû daawegüwa. ¹⁸ Rû yema duüxügü ga chixexũ ga naãê nawa yexmagüxũ rû ta naxcêx nitaanegü. ¹⁹ Rû guxüma ga duüxügü rû Ngechuchuxũ ningögügüchaũ, yerü norû poramaã nanameêxêê.

Duüxügü i taãégüxüchiga rû duüxügü i ngechaügüxüchiga

(Mt 5.1-12)

20 Rû yexguma Ngechuchu rû norû ngúexüğüxü nadawenü, rû ñanagürü nüxü: —¡Petaãëgü i pema ya ingearü ngẽmaxüãxgüxe! Rû Tupana aëxgacü íixüwa rû pema rû tá ta pexãchica. 21 —¡Rû petaãëgü i pema i ñuxma taiyaexe! ¡Rû tá meãma pingãxcharaüğü! ¡Rû petaãëgü i pema i ñuxma auxexe! Rû yixcama rû tá pecugü. 22 —¡Rû petaãëgü i pema i ngẽxguma duüxüğü pexchi aiegu, rû pexü ínawoüxgu, rû tacü pemaã yaxugüegu, rû chaugagu chixri pechiga yadexagügu! 23 —Rû ngẽxguma ngẽma pexü üpetügu, rû ¡petaãëgüama rû tama pexoegaãëgü! Erü daxüguxü i naãnewa rû tá penayauxgü i wüxi i perü amare i mexëchixü. Rû dücax, ñaã duüxüğü i ñuxma pexchi aixüãrü oxigü rû yexgumarü ta nixi ga naxchi na naxaixü ga nuxcümaüğüxü ga Tupanaãrü orearü uruüğü. 24 —Natürü wüxi i ngechaü tá nixi i pexcëx i pema ya muãrü ngẽmaxüãxgüxe erü núma ñoma i naãnewa rû marü petaãëgü. 25 —Rû wüxi i ngechaü tá nixi i pexcëx i pema ya marü ingaxcharaüğüxe erü tá petaiyae. Rû wüxi i ngechaü tá nixi i pexcëx i pema i ñuxma marü cügüexe, erü yixcama rû perü ngechaümaã tá pexauxe. 26 —Rû wüxi i ngechaü tá nixi i pexcëx i ngẽxguma güxüma i duüxüğü pexü icuëxüüğügu. Erü ngẽma duüxüğü i ñuxma pexü icuëxüüğüxüãrü oxigü rû yexgumarü nüxü nicuëxüüğü ga nuxcümaüğüxü ga orearü uruügünetä.

Name nixi i nüxü tangechaü i ngẽma tamaã rüxuwanüğüxü
(Mt 5.38-48, 7.12)

27 —Natürü pema i ñuxma na choxü pexĩnũẽxü rü pemaã nüxü chixu rü: —¡Nüxü pengechaü i ngema pemaã rüxuwanügüxü! ¡Rü meã nüxü perüngüẽẽx i ngẽma pexchi aiexü! 28 — ¡Rü meã nachiga pidexagü rü naxcèx ípeca i Tupanaãrü ngüxẽẽ naxcèx i ngẽma pemaã guxchigagüxü! ¡Rü naxcèx peyumüxẽgü i ngẽma chixri pechigamaã idexagüxü! 29 —Rü ngẽxguma texé cumaã nuxgu rü cuxü tapechiwegu rü name nixĩ i tama cuxütanü ega woo curü tochiwewa rü ta cuxü tapechiwegu. Rü ngẽxguma texé cuxü napuarü gáuxüchiruãxgu, rü name nixĩ i tüxü cungechaüãma ega woo curü daxü rü ta cuxna tanapuxgu. 30 —¡Rü tüxna naxã ya texé ya curü ngẽmaxüçèx íçaxe! Rü ngẽxguma texé curü ngẽmaxü cuxna napuxgu, rü tama name i naxcèx cungema. 31 —Rü ngẽma mexü i pema penaxwèxexü na togü pemaã naxüxü, rü name nixĩ i pema rü ta ngẽmaãcü mexü namaã pexü. 32 —Rü ngẽxguma pema rü ngẽma duüxügü i pexü ngechaüxüxüĩcatama pengechaügu, rü çtacüwa namexü i ngẽma? Erü ngẽma duüxügü i tama yaxögüxü rü ngẽmaãcü nanaxügü. 33 —Rü ngẽxguma ngẽma duüxügü i cuxü rüngüẽẽxüxüĩcatama curüngüxẽẽgu, rü çtacüwa namexü i ngẽma? Erü ngẽma duüxügü i tama yaxögüxü rü ngẽmaãcü nanaxügü. 34 —Rü ngẽxguma ngẽma duüxügü i ixãärü dīeruãxünaxĩcatama cunaxãxgu i curü dīeru, rü çtacüwa namexü i ngẽma? Erü ngẽma duüxügü i tama yaxögüxü rü ngẽmaãcü nanaxügü, erü nüxü nacuèxgü rü tá nüxü nanataeguxẽẽ i ngẽma

dĩeru. ³⁵ —Natürü pema rü name nixĩ i nüxũ pengechaũ i ngema pemaã rüxuanügũxũ, rü nüxũ perüngũxẽẽ. Rü ngẽxguma tacücẽx pexna nacaxgu, rü name nixĩ i tama pexoegaãẽacũma nüxna penaxã ega woo nagu perũxĩnũegu na ngürũachi tãutãma pexũ nataeguxẽẽaxũ. Erü ngẽxguma ngẽmaãcũ penaxũxgu, rü Tupana rü ngẽmaãrũ yexera tá poraãcũ pexũ nanataeguxẽẽ, rü naxãcũgũ tá pixĩgũ ya yima Tupana ya Poraxũchicũ ya nüxũ rüngũxẽẽcũ ta i ngẽma taguma moxẽ nüxna agũxũ rü ngẽma chixecũmagũxũ. ³⁶ —Rü pema rü name nixĩ i pengechaũwaxegũ, ngẽma Penatũ ya Tupana na ngechaũwaxexũrũ.

*Tama name i chixexũgu namaã perũxĩnũe i togũ
(Mt 7.1-5)*

³⁷ —¡Rü taxũ i togũxũ pixuxũ! Rü ngẽxguma ya Tupana rü tãxũtãma pexũ nixu na pechixexũ. ¡Rü taxũ i poxcu namaã pexueguxũ i togũ! Rü ngẽxguma ya Tupana rü tãxũtãma poxcu pemaã naxuegu. ¡Rü nüxũ nüxũ perüngũmae i norũ chixexũ i togũ! Rü ngẽxguma ya Tupana rü tá pexũ nüxũ narüngũma i perũ chixexũ. ³⁸ —¡Rü togũmaã pengau i perũ ngemaxũgũ! Rü ngexguma ya Tupana rü tá pexna nanaxã. Rü ñoma wüxi i choca i meãma napaxũrũ rü meama ípoõcuxũrũ tá Tupana pexna nanaxã. Erü ngema nguruxũ i namaã cumücũna cuxãxũ i curũ nge-maxũ rü ngematama nguruxũmaã tá Tupana cuxna nanaxã —ñanagürũ. ³⁹ Rü Ngechuchu rü ñaã cuèxruũ norũ ngúexũgũmaã nixu, rü ñanagürũ: —¿Ñuxãcũ i wüxi i ngexetũxũ rü to i ngexetũxũxũ

namaxũ nacuèxêẽxũ? Erũ ngẽma taxre i ngex-etũxũ rũ wũxi i ãxmaxũgu tá nũgũmaã nayayicu.

⁴⁰ —Rũ taxuũma i ngúexũ rũ norũ ngúexêẽruũxũ narüyexera. Natürũ ngexguma meã nanguxgu rũ tá naxrũxũ nixĩ ya norũ ngúexêẽruũ. ⁴¹ —¿Rũ

tũxcũũ nachiga quidexa i cumücũ naxcèx i ngẽma íraxũ i chixexũ i naxũxũ natürũ tama cugũtama cungugũ naxcèx i ngẽma chixexũ i taxũ i cuxũxũ?

⁴² —Rũ ngẽxguma tama nũxna cucuèxãchigu i ngẽma chixexũ i taxũ i cumatama cuxũxũ, rũ ¿ñuxũcürũwa i nagu curũxĩnũxũ na cunamexêẽxũ i ngẽma cumücũarũ chixexũ i íraxũ? Pa Duũxũ i Meã Maxnetaxũx, name nixĩ i cuxira nũxũ curũxo i ngẽma chixexũ i taxũ i cumatama cuxũxũ, rũ ngẽxguma tá cume na nũxũ curũngũxêẽxũcèx i cumücũ na nũxũ naxoxũcèx i ngẽma chixexũ i íraxũ i naxũxũ.

*Wũxi i nanetũ rũ norũ owa nixĩ i nũxũ icuáxũ
(Mt 7.17-20, 12.34-35)*

⁴³ —Nataxuma i nanetũ i mexũ i chixearũ oóxũ. Rũ nataxuma i nanetũ i chixexũ i meãrũ oóxũ.

⁴⁴ —Rũ wũxichigũ i nanetũ rũ norũ owa nixĩ i nũxũ icuáxũ. Rũ wũxi i torawa rũ taxucürũwama wũxi i orĩx i imúxũ tayaxu. Rũ wũxi i chuxchuxũwa rũ taxucürũwa uba tayaxu. ⁴⁵ —Rũ wũxi ya mecũ ya yatũ rũ mexũ i orexũ nixu, erũ naãẽwa rũ aixcũma mexũgu narũxĩnũ. Natürũ wũxi i yatũ i chix-ecũmaxũ rũ chixexũ i orexũ nixu, erũ chixexũgu narũxĩnũ. Rũ ngẽma naãẽwa ngexmaxũ i chixexũ nixĩ i nũxũ yaxuxũ.

*Ípata ya nutaétũgu üxũne rũ ípata ya naxnücüétũgu
üxũnechiga
(Mt 7.24-27)*

46 —¿Tüxcüŭ i pema rü: “Pa Torü Corix” ñaperügü choxŭ, natürü tama penaxü i ngẽma pemaã nüxŭ chixuxŭ? 47 —Rü ñuxma tá pemaã nüxŭ chixu na ñuxãcü tiixŭ ya yíxema chowe rüxŭxẽ rü choxŭ ñnuxẽ rü naxúxe i ngẽma tümamaã nüxŭ chixuxŭ. 48 —Rü tüma rü wüxi ga yatü ga üpatacü rü yamèxmaücü ga norü caxta ñuxmata nutawa nangucürüŭ tixĩ. Rü yexguma namèxgu ga taxtü rü yabaixügu ga napata, rü woo ga na naporaüchiüxŭ, rü tama niwèxtaŭ, yerü meãma inapugüarü caxtaãx ga guma ĩ. 49 —Natürü yíxema nüxŭ ñnūmarexe i chorü ore natürü tama naxúxe i ngẽma tümamaã nüxŭ chixuxŭ, rü wüxi ga yatü ga naxnücüétügumare üpatacürüŭ tixĩ. Rü yexguma namèxgu ga taxtü, rü nibaixŭ ga napata, rü naporaüchiü. Rü niwèxtaŭ ga napata, rü yexma nayarüxo ga guma ĩ.

7

*Ngechuchu rü Dumacŭãx ga churaragüarü
ãëxgacüarü duïxŭxŭ narümexẽẽ
(Mt 8.5-13)*

¹ Rü yexguma nüxŭ nachauxgu ga duïxŭgümaã na yadexaxŭ ga Ngechuchu, rü Capernáüwa naxŭ. ² Rü yéma nayexma ga wüxi ga churaragüarü capitáŭ ga Dumacŭãx. Rü guma capitáŭ rü nüxŭ nayexma ga wüxi ga norü duïxŭ ga poraãcü nüxŭ nangechaüxŭ. Rü yema norü duïxŭ rü niðaawe, rü naturaxüchi. ³ Rü yexguma Ngechuchuxŭ naxĩnüchigagu ga guma capitáŭ, rü Ngechuchuxŭtawa nanamugü ga ñuxre ga Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. Rü ñanagürü

nüxũ: —¡Ngema Ngechuchuxũtawa pexĩ na nüxũ pecèèxũgũxũcèx rü núma naxũ na chorü duũxũcèx yanataanexẽẽãxũcèx! —ñanagürü.

⁴ Rü Ngechuchuxũtawa naxĩ, rü poraãcü nüxũ nacèèxũgũ, rü ñanagürügü: —Name nixĩ i nüxũ curüngũxẽẽ ya torü capitáũ. ⁵ —Erü nüma rü guxũ i Yudíugũxũ nangechaũ. Rü nümatama nanaxũtanü na naxũgũãxũcèx ga torü ngutaquẽxepataũ —ñanagürügü. ⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe narũxũ. Natürü yexguma marü capitáũpataxũ yangaicagu, rü nüma ga capitáũ rü Ngechuchucèx yéma nanamu ga ñuxre ga namücügü na namaã nüxũ yanaxugũxũcèx ga norü ore ga ñaxũ: —Pa Corix, tama cuxũ chachixewechaũ na chopatawa cunguxũ erü choma rü taxuwama chame na chopatagu na cuxücuxũ. ⁷ —Rü ngẽmacèx nixĩ i tama chomatama cuxcèx chayacaxũ. Rü chanaxwèxe i curü orewaxicatama nüxũ quixu na naxcèx yataanexũ tá i chorü duũxũ. ⁸ —Erü choma rü ta chorü ãẽxgacümẽxẽwa changẽxma, rü choxmẽxwa nangẽxmagü ta i ñuxre i churaragü. Rü ngẽxguma chanamuxgu i wüxi na ngextá naxũxũcèx, rü ngema naxũ. Rü ngẽxguma chaugũxũtawa naxcèx changemagu i to, rü chauxũtawa nangu. Rü ngẽxguma chorü duũxũxũ chamuxgu na tacü na naxũxũcèx, rü choxũ nanaxü —ñanagürü. ⁹ Rü nüma ga Ngechuchu rü yexguma nüxũ naxĩnũgu ga yema capitáũãrü ore rü nabaixãchiãẽ. Rü yema duũxũgü ga nawe rüxĩxũxũ nadawenü, rü ñanagürü: —Aixcuma pemaã nüxũ chixu rü taxuũma i Yudíugũtanüwa nüxũ ichayangau i

wüxi i duüxü i ngëma yatürüü aixcüma yaxõxü —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma nawoegugu ga yema capitáũmücügü ga Ngechuchuxütawa namugüxü, rü nüxü inayangaugü ga marü naxcèx na yataanexü ga yema capitáũârü duüxü.

Ngechuchu ínanadaxëë ga wüxi ga yutecü ngïne

¹¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga ãne ga Naïgu âeganewa naxü. Rü nawe narüxĩ ga norü ngüexügü, rü muxüma ga togü ga duüxügü. ¹² Rü yexguma guma ãneârü ngaicamana nanguxgu, rü tüxü nadau ga wüxi ga yueta ga tèxgüwa tüxü nangegüxe. Rü guxema yuetaarü mamá rü tayute rü guma yucü rü guxicatama nixĩ ga tümene ixĩcü. Rü muxüma ga duüxügü ga guma ãnecüâx rü tüxü ínixümücügü. ¹³ Rü yexguma Cori ga Ngechuchu guma yucüarü mamaxü dèuxgu, rü nüxü ingechaütümüü. Rü ñanagürü ngĩxü: — ¡Tãxü i cuxaxuxü! —ñanagürü. ¹⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yuetacèx nixü, rü nüxü ningögü ga tümachiü. Rü yema tüxü ingetaügüxü rü tümamaã inayachiãchitanü. Rü ñanagürü ga Ngechuchu tüxü ga guxema yueta: —Pa Ngextüxücüx, ¡írüda! —ñanagürü. ¹⁵ Rü yexguma ga guxema yuchiréxe rü ítarüto, rü itanaxügü ga na tidexaxü. Rü Ngechuchu rü tümãena tüxü namu. ¹⁶ Rü yexguma yemaxü nadaugügu ga duüxügü, rü guxüma namuë. Rü inanaxügü ga Tupanaxü na yacuèxüügüxü. Rü ñanagürügü: —Wüxi i Tupanaârü orearü uruü i poraxü tatanüwa nangox. Rü ñanagürügü ta: —Tupana nuã naxü na norü duüxügüxü yanangüxëëxücèx —ñanagürügü. ¹⁷ Rü guxüma ga Yudéaanewa rü norü

ngaicamana, rü duũxũgũ nüxũ nacuáchigagũ ga yema Ngechuchu üxũ.

Cuáũ ga baiũxẽẽruũ rü Ngechuchuxũtawa nana-mugũ ga taxre ga norũ duũxũgũ

(Mt 11.2-19)

¹⁸ Rü Cuáũ ga baiũxẽẽruũ rü nüxũ nacuáchiga ga guxũma ga yema Ngechuchu üxũ, yerũ norũ ngúexũgũ ga Cuáũ rü namaã nüxũ nixugũ. Rü yemacèx ga Cuáũ rü taxre ga norũ ngúexũgũcèx naca. ¹⁹ Rü Ngechuchuxũtawa nanamugũ. Rü Cuáũ rü ñanagürũ nüxũ: —¡Ngema pexĩ rü Ngechuchuna peca rü ñapegũgũ nüxũ: “¿Cuma yĩxũ i Cristu i cuxũ ítananguxẽẽxũ, rü ěxna to tá yixĩ i Cristu?” ñapegũgũ nüxũ! ²⁰ Rü yema yatũgũ ga Cuáũ Ngechuchuxũtawa mugũxũ, rü Ngechuchucèx naxĩ. Rü ñanagürũgũ nüxũ: —Cuáũ ya baiũxẽẽruũ núma cuxũtawa toxũ namugũ na cuxna tayacagũxũcèx rü ¿aixcũma cuma quiĩxũ i Cristu ya núma nguxchaũcũ, rü ěxna to tá yixĩ i Cristu? —ñanagürũgũ. ²¹ Rü yexgumatama Ngechuchuxũtawa nangugũgu ga Cuáũrũ ngúexũgũ, rü Ngechuchu nanameẽxẽẽ ga muxũma ga duũxũgũ ga nagúxũraũxũ ga ñaawemaã idaaweexũ rü yema ingoxoãxũ. Rü nayadauchigũxẽẽ ga muxũma ga ingexetũxũ. ²² Rü yemacèx Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürũ: —¡Pewoegu rü Cuáũmaã nüxũ peyarũxu i ngẽma pematama nüxũ pedauxũ rü nüxũ pexĩnũẽxũ! ¡Rü namaã nüxũ pixu i ñuxãcũ i ngẽma ingexetũxũ rü marũ nidauchigũ, rü ngẽma ichixeparaxũ rü marũ inachigũ, rü ngẽma chaxũneãxgũxũ rü marũ naxcèx

nitaanegü, rü ngẽma ngauchixẽgüxü rü marü ningoxnamachixẽgü, rü ngẽma yuexü rü wenaxârü namaxẽ, rü ngẽma ingearü ngẽmaxüãxümaã rü marü nüxü tixu i Tupanaârü ore i mexü! ²³ —Rü tataãẽ ya yíxema texé ya tama choxü rüxoxe —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁴ Rü yexguma nawoeguxgu ga yema duüxügü ga Cuáü yéma mugüxü, rü Ngechuchu inanaxügü ga guma Cuáüchiga na yadexaxü. Rü duüxügümaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —¿Tacü nixĩ ga pema ípeyadaugüxü ga dauxchitawa ga taxúema íxãpataxüwa? ¿Éxna wüxi ga yatü ga turaxü ga ñoma dexne ga buanecü yaxĩãxtanücüüxẽcürüü ixĩxü nixĩ ga ípeyadaugüxü? ²⁵ —Rü êxna tama guma ípeyadaugügu, ¿rü tacü nixĩ ga ípeyadaugüxü? ¿Éxna wüxi ga yatü ga poraãcü nügü ngẽxãecü ípeyadaugü? Pema nüxü pecuèx i ngẽma poraãcü nügü ngẽxãegüxü rü ãẽxgacügü ya tacügüpatawa nangẽxmagü, rü taxucèxma dauxchitawa nangẽxmagü. ²⁶ —¿Tacü êxna nixĩ ga ípeyadaugüxü? ¿Éxna wüxi ga Tupanaârü orearü uruü? Ngẽmáãcü aixcüma yema nixĩ ga ípeyadaugüxü. Rü pemaã nüxü chixu rü Cuáü ya baiüxẽeruü rü tama wüxi i ngẽxürüüxü i Tupanaârü orearü uruü nixĩ. ²⁷ —Rü Cuáüchiga nixĩ ga naxümatüxü ga yema Tupanaârü ore ga ñaxü:

“Cupẽxegu chayamu i chorü orearü ngeruü na cuxcèx namexẽẽãxüçèx i duüxügüarü maxü”,

ñaxü. ²⁸ —Rü pemaã nüxü chixu rü guxü i duüxügütanüwa rü nataxuma i Tupanaârü orearü

uruũ i Cuáũ ya baiũxẽẽruũãrũ yexera. Natürũ yíxema Tupana ãẽxgacũ íxĩxũwa wixwexũchi ùxe, rũ Cuáũãrũ yexera tixĩ —ñanagürũ. ²⁹ Rũ guxũma ga duũxũgũ rũ woo yema yatũgũ ga Dumaãrũ ãẽxgacũcèx dĩeru ngĩxũ ideetanũxũ, rũ nüxũ naxĩnũẽ ga yema Ngechuchuarũ ore rũ ñũxũchi Tupanaxũ nicuèxũũgũ yerũ nüxũ nicuèxãchitanũ na aixcũma mecũ yĩxũ ga Tupana. Rũ yema nixĩ ga duũxũgũ ga ũpaacũ Cuáũ íbaiũxẽẽxũ. ³⁰ Natürũ yema Parichéugũ rũ yema ngúxẽẽruũgũ ga Moĩchéarũ mugũwa nguxẽẽtaegũxũ rũ tama nanaxwèxegũ ga Cuáũ na ínabaiũxẽẽxũ. Rũ yemaãcũ nüxũ naxoe ga yema mexũ ga Tupana naxcèx ũxchaũxũ. ³¹ Rũ nũma ga Cori ga Ngechuchu rũ ñanagürũ: —¿Tacũgu tá chanangu i ñomaũcũũ maxèxũ i duũxũgũ? ¿Rũ nanatacũraũgũ? ³² —Rũ ñaã duũxũgũ rũ taxuxũmaãma nataãẽgũ ngẽxgumarũũ i ngema buxũgũ i ñãxtũwa rütogũxũ, rũ íxĩnũcèxwèxegũxũ, rũ tagaãcũ namũcũgũxũ ñagũxũ:

“Marũ wowerumaã pexcèx tapaxetagũ natürũ tama ípixũãchitanũxũ. Rũ marũ ngechaũxũ i wiyaegu pexcèx tawiyaegũ natürũ tama pexauxe”, ñagũxũ. Rũ ngẽma buxũgürũ taxuxũmaãma nataãẽgũ i ñomaũcũũ i duũxũgũ. ³³ —Yerũ ga Cuáũ ga baiũxẽẽruũ rũ núma naxũ, rũ tama pãũ nangõx rũ tama binu nayaxaxũ. Rũ yexguma ga pema rũ: “Nangoxoãx” ñaperũgũ nüxũ. ³⁴ —Rũ ñũxũchi núma chaxũ i choma ya Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, rũ õna changõx rũ binu chayaxaxũ. Rũ ngẽxguma i pema rũ ñaperũgũgũ choxũ:

“Choma rü chataanüxüchi rü changãxwèxe, rü pecaduã x-güxü i duüxügümaã chaxãmücü, rü yatügü i Dumaãrü ãëxgacücèx dïëru ngïxü idee-tanüxümaã chaxãmücü”, ñaperügügü choxü. ³⁵ — Natürü Tupanaãrü cuèx rü meãma nangox tümawa ya yíxema aixcüma nawe rüxixê —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Chimáü ga Parichéupatawa nayexma

³⁶ Rü wüxi ga Parichéu rü Ngechuchuna naxu na napatawa nachibüxücèx. Rü yéma naxü ga Ngechuchu rü yema Parichéuarü mechawa nayarüto. ³⁷ Rü wüxi ga ngecü ga chixri maüxcü ga guma ñanecüãx, rü yexguma nüxü nacuáchigagu na Parichéupatawa tá na nachibüxü ga Ngechuchu, rü yéma ixü. Rü yéma inange ga wüxi ga pumara ga yixixü ga wüxi ga butiya ga nutanaxcèxmaã äxchiüxü. ³⁸ Rü naxauxäcüma Ngechuchucutüxütawa iyarütoxöchi. Rü ngïxgüxüxëtümaã iyawaicutüxêë. Rü ngïyaemaã ínapicutü, rü inachuxcutü. Rü ñüxüchi yema pumaramaã inachacutü. ³⁹ Rü yexguma yemaxü nadèuxgu ga yema Parichéu ga Ngechuchuna uxü, rü naãëwa nagu narüxînü rü nügümaãtama ñanagürü: —Ngëxguma chi ñaã Ngechuchu rü aixcüma wüxi i Tupanaãrü orearü uruü yixígu, rü nüxü chi nacuèx na tacü yïüxü i ñaã ngexü i nüxü ingögüxü rü ñuxäcü na namaxüxü rü poraäcü na napecaduãxü —ñanagürü ga naãëwa. ⁴⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nacuèxama rü Parichéuxü ñanagürü: —Pa Chimáüx, choxü nangëxma i wüxi i ore i cumaã

nüxü chixuxchaüxü —ñanagürü. Rü nüma ga Parichéu rü Ngechuchuxü nangäxü, rü ñanagürü: —¡Écü, chomaã nüxü ixu, Pa Ngúexëëruüx! —ñanagürü. ⁴¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Taxre ga yatügü rü wüxi ga corixütawa nanangetanü. Rü wüxi nanangetanü ga 500 tachinü ga dïëru rü to nanangetanü ga 50 tachinü. ⁴² —Natürü yema taxre rü taxuacü nanaxütanü ga norü ngetanü. Rü yemacëx düxwa yema norü cori rü nüxü nüxü narüngüma ga yema nüxü na nangetanügüäxü. Rü ñuxmax, Pa Chimáüx, rü ¡chomaã nüxü ixu! rü ¿ngëxürüüxü ga yema taxre ga yatügü rü yexeraäcü norü corixü nangechaü? —ñanagürü. ⁴³ Rü Ngechuchuxü nangäxü ga Chimáü, rü ñanagürü: —Chauxcëx ga yema yexeraäcü nüxü nangetanüxü nixi ga yexeraäcü norü corixü ngechaüxü —ñanagürü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngëmääcü aixcüma nüma nixi —ñanagürü. ⁴⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngixü nadawenü ga yema ngecü, rü ñanagürü Chimáüxü: —¿Ngixü cudauxü i ñaã ngecü? Rü cupatagu chaxücu i chomax, Pa Chimáüx, natürü tama dexá choxnata cuxã chorü yauxcutüruü. Natürü ñaã ngecü rü ngixgüxüxetümaã choxü iyawaicutüxëë, rü ngïyaemaã choxü ípicutü. ⁴⁵ —Cuma rü tama choxü cuchuxu i noxri choxü curümoxëgu, natürü ngïma i ñaã ngecü rü noxri núma changuxgumama rü choxü iyachuxcutüchigü. ⁴⁶ —Cuma rü tama pumaramaã choxü cuchaeruxüra, natürü ngïma i ñaã ngecü rü chaucutügu inaba i pumara. ⁴⁷ —Rü ngëmacëx woo namu i ngirü pecadugü natürü Tupana ngixü nüxü nangechaü i guxüma, erü ngïma rü aixcüma choxü ingechaü. Natürü

yíxema tama aixcūma ngechaũcèx íyaçaxe, rü tama poraãcū Tupanaxũ tangechaũ —ñanagürü. ⁴⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngecũxũ ñanagürü: —Curü pecadugü rü marü cuxũ nüxũ changechaũ —ñanagürü. ⁴⁹ Rü yema togü ga nüxna naxugũxũ ga yéma Ngechuchumaã mechawa yexmagũxũ, rü inanaxügü ga nügümücügümaãchigü na yadexagũxũ. Rü ñanagürügü: —¿Tacü nixĩ i ñaã yatü, ecèx ngẽmaãcü duũxügüaxũ pecaduxũ nangechaũxũ? —ñanagürügü. ⁵⁰ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ ga yema ngecũ: —Marü cuxũ nangẽxma i maxũ i taguma gúxũ, erü choxũ cuyaxõ. ¡Ñuxma rü taãẽacūma cuchiũwa naxũ! —ñanagürü.

8

Ngexũgü ga Ngechuchuxũ rüngũxẽẽgũxũ

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaaneärü ñānegügu nixũāgüchigü. Rü duũxügümaã nüxũ nixuchigü ga Tupanaärü ore na ñuxãcü āẽxgacü yĩxũ ya Tupana. Rü ínayaxümücügü ga yema 12 ga ngúexũgü ga marü nadexũ. ² Rü yexgumarũ ta íiyaxümücügü ga ñuxre ga ngecügü ga ũpaacü ngoxogü ngĩwa ínawoxũcü rü ngĩrũ daaweewa ngĩxũ nameẽxẽẽcü. Rü yematanũwa iyexma ga María ga Magadácũāxmaã ngĩxũ naxugücü ga ũpaacü Ngechuchu 7 ga ngoxo ngĩwa ínawoxũcü. ³ Rü yéma iyexma ta ga Cuána ga Cuchu naxmèx. Rü Cuchu nixĩ ga wüxi ga āẽxgacü ga Erodeaxũ puracũxũ. Rü yéma nayexmagü ta ga Chuchana rü mucūma ga náigü ga ngecügü ga ngĩrũ dĩërumaã Ngechuchuxũ rüngũxẽẽgücü.

Ore ga toecügu ixuxü
(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Rü muxüma ga yema ñānegüçüāx ga duüxügü, rü Ngechuchuxütawa ínayadaugü. Rü yexguma yéma nangutaquēxegüga ga muxüma ga duüxügü, rü Ngechuchu namaā nüxü nixu ga wüxi ga ore ga cuèxruü, rü ñānagürü nüxü: ⁵ —Wüxi ga yatü ga toecü rü trigumaā nanagüane. Rü yexguma trigumaā nagüaneāgu rü ñuxre ga trigu, rü namagu nayi. Rü duüxügü nawa nangagüxü, rü werigü rü nanawecu. ⁶ —Rü náigü ga trigu rü nutatanügu nayi. Rü yexguma naxügüga ga guma trigu, rü nipagü rü nayuemare, yerü nataxuma ga norü waianexü. ⁷ —Rü náigü ga trigu rü tuxunecügu nayi. Natürü yexguma nayaegu ga tuxugü rü guma triguxü ínawocu rü nanadaí. ⁸ —Natürü náigü ga trigu rü mexü ga waixüümügu nayi. Rü yemacèx ga yexguma nayaegu rü muxüma ga trigu nawa ínguxuchi. Rü wüxipüxü ga triguwa ínguxuchi ga 100 püxü ga trigu —ñānagürü. Rü yemawena rü Ngechuchu tagaācü ñānagürü nüxü ga duüxügü: —Rü yíxema āchixēgüxe, rü ñnaga taxīnüē i ngēma ore! —ñānagürü.

Tacüchiga nixü ga yema ore ga cuèxruüğügu ixuxü
(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Rü yexguma ga norü ngüexügü rü nüxna nacagüe na tacüchiga yīxü ga yema ore ga yatü ga toecügu ixuxü. ¹⁰ Rü Ngechuchu ñānagürü nüxü: —Tupana rü pexü nüxü nacuèxēē i ngēma ēxüguxü i taxuüma i togü nüxü cuáxü i ñuxācü āēxgacü na yīxü i nümax. Natürü togücèx rü cuèxruügu chayaxüācüma namaā nüxü chixu i

ore. Rũ ngexguma woo nüxũ nadaugũgu rũ ñoma tama nüxũ nadaugũxũrũ nixĩgũ, rũ woo nüxũ naxĩnüẽgu rũ ñoma tama nüxũ naxĩnüẽxũrũ nixĩgũ —ñanagũrũ.

Ngechuchu rũ meã nanangoxẽẽ ga yema ore ga toecũchigagu yaxuxũ

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ: —Ngẽma ore i toecũchigagu pemaã chixuxũ rũ ñaãchiga nixĩ. Rũ ngẽma trigupũxũ rũ Tupanaãrũ orechiga nixĩ.

¹² —Rũ guma trigu ga namagu yixũnerũ nixĩ i duũxũgũ i ngẽma orexũ ñnüẽxũ. Natürũ Chataná rũ ngẽma duũxũgũxũ nüxũ inayarüngũmaẽxẽẽ i ngẽma ore, na tama yaxõgũãxũcèx rũ tama nayauxgũãxũcèx i maxũ i taguma gũxũ. ¹³ —

Rũ guma trigu ga nutatanũgu yixũne, rũ ngẽma nixĩ i duũxũgũ i nüxũ ñnüẽxũ i Tupanaãrũ ore rũ taãẽãcũma yaxõgũxũ. Natürũ tama aixcũma nanayauxgũ i ngẽma ore, erũ paxaãchi nayaxõgũ, rũ yixcũra guxchaxũ nüxũ üpetũgu, rũ nüxũ narũxoe i ngẽma ore. ¹⁴ —Rũ guma trigu ga tuxunecũgu yixũne, rũ ngẽma nixĩ i duũxũgũ i Tupanaãrũ orexũ ñnüẽxũ rũ yaxõgũxũ natürũ ñoma i naãneãrũ ngẽmaxũcèx oegaãẽgũxũ, rũ norũ ngẽmaxũguama rũxĩnüẽxũ rũ tama nüxũ rũxoechaũxũ i norũ ngúchaũgũ. Rũ ngẽmagagu düxwa tama Tupanacèx namaxẽ. ¹⁵ —Natürũ

guma trigu ga mexũ ga waixũmũgu yixũne, rũ ngẽma nixĩ i duũxũgũ i aixcũma taãẽãcũma nayauxgũxũ i Tupanaãrũ ore, rũ naga ñnüẽxũ, rũ meã naxcèx maxẽxũ. Rũ ngẽma nixĩ i duũxũgũ i

aixcūma Tupanawe rūxĩxũ rū naxügũxũ i ngẽma nūma nanaxwèxexũ.

Cuèxruxũ ga omügu ixuxũ
(Mr 4.21-25)

¹⁶ —Taxúema wüxi i omüwa tanangixichi na tanatüxpechitaxũcèx rū ěxna tūmaārũ pechicatüügu tayaxücuchixũcèx. Natürũ ngóxũgu tanaxú na tũxũ nabaxixũcèx ya yíxema ngexma chocuxe. ¹⁷ —Rũ ngẽxgumarũũ ta i guxũma i tacü i cúãcūma ixũxũ rū yixcūra rū duũxũgũ tá nũxũ nacuèxgũama. Rũ guxũma i ngẽma ñuxma duũxũgũcèx ěxũguxũ rū tá nangoxoma. ¹⁸ —¡Meã iperũxĩnũe i ñuxmax! Erũ texé ya naga ñnũxẽ i ngẽma ore i mexũ, rū Tupana tá yexeraãcü tũxũ nũxũ nacuèxẽẽ. Natürũ yíxema tama naga ñnũxẽ, rū yexeraãcü tá tũxna nanayaxu i ngẽma íraxũ i tūmaārũ cuèx i noxri tũxũ ngẽxmachiréxũ —ñanagürũ.

Ngechuchuarũ mamá rū naẽneẽgũchiga
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Rũ naẽ ga Ngechuchu rū naẽneẽgũ, rū yema Ngechuchu íyexmaxũwa tangugũ. Natürũ taxuacü naxũtawaxũchi tangugũ, yerũ namuxũchi ga duũxũgũ. ²⁰ Rũ wüxi ga duũxũ Ngechuchumaã nũxũ nixu, rū ñanagürũ: —Yéa düxétũwa tangẽxma ya cue rū cueneẽgũ, rū cuxũ tadaugũchaũ —ñanagürũ. ²¹ Natürũ nūma ga Ngechuchu rū ñanagürũ nũxũ ga duũxũgũ: —Rũ yíxema nũxũ ínũexe i Tupanaārũ ore rū nagu maxexe rū yíxema tixĩ ya chaue rū chaueneẽgũ íxĩgũxe —ñanagürũ.

*Ngechuchu rü buanecüxü rü yuapexü
ínayachaxächixë*

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Rü wüxi ga ngunexügu ga Ngechuchu rü norü ngúexügümaã wüxi ga nguegu nichoü. Rü ñanagürü nüxü: —¡Ngíxã daa naxtaxaarü tocutüwa taxí! —ñanagürü. Rü inaxíãchi. ²³ Rü yexguma yaxãüyane rü nipechigü ga Ngechuchu. Rü ngürüãchi yexma nüxü naxü ga wüxi ga tacü ga buanecü. Rü guma nguewa rü niyauxcuchichigü ga dexá. Rü düxwa inayangutaügüchaü.

²⁴ Rü yemacèx nüma ga norü ngúexügü rü Ngechuchuxü nacagü ga na ínadxücèx. Rü ñanagürügü nüxü: —Pa Ngúexëëruüx, ngëmama itabaxügü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínaráda, rü buanecüxü rü yuapexü nanga. Rü ínayachaxächi ga buanecü, rü inayarüxo ga yuape, rü ínachaxanemare. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —¿Tacü pexü naxüpetü ecèx tama meã peyaxögüxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü rü nabaixächiãëgü. Rü nügümücügüna nicachigü, rü ñanagürügü: —¿Tacü éxna nixí i ñaã yatü rü ngëmacèx èixrücü ya buanecü rü yuape rü naga naxĩnüëxü? —ñanagürügü.

*Yatü ga Gadáracüãx ga ngoxogü nawa yex-
magüxü*

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Rü düxwa naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáaarü naãnewa. Rü yema naane rü Gariréaaneärü toxmèxtawa nayexma.

²⁷ Rü yexguma marü nguewa ínaxüegu, ga

Ngechuchu, rü naxcèx nixü ga wüxi ga yatü ga guma ñānecüāx ga mucü ga taunecü ngoxogü nawa yexmagücü. Rü guxüguma nangexchiruecha. Rü tama ñwa nayexma, yerü duüxēchíquēxetanügu nayarüxauachigünexü.

²⁸ Rü yexguma Ngechuchuxü nadēuxgu, rü napēxegu nayacaxāpūxü. Rü aita naxüācūma ñānagürü: —¿Tüxcüü nuā choxü cuyachixewe, Pa Ngechuchux, Pa Tupana ya Tacüxüchi Nanex? Rü cuxü chacèexü na tama ngüxü choxü quingexēexü —ñānagürü. ²⁹ Rü yema ñānagürü yerü Ngechuchu marü nanamu ga yema ngoxogü na ínachoxüxcèx. Rü muēxpūxcūna rü guma yatüxü naxāüāēxēexü ga yema ngoxogü. Rü duüxügü rü cadenamaā nayanēixchacüügüxü rü nayanēixparagüxü na taxuwama naxüxcèx. Natürü nüma rü nagu nacaugüama ga cadenagü. Rü yema ngoxogü rü dauxchitawa ga taxüema íxāpataxüwa nanagagü. ³⁰ Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñānagürü: —¿Tacü nixi i cuéga? —ñānagürü. Rü nüma rü Ngechuchuxü nangāxü, rü ñānagürü: —Muxüchixü nixi i chauéga —ñānagürü. Rü yema ñānagürü yerü namuxüchi ga yema ngoxogü ga guma yatügu chocuxü. ³¹ Rü yema ngoxogü rü Ngechuchuna nacagü ga tama ngēma poxcuchica i āxmaxü i taguma iyacuáxügu na nawocuāxüxcèx. ³² Rü guma mēxpūneārü tuāchiwa nayexmagü ga muxüma ga cuchigü ga yēma chibüexü. Rü yemacèx ga yema ngoxogü rü Ngechuchuxü nacèexügü na yema cuchigügu nayachocuxüxcèx. Rü Ngechuchu rü: —Ngü —ñānagürü. ³³ Rü yexguma ga yema ngoxogü

rü guma yatüwa ínachoxŭrü yema cuchigügu nayachocu. Rü guxŭma ga yema cuchigü rŭ inaxŭãchi, rŭ naxtaacutŭarŭ mèxpŭxŭwa nayarŭyuxgŭ, rŭ yexma nayi. ³⁴ Rü yexguma yema cuchigŭarŭ dauruŭgŭ nüxŭ daugŭgu ga yema ngupetŭxŭ, rŭ nabaixŭãchiãgŭ rŭ ínibuxmŭ. Rü ãñewa nüxŭ nayarŭxugŭe, rŭ yema ãñeärŭ ngaicamana ipeagŭxŭ ga duŭxŭgŭtanŭwa rŭ ta nüxŭ nayarŭxugŭgŭ. ³⁵ Rü ga duŭxŭgŭ rŭ ínayadaugŭ ga yema ngupetŭxŭ. Rü yexguma Ngechuchuxŭtawa nangugŭgu, rŭ yéma nüxŭ nadaugŭ ga guma yatŭ ga ngoxoãxchirécŭ. Rü Ngechuchucutŭxŭtawa narŭto, rŭ marŭ tama naxãũãe. Rü namuŭe ga duŭxŭgŭ. ³⁶ Rü yema duŭxŭgŭ ga nüxŭ daugŭxŭ ga yema ngupetŭxŭ, rŭ yema íyadaugŭxŭmaã nüxŭ nixugŭgŭ ga ñuxãcŭ Ngechuchu na namexẽxŭ ga guma yatŭ ga ngoxoãxchirécŭ. ³⁷ Rü yexguma yemaxŭ naxĩnũegu, rŭ guxŭma ga yema Gadáraanecũãx ga duŭxŭgŭ, rŭ Ngechuchuxŭ nacèexŭgŭ na ínaxŭxŭcèx ga yema nañewa, yerŭ poraãcŭ namuŭe. Rü yemacèx ga Ngechuchu rŭ ngegu nixŭe, rŭ inaxŭãchi. ³⁸ Rü guma yatŭ ga ngoxoãxchirécŭ rŭ Ngechuchuxŭ nacèexŭ ga nawe na naxŭxŭcèx. Natŭrŭ ga Ngechuchu rŭ nanamu ga yexma na naxãũxŭcèx, rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ: ³⁹ —¡Cuchiŭwa naxŭ, rŭ duŭxŭgŭmaã nüxŭ yarŭxu ga tacŭ cuxcèx na naxŭxŭ ga Tupana! — ñanagŭrŭ. Rü ínixŭ ga guma yatŭ, rŭ guxŭma ga yema ãñecũãx ga duŭxŭgŭmaã nüxŭ nayarŭxu ga tacŭ naxcèx na naxŭxŭ ga Ngechuchu.

Yáiruxacũchiga rŭ yema nge ga

Ngechuchuchirugu ingögücühiga

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Rü yexguma Ngechuchu wenaxärü taegugu ga naxtaxaarü tocutüwa, rü duüxügü rü taãêäcüma nanayauxgü, yerü guxüma ínananguxêëgü. ⁴¹ Rü yéma Ngechuchuxütawa nangu ga wüxi ga yatü ga Yáiru ga naega. Rü nüma ga Yáiru rü wüxi ga ngutaquêxepataüärü âëxgacü nixí. Rü Ngechuchupêxegu nayacaxäpüxü rü nüxü nacêëxü ga napatawa na naxüxcêx. ⁴² Yerü nüxü iyexma ga wüxi ga naxäcü ga ngígümaã wüxicacü, rü iyadaawe, rü ituraxüchi. Rü ngíma rü maneca 12 ga taunecü ngíxü nayexma. Rü yexguma Yáirupatawa naxüxgu ga Ngechuchu, rü muxüchixü ga duüxügü nawe narüxí, rü düxwa ínayaxüxtügü. ⁴³ Rü yema duüxügütanüwa iyexma ga wüxi ga ngecü ga 12 ga taunecü ägüechacü. Rü yemamaã iyadaaweеча. Rü duturugüxütagu ngíxü iguxêë ga guxcü ga ngírü díëru, natürü taxúema ga texé ngíxcêx tayataanexêëga. ⁴⁴ Rü yema ngecü ga Ngechuchuweama ne ixü, rü naxpechinüchirugu iyangögü. Rü yexgumatama ínayachaxächi ga na naxägüxü. ⁴⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü duüxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Texé tixí ya choxü ingögüxe? —ñanagürü. Rü guxüma ga duüxügü rü: —Taxúema —ñanagürügü. Rü yexguma ga Pedru rü namücügü rü ñanagürügü: —Pa Ngúexêëruüx, cuma nüxü cudadu i ñuxre i duüxügü ngema cuxü na nayaxüxtügüxü, rü ngëxguma rü ta:

“¿Texé ya choxü ingögüxe?” ñacuxü —ñanagürügü. ⁴⁶ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Ngëmääcü wüxie choxü tingögü,

erü nüxũ chicuèxãchi na chorü poramaã tüxũ na charümexẽẽxũ —ñanagürü. ⁴⁷ Rü yexguma nangoxomagu ga na nüxũ nacuèxamaxũ ga Ngechuchu ga yema nüxũ na yangögüxũ, rü yaduruxãcũma naxũtawa ixũ ga yema ngecü. Rü napẽxegu iyacaxãpũxũ. Rü guxũ ga duũxũgüpẽxewa namaã nüxũ iyaxu ga tacücèx nüxũ na yangögüxũ, rü ñuxãcü yexgumatama ngĩxcèx na yataanexũ. ⁴⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ: —Pa Chauxacũx, cuxcèx nitaane, erü cuyaxõ. ¡Rü ñuxma rü taãẽacũma íixũ! —ñanagürü. ⁴⁹ Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma nangu ga wũxi ga duũxũ ga ngutaquẽxepataũârü ãẽxgacũ ga Yáirupatawa ne üxũ. Rü ñanagürü Yáiruxũ: —Cuxacũ rü marü iyu. ¡Rü tâxũ i cuyachixewechigüxũ ya Ngúexẽẽruũ! —ñanagürü. ⁵⁰ Natürü yexguma yema orexũ naxĩnügu ga Ngechuchu, rü ñanagürü Yáiruxũ: —¡Tãxũ i cuyanguãẽxũ! Erü ngẽxguma cuyaxõxgu rü cuxacũ rü tá wena imaxũ —ñanagürü. ⁵¹ Rü yexguma Yáirupatawa nangugũgu, rü Ngechuchu nayachocuxẽẽ ga Pedru rü Chaũtiágu rü Cuáũ rü ngĩnatũ rü ngĩẽ ga yema bucũ ga yuxcü. Natürü tama nanaxwèxe na togũ yexma chocuxũ. ⁵² Rü guxũma ga duũxũgũ ga yéma yexmagüxũ rü naxauxe rü ngĩxcèx nangechaũgũ. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¡Tãxũ i pexauxexũ! Erü ngẽma bucũ rü tama nixĩ i nayuxũ. Rü ipemare —ñanagürü. ⁵³ Natürü ga yema duũxũgũ rü Ngechuchuxũ nacugũeama, yerü ngĩxũ nadaugũ rü aixcüma marü iyu.

54 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngĩxmẽxgu nayayauxãchi, rü tagaãcü ñanagürü: —Pa Bucũx, írũda! —ñanagürü. 55 Rü yexguma ga ngĩma rü wena imaxũ, rü yexgumatama írũda. Rü Ngechuchu rü duũxũgũmaã nüxũ nixu na ngĩxũ naxüwemügũxũcèx. 56 Rü ngĩnatü rü ngĩẽ ga yema bucũ, rü poraãcü tabaixãchiãẽgũ. Natürü Ngechuchu rü tüxũ namu na taxúemaãma nüxũ na tixuxũcèx ga yema ngupetũxũ.

9

*Ngechuchu norü ngúexũgũxũ namu na nüxũ yanaxugüexũcèx ga Tupanaarü ore
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)*

1 Rü Ngechuchu rü nanangutaquẽxexẽẽ ga yema 12 ga norü ngúexũgũ. Rü pora nüxna naxã rü nüxna naxãga na ínawoxũãxũcèx ga nagúxũraũxũ ga ngoxogũ, rü na nameẽxẽẽãxũcèx ga duũxũgũ ga idaaweexũ. 2 Rü nayamugũ na duũxũgũmaã nüxũ yaxugüexũcèx ga ore ga mexũ na ñuxãcü ãẽxgacũ yiĩxũ ya Tupana, rü na nameẽxẽẽãxũcèx ga duũxũgũ ga idaaweexũ. 3 Rü ñanagürü nüxũ: —¡Rü taxuxũtáma ípinge i perü namawaũ, rü bai ya perü caxũchigũxũ ya naĩxmenẽã, rü bai i perü choca, rü bai i perü pãũ, rü bai i perü dĩẽru. Rü wüxitama i perü daxũ ípinge, rü tama i taxre! 4 —Rü ngẽxguma wüxi ya ãñewa pengugũgu, ¡rü wüxi ya ípatagutama perücho rü ñuxmata ipexĩãchi nawa ya yima ãñe! 5 —Rü ngextá tama pexũ ínayauxgũxũwa, ¡rü ípechoxũ nawa ya yima ãñe! Rü ngẽxguma ngema ipexĩãchigu ¡rü ipepagücutü i perü üxaxũcutü

na ngẽmawa nüxũ nacuèxgũxũcèx na chixexũ naxügũxũ i ngẽma duũxũgũ! —ñanagürü. ⁶ Rü inaxĩachi, rü guxũma ga iãnexãcügũwa naxĩ. Rü nüxũ nixugüetanũ ga Tupanaârũ ore ga mexũ. Rü guxũwama nanameẽxẽetanũ ga duũxũgũ ga idaaweexũ.

Eróde rü tama nüxũ nacuèxéga na texe yixĩxũ ga Ngechuchu

(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷ Rü Gariréaaneârũ ãẽxgacũ ga Erode, rü nüxũ nacuáchiga ga guxũma ga yema Ngechuchu üxũ. Rü poraãcũ nagu narũxĩnũ rü naxoegaãẽ ga Erode, yerũ nümaxũ ga duũxũgũ rü ñanagürügũ: —Cuáũ ya baiũxẽẽruũ nixĩ ya yima, rü marũ wena namaxũ —ñanagürügũ. ⁸ Natürũ togũ rü ñanagürügũ: —Nuxcũmaũcũ ga Tupanaârũ orearũ uruũ ga Ería nixĩ, rü wena nangox —ñanagürügũ. Rü togũ rü ñanagürügũ: —Bexmana náĩ ga nuxcũmaũcũ ga Tupanaârũ orearũ uruũ nixĩ, rü wena namaxũ —ñanagürügũ. ⁹ Natürũ Erode rü ñanagürũ: —Chomatama chanamu ga churaragũ na Cuáũxũ yadaenaxãgũxũcèx. ¿Rü tacũ êxna nixĩ i ngẽma yatũ i duũxũgũ ngẽmaãcũ poraãcũ nüxũ ixuchigagüechaxũ? —ñanagürũ. Rü Erode rü nüxũ nangúchxũxũchi na ñuxãcũ Ngechuchuxũ na nadauxũ.

Ngechuchu rü nanachibüexẽẽ ga 5000 ga yatügũ

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Cu 6.1-14)

¹⁰ Rü yexguma nawoeguxgu ga yema Ngechuchuarũ ngúexũgũ ga yamugũxũ, rü Ngechuchumaã nüxũ nixugüe ga yema naxügũxũ. Rü nüma ga Ngechuchu rü yema

norü ngúexüğümaã nixügachi, rü Bechaídaarü ñãnewa namaã naxü. ¹¹ Natürü yexguma duüxüğü nüxü cuëxgügu ga ngextá na nayexmaxü, rü Ngechuchuwe narüxí. Rü Ngechuchu rü meãma yema duüxüğüxü nayaxu, rü namaã nüxü nixu na ñuxãcü äëxgacü yïxü ya Tupana. Rü nanameëxëë ga yema duüxüğü ga idaaweexü. ¹² Rü yexguma marü nayáuanegu, rü Ngechuchucëx naxí ga yema 12 ga ngúexüğü ga yamugüxü. Rü ñanagürüğü nüxü: —¡Íyamugü i ñaã duüxüğü na ñãnexãcügü rü ípatagü ya ngaicamana ngëxmagünewa na naxíxüçëx, rü ngëxma na napegüxüçëx rü norü õnatëëx yataxegüxüçëx! Erü nuã íngëxmagüxüwa rü nataxuma i tacü rü õna —ñanagürüğü. ¹³ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Pematama penaxüwemü! —ñanagürü. Rü nanangãxüğü, rü ñanagürüğü: —Wüximëëxpüx i pâü rü taxre i choxnixícatama toxü nangëxma. ¿Rü ëxna cunaxwëxe na naxcëx tayataxegüxü i õna naxcëx i guxüma i ñaã duüxüğü? —ñanagürüğü. ¹⁴ Rü 5000 ga yatüğü nixí ga yema yéma yexmagüxü. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexüğü: —¡Ëcü ípenatogüxëëx rü 50 chigü i wüxi tücumüwachigü! —ñanagürü. ¹⁵ Rü yemaãcü nanaxüğü ga norü ngúexüğü. Rü ínanatogüxëë ga guxüma ga duüxüğü. ¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema wüximëëxpüx ga pâü rü yema taxre ga choxni. Rü daxügu nadawenüãcüma Tupanana moxë naxã, rü ñuxüchi inanabücu ga yema pâü rü choxni. Rü norü ngúexüğüna nanaxã na nüxü yanüãxüçëx ga yema duüxüğü. ¹⁷ Rü guxüma ga yema duüxüğü

rü meãma nachibüe. Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nanapagüamatama namaã ga yema pãu rü choxnichipëxegü ga iyaxügüxü.

Pedru nanangoxêê na Cristu na yïxü ga Ngechuchu

(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Rü wüxi ga ngunexü rü Ngechuchu norü ngúexügümaã noxrüwama yayumüxëgu, rü nüma rü norü ngúexügüna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxü ñaxü i duüxügü i chauchiga i choma na texé chiïxü? —ñanagürü. ¹⁹ Rü norü ngúexügü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Nangëxma i duüxügü rü:

“Cuáü ya baiüxëëruü quixï”, ñagüxü, rü togü rü:

“Ería quixï”, ñagüxü, rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcumaücü ga Tupanaãrü orearü uruü i wena maxücü quixï”, ñagüxü —ñanagürügü.

²⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —¿Rü pema i ñuxü ñapëgüxü choxü na texé chiïxü? —ñanagürü. Rü Pedru nanangãxü rü ñanagürü: —Cuma nixï i Cristu i Tupana Nane —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹ Rü Ngechuchu rü nayaxucuxëgü ga norü ngúexügü na taxúemaãma nüxü yaxugüexüçex ga nüma rü Cristu na yïxü. ²² Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Choma i Tupana Nane na duüxüxü chiïxü, rü poraãcü ngúxü tá chinge. Rü choxü tá naxooxgü i Yudíugüarü ãëxgacügüerügü, rü paigüarü ãëxgacügü, rü ngëma ngúexëëruügü i Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü tá choxü

nimèxgü, natürü tomaëxpüx i ngunexügu rü wena táxarü chamaxü —ñanagürü. ²³ Rü yixcama rü guxüma ga norü ngúexügxüñ ñanagürü: —Rü ngëxguma texé chowe rüxüchaügu, jëcü nüxü tarüxo i tümaärü ngúchaü, rü namaã tapora i ngëma guxchaxügü i tümacèx ínguxü i ñoma curuchawa tipotaxürüü tüxü ixixëëxü, rü ngëmaetüwa chowe tarüxüãma! ²⁴ —Erü yíxema tügü maxëchaxëëchaüxë rü tá tayu, natürü yíxema chauxcèx yuxe rü aixcüma tá tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ²⁵ ¿Rü tacüwa i nüxü namexü ya wüxi ya yatü ega nayauxägu i guxüma i ñoma i naãneärü ngëmaxügü, natürü iyanatauxëëägu i norü maxü? ²⁶ —Rü ngëxguma texé chauxcèx änegu rü naxcèx taxänegu i chorü ore, rü choma i Tupana Nane i duüxüxü na chiüxü rü tá ta tümacèx chaxäne i ngëxguma äëxgacü chixiãcüma núma chaxüxgu. Rü ngëxguma wenaxärü núma chaxüxgu rü Chaunatü ya Tupanarüü tá chapora, rü daxüçüãx i Tupanaärü orearü ngeruügü i üünegüxürüü tá chamexëchi. ²⁷ —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ñuxre i duüxügü i nuã ngëxmagüxü rü tá nüxü nadaugü na ñuxäcü äëxgacü na yiüxü ya Tupana naxüpa na nayuxü —ñanagürü.

Ngechuchu rü toraxü nangox

(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Rü 8 ga ngunexüguwena ga na yema ñaxü, rü Ngechuchu rü wüxi ga mëxpünewa naxü na yéma yayumüxëxüçèx. Rü ínayaxümücügü ga Pedru rü Chaütiägu rü Cuáü. ²⁹ Rü yexguma ínayumüxëyane ga Ngechuchu rü nachiwe

rü ngürüächi niyauracüü, rü naxchiru rü ta niyauracüü, rü poraäcuxüchima nacómü. ³⁰ Rü yexguma rü yéma nangox ga taxre ga yatügü ga Ngechuchumaã idexagüxü. Rü Moïché nixĩ ga wüxi, rü Ería nixĩ ga to. ³¹ Rü yema taxre íyexmagüxüwa rü poraäcuxüchi nangóone. Rü íindexagü nachiga ga ñuxäcü Yerucharéügu tá na nayuxü ga Ngechuchu. ³² Rü woo ga Pedru rü namücügü rü poraäcü na nayaxtaexü rü tama napee. Rü nüxü nadaugü ga ñuxäcü poraäcü na nangóonexü ga naxütawa ga Ngechuchu rü yema taxre ga yatügü ga namaã yexmagüxüxütawa. ³³ Rü yexguma yema taxre ga yatügü Ngechuchuna ixígachitanügu, rü Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexëëruüx, namexëchi nixĩ na nuã ingëxmagüxü. ¡Rü ngïxã tanaxü ya tomaëxpüx ya düxenü, rü wüxi ya cuxcèx, rü náí ya Moïchécèx, rü náí ya Eríacèx! — ñanagürü. Natürü ga Pedru rü tama nüxü nacuèx ga na ñuxü ñaxü yerü poraäcü nabaixächiaë. ³⁴ Rü yexguma íyadexayane ga Pedru, rü wüxi ga caixanexü natanügu nayangèixema. Rü poraäcü namuüë ga yema ngúexüğü ga yexguma yema caixanexü natanügu yangèixemagu. ³⁵ Rü yema caixanexüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixĩ ya Chaune ya nüxü changechaüxüchicü. ¡Rü naga pexĩnüë! —ñaxü. ³⁶ Rü yexguma yema ñaxguwena ga yema naga rü Ngechuchuarü ngúexüğü rü taxúexüma ga toguexü nadaugü, rü Ngechuchuxüxĩcatama nadaugü. Rü yema ngúexüğü rü taxúemaãma nüxü nixugüe ga yema nüxü nadaugüxü.

Ngechuchu rü nanamexêê ga wüxi ga bucü ga ngoxo nawa yexmacü

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Rü yexguma moxũãcü ga guma mèxpũnewa yanachoũgu, rü muxũma ga duũxũgü yexma Ngechuchuxũ nayangaugü. ³⁸⁻³⁹ Rü yema duũxũgütanüwa rü wüxi ga yatü tagaãcü Ngechuchuxũ ñanagürü: —Pa Ngúexêêruũx, ¡choxũ rüngũxêê, rü tüxũ nadau ya chaune! Erü tügümaã choxũ tawüxicèx, rü wüxi i ngoxo tümawa nangêxma. Rü ngêxguma tüxũ naxũxgu, rü aita tüxũ naxũxêê, rü tüxũ naxãũãêxêê, rü tüxũ narüchièxêê. Rü chixexũ tümamaã naxü, rü tama tüxũ ningéxchaũ. ⁴⁰ Rü marü nüxũ chacèèxũ i curü ngúexũgü na tümawa ínatèxüchigüãxũcèx i ngêma ngoxo, natürü tama nüxũ inaxĩnü — ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Pa Duũxũgü i Tama Yaxõgũxũx, ¿Ñuxguratáta i pemaã chanuxmaxũ rü yaxna pemaã cha xĩ-nüxũ? ¡Nuã naga ya cune! — ñanagürü. ⁴² Natürü yexguma Ngechuchuxũtawa nanguxgu ga guma bucü, rü yema ngoxo rü guma bucũxũ ñaxtúanegu nayanguxêê, rü nanaxãũãêxêê. Natürü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo, rü nanamexêê ga guma bucü. Rü ñuxũchi nanatũxũtawa nanamu. ⁴³ Rü guxũma ga duũxũgü rü nãaixãchiãëgü ga yexguma nüxũ nadaugügu ga ñuxãcü na naporaxũ ya Tupana.

Ngechuchu rü wenaxãrü nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Rü yexguma duũxũgũ namaã ɓaixãchieyane ga yema Ngechuchu üxũ, rü ñanagürü ga Ngechuchu nüxũ ga norü ngúexũgũ: ⁴⁴ —¡Meã iperüxĩnüë i ñaã ore i pemaã nüxũ chixuxũ! ¡Rü tãütáma nüxũ ipeyarüngümaë! Choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, rü chauechita tá choxũ ínaxuaxũgũ i duũxũgũ na ãëxgacũgũ choxũ iyauxgũxũcèx —ñanagürü. ⁴⁵ Natürü ga norü ngúexũgũ rü tama nüxũ nacuèxgüéga ga yema namaã nüxũ yaxuxũ. Yerü Tupana rü tama naxcèx nanangoxëë ga yema ore na nüxũ nacuèxgũxũcèx. Rü yema ngúexũgũ rü namuëë ga Ngechuchuna na nacagũxũ na meã namaã nangoxëëãxũcèx ga yema namaã nüxũ yaxuxũ.

¿Texé tá tixĩ ya guxãärü yexera ixĩxë?

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Rü yexguma ga norü ngúexũgũ rü inanaxũgüë ga nügümaã na yaporagatanücüxũ nachiga ga texé tá tiĩxũ ya natanüwa guxãärü yexera ixĩxë. ⁴⁷ Natürü Ngechuchu rü nüxũ nacuèxama ga yema norü ngúexũgũ nagu rüxĩnüëxũ. Rü yemacèx wüxi ga buxũ nügũxũtawaga naga, rü nügũxũtagu nayachixëë. ⁴⁸ Rü ñanagürü nüxũ ga norü ngúexũgũ: —Texé ya ñaã buxũxũ meã yaxúxe chauégagu, rü choxũ nixĩ i tayaxuxũ. Rü yíxema meã choxũ yaxúxe, rü Chaunatü ya núma choxũ mucũxũ rü ta meã tayaxu. Rü yíxema guxãärü yexera tũgũ írúxírxaxu, rü yíxema tixĩ ya guxãärü yexera ixĩxë —ñanagürü.

Texé ya tama taxchi aixu rü tórü ngũxëëruũ tixĩ
(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Rû yexguma ga Cuáũ rû ñanagürü nüxũ: — Pa Ngúexẽeruũx, nüxũ tadau ga wüxi ga yatü ga cuégagu ngoxogü íwoxũxũ. Rû toma nüxna tanachuxu ga yema yerü tama tatanũxũ nixĩ ga nümax —ñanagürü. ⁵⁰ Natürü Ngechuchu rû ñanagürü nüxũ: —Tama name i nüxna na penachuxuxũ. Erü texé ya tama taxchi aixe, rû tórü ngüxẽeruũ tixĩ —ñanagürü.

Ngechuchu nayangagü ga Chaũtiágu rû Cuáũ

⁵¹ Rû yexguma marü yangaicagu ga Ngechuchu ga daxũguxũ ga naãnewa na naxũxũ, rû tama namuũãcũma inaxũãchi ga Yerucharéũwa na naxũxũ. ⁵² Rû nügüpẽxegu nayamugü ga ñuxre ga norü orearü ngeruũgü. Rû nümagü rû nawa naxĩ ga wüxi ga ñãnexãcü ga Chamáriaanewa yexmane, na yexma naxcèx yadaugũxũcèx ga wüxi ga ñ na Ngechuchu nagu pexũnexũ. ⁵³ Natürü yema Chamáriaanecũãx rû tama nanayauxgũchaũ, yerü nüxũ nacuèxgü ga Yerucharéũwa tá na naxũxũ. ⁵⁴ Rû yexguma yemaxũ nadaugügu ga norü ngúexũgü ga Chaũtiágu rû Cuáũ, rû ñanagürügü Ngechuchuxũ: —Pa Corix, ¿cunaxwèxexũ na Tupanana naxcèx tacaxũ na daxũwa ne namuũãxũcèx ya üxü na naguxẽẽãxũcèx i guxũma i ñã duũxũgü, yema nuxcũmaũcü ga Tupanaärü orearü uruũ ga Ería üxürüũ? —ñanagürügü. ⁵⁵ Rû yexguma ga Ngechuchu rû nüxũ nadawenü, rû nayangagü, rû ñanagürü nüxũ: —Pema rû tama nagu perüxĩnũe na texéarü duũxũgü pixĩgũxũ. ⁵⁶ —Erü choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, rû tama duũxũgüarü tauxexẽẽwa núma chaxũ, natürü núma chaxũ na

duïxügüxü chamaxêxêxücèx —ñanagürü. Rü yexguma rü nái ga ãnexãcüwa naxĩ.

*Duïxügü ga Ngechuchuwe rüxïxchaïxüchiga
(Mt 8.19-22)*

⁵⁷ Rü yexguma namagu naxĩxgu rü wüxi ga yatü Ngechuchuxü ñanagürü: —Pa Corix, cuwe charüxüxchaï i ngextá cuma ícuxüxüwa —ñanagürü. ⁵⁸ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Ngowagü rü nüxü nangêxma i naxmaxügü, rü werigü rü nüxü nangêxma i naxchiãügü, natürü choma i Tupana Nane na duïxüxü chiïxü, rü nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxeruxü —ñanagürü. ⁵⁹ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü ga wüxi ga to ga yatü: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü. Natürü nüma ga yema yatü rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, noxri chanawêxe i chaunatüxü ichayatèxira —ñanagürü. ⁶⁰ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Nüë ngêma cutanüxü i tama yaxögüxü iyatèxgü i ngêma naxrüü yuexü, natürü cuma rü curü puracü nixĩ na paxa duïxügümaã nüxü cuyarüxuxü i Tupanaârü ore na ñuxácü guxãârü ãêxgacü na yïïxü i nümax —ñanagürü. ⁶¹ Rü wüxi ga to ga duïxü rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Corix, ngêmaãcü cuwe charüxüxchaï, natürü noxri chanaxwêxe i nüxü chayarümoxê i ngêma chopatacüãxgü —ñanagürü. ⁶² Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Texé ya yíxema inaxügüxe na Tupanaârü puracüwa tapuracüxü natürü tümaârü ngêmaxüguama rüxĩnüxê, rü tama tame na Tupanaãxü tapuracüxü —ñanagürü.

10

Ngechuchu nayamugü ga 72 ga norü ngúexüğü

¹ Rü yemawena ga Cori ga Ngechuchu rü nayadexechi ga 72 ga to ga norü ngúexüğü. Rü taxrechigü inayamugü na yoxni guxü ga yema ñānegü rü nachicagü ga Ngechuchu nawa üxchaüxüwa na naxixüçèx. ² Rü ñānagürü nüxü: —Aixcūmaxüchi nangēxma i muxüchixü i duüxüğü i yaxōgüchaüxü natürü ngema Tupanaarü orearü uwa puracüexü rü noxretama nixĩ. Rü ngēmacèx name i perü yumüxēwa nüxna peca ya yima puracüarü yora na ngema norü puracüwa namugüāxüçèx i to i puracütanüxü. ³ —¡Rü ipexĩāchi rü ngema pexĩ! Rü dücax, ñoma carnerugü i aigütanüwa imugüxürü nixĩ i pexü chimugüxü. ⁴ —¡Rü tāūtāma choca ípinge, rü bai i perü dīeru, rü bai i perü chapatu! Rü tama chanaxwèxe i namagu penuxcü i ngēxguma namawa texéxü perümoxēgü. ⁵ —Rü ngēxguma wüxi ya ĩwa pengugügu, rü ñāāācū tá nüxü perümoxēgü i ngēma duüxüğü:

“¡Petaāxē erü Tupana rü napetanügu!”, ñaperügüğü tá. ⁶ —Rü ngēxguma ngēma nangēxmagu i duüxüğü i Tupanaxü cuèxgüchaüxü rü Tupana rü tá nüxna nanaxā i taāxē. Natürü ngēxguma ngēma nataxuxgu i duüxüğü i Tupanaxü cuèxgüchaüxü, rü ngema Tupanaarü taāxē rü pexrütāma nixĩ. ⁷ —¡Rü wüxi ya ĩgutama perücho, rü ngēma pechibüe rü peyaxü i ngēma nüxü ngēxmaxü i ngēma ĩcūāxgü! Erü wüxi i puracütanüxü rü name nixĩ na nayauxāxü i norü natanü naxcèx i norü puracü. Rü yima ñānewa

pengẽxmagüyane rü tama chanaxwèxe i nái ya ïgu peyapegü. ⁸ —Rü ngẽxguma wüxi ya ïâne ya nawa meã pexü nayaxunewa pengugügu, ¡rü penangõ i ngẽma õna i pexna naxãgüxü! ⁹ —¡Rü penameẽxẽx i ngẽma ïdaaweexü i yima ïãnewa ngẽxmagüxü! ¡Rü namaã nüxü pixu rü ñapegügü nüxü:

“Tupanaãrü pora rü marü pexna nangaicama rü napexütagu”, ñapegügü nüxü! ¹⁰ —Natürü ega nawa pengugügu ya wüxi ya ïâne i ngextá duüxügü tama meã pexü íyauygüxüwa, ¡rü ngẽma ítamügu ípechoxü rü ñapegügü nüxü i ngẽma ïãnecüãx!

¹¹ “Rü woo ñaã perü ïâneãrü üxaxü i tocutüwa yaxüxü, rü itanapagü, na ngẽmawa nüxü pecuáxücèx na Tupana rü tama pemaã nataãẽxü. ¡Natürü tama nüxü ipeyarüngümaẽ na marü pexna nangaicamaxüchichiréxü ya Tupana na perü ãẽxgacü yïxü”, ñaperügügü tá nüxü i ngẽma ïãnecüãx! ¹² —Rü pemaã nüxü chixu rü ngẽma ngunexü i nagu nagúxü i naãne, rü Chodomacüãx i duüxügüarü yexera Tupana tá nanapoxcue i ngẽma duüxügü i tama meã pexü yauygüxü.

*Ñãnegü ga tama Tupanaga ñnüẽne
(Mt 11.20-24)*

¹³ —Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, Pa Corachïcüãx rü Bechaídacüãx i Duüxügüx, yerü yexguma chi Tiruarü ïãnewa rü Chidãüãrü ïãnewa chanaxüxgu ga yema mexügü ga cuèxruügü ga Tupanaãrü poramaã petanüwa chaxüxü, rü woo ga na poraãcü yachixexü ga yema Tirucüãx rü Chidãücüãx ga duüxügü rü nuxcümama chitama nüxü narüxoe ga nacüma ga chixexü,

rü poraãcũxũchi chima nũgũmaã nangechaũgũ
 rü naxauxe, yerũ chi nũgũ nicuẽxãchitanũ ga na
 yapecaduãxgũxũ. ¹⁴ —Natürũ pemaã nüxũ chixu
 rü ngẽma ngunexũ i Tupana nagu napoxcuexũ i
 pecaduãxgũxũ, rü ngẽma ngunexũgu rü Tirucũãx
 rü Chidãũcũãxãrũ yexera tá pexũ napoxcue i
 pemax. ¹⁵ —Rü pemax, Pa Capernáucũãxgũ i
 Duũxũgũx ¿éxna pema nagu perũxĩnũẽgu rü
 daxũguxũ i naãnewa tá pexĩxũ? Pemaã nüxũ
 chixu rü naãnetũũwa i ngextá Tupana Chatanáxũ
 ípoxcuxũwa tá nixĩ i pewogũxũ. ¹⁶ Rü ñuxũchi norũ
 ngúexũgũxũ ñanagürũ: —Rü yíxema pega ĩnũẽxẽ,
 rü chauga rü ta taxĩnũẽ. Natürũ yíxema tama pega
 ĩnũẽxẽ, rü chauga rü ta tama taxĩnũẽ. Rü yíxema
 tama chauga ĩnũẽxẽ, rü tama naga taxĩnũẽ ya
 Chaunatũ ya núma choxũ mucũ —ñanagürũ ga
 Ngechuchu.

*Nawoegu ga yema 72 ga Ngechuchuarũ
 ngúexũgũ*

¹⁷ Rü taãẽãcũma nawoegu ga yema 72 ga norũ
 ngúexũgũ ga yamugũxũ. Rü ñanagürũgũ nüxũ:
 —Pa Corix, ngẽxguma cuégagu tidexagũgu, rü
 èixrũxũ i ngoxogũ rü toga naxĩnũẽ —ñanagürũgũ.
¹⁸ Rü Ngechuchu rü ñanagürũ nüxũ: —Ngẽmáãcũ
 aixcũma nixĩ. Yerũ nüxũ chadau ga Chataná
 ga daxũguxũ ga naãnewa na natáexũ wũxi
 ga ãẽmacürũ. ¹⁹ —Rü choma nixĩ ga pexna
 chanaxãxũ ga pora na tama chixexũ pemaã
 naxũgũxũcèx ega woo ãxtapegũwa rü éxna
 tuxchinawegũwa pengagũgu. Rü yexgumarũũ
 ta pexna chanaxã ga pora na nüxũ perũ-
 yexeraxũcèx i guxũma i Chatanáãrũ pora na

ngẽmaãcü taxucürüwama tacü rü chixexü pemaã naxüxcèx. ²⁰ —¡Natürü tâxü i petaãëgüxü naxcèx i ngẽma na pega naxĩnüëxü i ngoxogü! Rü narümemaë nixĩ i petaãëgü naxcèx na marü naxümatüxü i peéga i Tupanaärü poperawa i daxügüxü i naãnewa —ñanagürü.

Ngechuchu rü nataãë
(Mt 11.25-27, 13.16-17)

²¹ Rü yexgumatama ga Tupanaãë ga Üünexü rü poraãcü Ngechuchuxü nataãëxëë. Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pa Chaunatü, Pa Daxügüxü i Naãne rü Ñoma i Naãneärü Yorax, cuxü chicuëxüü, yerü ñaã chorü ngüëxügüxü nüxü cucuëxëë i ñaã ore ga naxchaxwa iquicúxü ga duüxügü i ñoma i naãnewa nüxü cuëxüchigüxü. Rü yemaãcü cunaxü, Pa Chaunatüx yerü yemaãcü nixĩ ga cunaxwëxexü —ñanagürü. ²² Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Chaunatü choxna nanaxã i güxüma i tacü i ngëxmaxü. Rü taxúema choxü tacuëx na Tupana Nane chiixü. Rü Chaunatüxicatama nixĩ ya choxü cuácü na Nane chiixü. Rü ngëxgumarüü ta taxúema nüxü tacuëx na texe yiixü ya Chaunatü. Rü choma ya Nane rü ngẽma duüxügü i Chaunatüxü nüxü chadauxëëchaüxüxĩcatama nixĩ i nüxü cuëxgüxü na texe yiixü —ñanagürü. ²³ Rü yexguma norü ngüëxügüxü nadawenü, rü namaãxĩca ñanagürü: —Tataãëgü ya yíxema tümaxëtümaãxüchi nüxü daugüxe i ñaã ñuxma pema nüxü pedaugüxü. ²⁴ —Erü pemaã nüxü chixu, rü muxüma ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü rü ãëxgacügü ga tacügü, rü nüxü nangúchaü ga nüxü na nadaugüchaüxü i ñaã ñuxma pema

chauxūtawa nüxũ pedaugũxũ. Natürü tama nüxũ nadaugũ. Rũ nüxũ nangúchaũ ga nüxũ na naxĩnüëchaũxũ i ñaã ñuxma pema chauxūtawa nüxũ pexĩnüëxũ. Natürü tama nüxũ naxĩnüë — ñanagürü.

Ore ga mecü ga Chamáriacũãxgu ixuxũ

²⁵ Rũ yexguma inachi ga wüxi ga ngúexẽẽruũ ga Moĩchéarũ mugüwa nguxẽẽtaexũ, rũ Ngechuchuxūtawa naxũ na namaã yanadex-axüçèx. Rũ Ngechuchuxũ naxüxchaũ, rũ yemacèx nüxna naca rũ ñanagürü: —Pa Ngúexẽẽruũ ya Ngechuchux, ¿Tacü nixĩ i mexũ na chanaxüxũ na choxũ nangẽxmaxüçèx i maxũ i taguma gúxũ? —ñanagürü.

²⁶ Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagürü: —¿Ñuxũ ñaxũ i ngẽma ore i Moĩchéarũ mugüwa ümatüxũ? ¿Rũ tacüxũ i cumaã yaxuxũ? —ñanagürü. ²⁷ Rũ yema ngúexẽẽruũ ga Moĩchéarũ mugüwa nguxẽẽtaexũ, rũ Ngechuchuxũ nangãxũ, rũ ñanagürü: —¡Nüxũ nangechaũ ya Cori ya curü Tupana i guxüma i curü maxümaã, rũ guxũ i cuãẽmaã, rũ guxũ i curü poramaã, rũ guxũ i nagu curüxĩnüxümaã! ¡Rũ nüxũ nangechaũ i cumücü ngẽma na cugütama cungechaũxürü! —ñanagürü.

²⁸ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagürü nüxũ: —Ngẽma ore i choxũ namaã cungãxüxũ rũ marü name. Rũ ngẽxguma ngẽma ore quinguxẽẽxgu, rũ tá cunayaxu i maxũ i taguma gúxũ —ñanagürü.

²⁹ Natürü ga yema ngúexẽẽruũ ga Moĩchéarũ mugüwa nguxẽẽtaexũ, rũ nügüétüwa nachogüchaũ. Rũ yemacèx Ngechuchuna naca, rũ ñanagürü: —¿Rũ texé tixĩ ya chomücü? —ñanagürü. ³⁰ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ nanangãxũ, rũ

ñanagürü nüxü: —Wüxi ga yatü Yerucharéüwa ne naxü, rü Yericú ga ñānewa naxü. Rü namagu nüxü nangaugü ga ngîtèèxgüxü. Rü guxüma ga norü yemaxüçèx nangïxgü, rü èixrüxü ga naxchiru rü ta naxcèx nangïxgü. Rü nanaçuaixgü, rü nayayuāchixēēgü, rü yemaācü yéma nanatèxgü. ³¹ —Rü yematama namawa naxüpetü ga wüxi ga Yudiügüarü pai. Natürü yexguma yema yatüxü nadèuxgu rü nüxü yéma naxüpetümare. ³² —Rü yéma naxüpetü ta ga wüxi ga Lebítanüxü ga tupauca ga taxünewa puracüxü. Rü yexguma yema yatüxü nadèuxgu, rü nüma rü ta nüxü naxüpetümare. ³³ —Natürü yixcüra rü wüxi ga Chamáriaanecüāx ga yatü rü yematama namawa naxüpetü. Rü yexguma guma yatüxü nadèuxgu rü nüxü nangechaütümü. ³⁴ —Rü guma yatüçèx nixü. Rü chixü rü binumaā nanaxüxü ga norü oxrigü, rü meāma nayanèixgü ga yema norü oxrigü. Rü ñuxüchi norü burugu nanamunagü, rü wüxi ga pegüchicawa nanaga. Rü yéma nüxna nadau. ³⁵ —Rü moxüācü ga yexguma inaxüāchigu ga yema Chamáriaanecüāx, rü ngïxü nayaxu ga taxretachinü ga norü dīeru, rü yema pegüchicaarü yorana ngïxü naxā. Rü ñanagürü nüxü:

“¡Nüxna nadau i ñāā yatü! Rü ngëxguma yexeragu naxātanügu na nuā nangëxmaxü, rü choma tá cuxü chanaxütanü i ngëxguma chataeguxgu”, ñanagürü. ³⁶ Rü ñanagürü ga Ngechuchu nüxü ga yema ngüxēēruü ga Moïchéarü mugüwa nguxēētaexü: —Ñuxma chanaxwèxe i chomaā nüxü quixu i ngëxürüxü ga yema tomaëxpüxtanüwa ga aixcüma namücü

ixĩxũ ga yema yatũ ga ngĩtèèxgũxũ imèxgũxũ — ñanagürũ ga Ngechuchu. ³⁷ Rũ yexguma ga yema ngúexẽẽruũ ga Moĩchearũ mugũwa nguxẽẽtaexũ rũ ñanagürũ: —Yema Chamáriaanecũãx nixĩ ga yema yatũmücũ ixĩxũ, yerũ nüxũ nangechaũtũmũũ — ñanagürũ. Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagürũ nüxũ: —¡Ñuxma rũ íixũ rũ yema Chamáriaanecũãx üxũrũ naxũ! —ñanagürũ nüxũ.

Marta rũ Maríapatawa nangu ga Ngechuchu

³⁸ Rũ yexguma Ngechuchu namagu ixũxgu norũ ngúexũgũmaã rũ wũxi ga ñanexãcüwa nangu. Rũ yema guma ñanexãcüwa rũ wũxi ga nge ga Martagu ãegacũ ngĩgũpatawa inanguxẽẽ. ³⁹ Rũ Martaaxũ iyexma ga wũxi ga ngĩeyèx ga Maríagu ãegacũ. Rũ ngĩma rũ Ngechuchucutũxũtawaw irũto na inaxĩnũxũcèx ga Ngechuchuarũ ore. ⁴⁰ Natürũ ga Marta rũ itaarũ puracũãx rũ yemaãcü ngĩrũ puracũguama irũxĩnũ. Rũ yemacèx Ngechuchucèx iyaxũ, rũ ngĩgürügũ nüxũ: —Pa Corix, ¿tama èxna nagu curũxĩnũ i ngẽma na chataarũ puracũãxũ rũ ngẽma chaueyèx rũ choxnaxĩca na natáãxũ i guxũma i ngẽma puracũ? ¡Rũ namaã nüxũ ixu na choxũ nangũxẽẽxũcèx! —ngĩgürügũ. ⁴¹ Natürũ Ngechuchu rũ ngĩxũ nangãxũ, rũ ñanagürũ ngĩxũ: —Pa Martax, cuma rũ poraãcü curũ puracũcèx cuxoegaãẽ, rũ muxũma i ngẽmaxũgu curũxĩnũ. ⁴² —Natürũ wũxixicatama nixĩ i guxũãrũ yexera i mexũ na nagu rũxĩnũxũ. Rũ María iyixĩ i ngẽmagu rũxĩnücũ. Rũ taxúetama ngĩxna tayanuxũ i ngẽma —ñanagürũ ga Ngechuchu.

11

*Ngechuchu nanangúexêẽ ga yumüxêchiga
(Mt 6.9-15, 7.7-11)*

¹ Rü wüxicana wüxi ga nachicawa nayumüxê ga Ngechuchu. Rü yexguma nüxũ nachauxgu, rü wüxi ga norü ngúexũ rü ñanagürü nüxũ: —Pa Corix įtoxũ nangúexêẽ na ñuxácü tayumüxêgüxũ, yema Cuáu ga baiüxêẽruũ norü ngúexũgüxũ nangúexêẽxürüũ! —ñanagürü. ² Rü Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Rü ngëxguma peyumüxêgügu rü ñaperügügu tá:

“Pa Tonatü ya Daxũgucüx, rü aixcüma Üünecü quixĩ i cumax. įRü núma naxũ na torü âëxgacü quĩxũcèx! Rü tanaxwèxe i curü ngúchaũ na naxüğüxũ i duũxũgü i ñoma i naânewa, ngëma daxũguxũ i naânewa na curü ngúchaũ ínaxüğüxürüũ. ³ įRü toxna naxã i torü õna i wüxichigü i ngunexũcèx ixĩxũ! ⁴ įRü toxũ nüxũ nangechaũ i torü pecadugü, erü toma rü ta tüxũ nüxũ tangechaũ ya guxãma ya yíxema chixri tomaã chopetüxe! įRü tãxũ i řacü rü chixexüpëxewa toxũ cuwogüxũ na tama nagu tayixũcèx!”

ñanagürü. ⁵ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ngëxguma chi wüxie i pema rü tüxũ nangëmaxgu i wüxi i tümamücü, rü chi ngãxũcüü napatawa taxũxgu rü ñatagügu nüxũ:

“Pa Chomücüx, įtomaëxpüx i pãu choxna naxã! ⁶ —Erü wüxi i chomücü rü yaxũwa ne naxũ, rü ngexwacèx chopatawa nangu. Rü choma rü changearü õnaãx, rü taxuũmaãma

chanachibüxēēga”, ñatagügu. ⁷ —Rü ngēma tümamücü i napatawa ngēxmaxü, rü chi tüxü nangäüxgu rü ñaxgu:

“¡Tāxü i choxü cuchixewexü! Chorü iāx rü marü narüwāxta, rü choma rü chauxacügü rü ngürücarewa tangēxmagü. Rü ngēmacèx taxucürüwa ícharüda na tacü cuxna na chaxāüçèx”, ñaxgu chi tüxü. ⁸ —Rü pemaã nüxü chixu, rü ngēma na tümamücü yīxüçèx rü tãütāma ínarüda na tacü tüxna naxāüçèx. Natürü tá ínarüda na tama tanachixeweechaxüçèx, rü tá tüxna nanaxā i guxüma i tacü i tanaxwèxexü. ⁹ —Rü ngēmacèx pemaã nüxü chixu rü, ¡Naxcèx ípeça rü Tupana rü tá pexna nanaxā! ¡Rü Tupanacèx pedèux rü tá nüxü ipeyangau! ¡Rü iāxwa: Tu tu tu ñapegü, rü tá pexcèx niwāxna i iāx! ¹⁰ —Erü guxāma ya yíxema naxcèx íçaxe rü tanayaxu, rü guxāma ya naxcèx dauxe rü nüxü itayangau. Rü guxāma ya iāxwa: Tu tu tu ñagüxe, rü tümacèx tá niwāxna i iāx. ¹¹ —¿Rü ñuxäcü i wüxi i pema na papágü piixü rü penena penaxāxü ya wüxi ya nuta ega pāüçèx pexna nacaxgu, rü éxna wüxi i äxtape ega choxnicèx pexna nacaxgu? ¹² —¿Rü texé i petanüwa rü penena penaxā i tuxchinawe ega wüxi ya otacharaüçèx pexna nacaxgu? ¹³ —Rü ngēma pema na pichixecümachiréxü natürü nüxü pecuèx na ñuxäcü mexü i ämare pexacügüna na pexāxü, rü pemaã nüxü chixu rü Penatü ya Daxügücü rü perü yexera tá nixi na pexna mexü naxāxü. Rü guxāma ya yíxema Tupanaxütawa Naã i Üünexüçèx íçaxe, rü tá tüxna nanaxā —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchuxŭ nixugŭe na ngoxoarŭ poramaã
napuracŭxŭ nawogŭe*

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Rŭ Ngechuchu ínanatèxŭchi ga wŭxi ga ngoxo ga wŭxi ga yatŭxŭ ngegaxèèxŭ. Rŭ yexguma ínaxŭŭxgu ga yema ngoxo rŭ guma yatŭ rŭ nidexa. Rŭ guxŭma ga duŭxŭgŭ rŭ nabaixãchiãègŭ ga yexguma yemaxŭ nadaugŭgu. ¹⁵ Natŭrŭ ñuxre ga duŭxŭgŭ rŭ ñanagŭrŭgŭ: —Ñã yatŭ i Ngechuchu, rŭ Behebú i ngoxogŭarŭ ãèxgacŭarŭ poramaã nixŭ i ínanawoxŭãxŭ i ngoxogŭ —ñanagŭrŭgŭ. ¹⁶ Natŭrŭ ga togŭ rŭ nŭxŭ naxŭgŭchaŭ, rŭ yemacèx naxcèx ínacagŭ ga nŭxŭ na nawéaxŭ ga wŭxi ga cuèxruŭ ga daxŭcŭãx na yemawa nŭxŭ nacuèxgŭxŭcèx rŭ ngoxi aixcŭma Cristu yŭ. ¹⁷ Natŭrŭ nŭma ga Ngechuchu rŭ nŭxŭ nacuèxama ga tacŭgu na naxŭnŭèxŭ, rŭ yemacèx ñanagŭrŭ nŭxŭ: —Ngèxguma chi wŭxi i nachiŭãnecŭãx i duŭxŭgŭ nŭgŭ itoyegu rŭ nŭgŭtanŭwa chitama nŭgŭ nadaixgu, rŭ nŭgŭ chitama naguxèè. Rŭ ngèxguma chi wŭxi ya ícŭãx nŭgŭmaã nuèèchagu rŭ nŭgŭ nadaixgu, rŭ nŭgŭ chitama naguxèè. ¹⁸ —¿Rŭ ngèxguma chi Chataná nŭgŭmaãtama nuxgu, rŭ nŭgŭtama yamèxgu, rŭ ñuxácŭ chi i ãèxgacŭecha yŭxŭ? Rŭ ngèma ñacharŭgŭ i ñuxma erŭ pema choxŭ pixuxgu rŭ Behebúarŭ poramaã íchanawoxŭ i ngoxogŭ. ¹⁹ —Natŭrŭ ngèxguma chi Chatanáarŭ poramaã íchanawoxŭgu i ngoxogŭ, rŭ perŭ ngúexŭgŭ rŭ chita Chatanáarŭ poramaã ínanawoxŭ i ngoxogŭ. Rŭ ngémawa meã nŭxŭ tacuèx na pema rŭ ípetŭexŭ. ²⁰ —Natŭrŭ pemaã nŭxŭ chixu rŭ aixcŭma Tupanaarŭ poramaã nixŭ

i íchanawoxũxũ i ngoxogũ. Rũ ngẽmawa pexũ nüxũ chachuẽẽ na núma petanüwa nanguxũ ya Tupana na ãẽxgacũ yĩxũcẽx. ²¹ —Rũ ngẽxguma wüxi ya yatũ ya poracũ rũ meãma nügũ naxũxnegu rũ nüxna nadẽuxgu ya napata, rũ taxúetãma naxcẽx tangĩx i norũ ngẽmaxũ i napatawa ngẽxmaxũ. ²² —Natürũ ngẽxguma ínanguxgu i to i yatũ i nüxũ rüporamaẽxũ, rũ nüxũ nayexeragu, rũ tá nüxna nanapuxũ ya naxne ya nügũ namaã ínaporaãxũne, rũ tá nüxna nanapuxũ i guxũma i norũ ngẽmaxũ, rũ tá nayana. ²³ —Yíxema tama choxũ ngechaũxẽ rũ chauxchi taxai. Rũ yíxema tama choxũ rüngũxẽxẽ na Tupanacẽx tayagagũxũ i duũxũgũ rũ chauxchawa tanangianexẽẽ.

ngoxo i taeguxũchiga

(Mt 12.43-45)

²⁴ —Rũ ngẽxguma wüxi i ngoxo rũ wüxi ya yatüwa ínaxũũxgu, rũ dauxchitagu nanañaãne, rũ naxcẽx nadau na ngextá na nangũxũ. Rũ ngẽxguma taxuguma nangũegagu, rũ nügũ ínicuẽx rũ ñanagürũ:

“Maneca naxcẽx tá chataegu ya yima yatũ ga noxri nawa íchaxũxũchirécũ”, ñanagürũ. ²⁵ —Rũ ngẽxguma nataegugu, rũ yima yatũxũ inayangau na ñoma wüxi ya í ya mexẽene rũ meã nabixichinerũ na yĩxũ. ²⁶ —Rũ ínixũ rũ naxcẽx nayadau i to i 7 i ngoxogũ i norũ yexera i chixexũ. Rũ guxũma i ngẽma ngoxogũ rũ wüxigu yima yatũgu nachocu, rũ ngẽxma naxãchiũgũ. Rũ ngẽxguma ya yima yatũ rũ noxriarũ yexera nachixe —ñanagürũ.

Taãẽ i aixcũma ixĩxũchiga

²⁷ Rũ yemaxũ íyaxuyane, rũ wüxi ga ngecũ rũ duũxũgũtanüwa tagaãcũ ngĩgürũgũ: —Tataãẽ ya

yíxema tügüanüwa cuxü yaxëxë rü tügü nixüwa cuxü maixë —ngïgürügü. ²⁸ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Yexeraäcü tataäe ya yíxema nüxü ñnuxë i Tupanaärü ore rü naga ñnuxë —ñanagürü.

Duüxügü ga tama yaxögüchaüxü rü naxcëx ínacagüama ga to ga cuèxruü ga Tupanaärü poramaä üxü

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Rü nimuëtanü ga duüxügü ga Ngechuchuxütawa ngutaquëxegüxü. Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga namaä na yadexaxü. Rü ñanagürü: —Ñaa duüxügü i ñomaücüü maxëxü rü nichixecüma. Rü naxcëx ínacagü i wüxi i cuèxruü i mexü i Tupanaärü poramaä üxü. Natürü Tupana rü wüxixicatama i cuèxruü tá nüxü nawëx. Rü ngëma nixi i cuèxruü ga Tupanaärü orearü uruü ga Yonáwa duüxügüxü nawëxü na nüxü nacuëxgüxüçëx na aixcüma Tupana yiixü ga guma yéma namucü. ³⁰ —Rü yexgumarüü ga Yoná rü wüxi ga cuèxruü nixi naxcëx ga Nínibecüäx ga duüxügü, rü ngëxgumarüü tá ta nixi ya Tupana Nane ya duüxüxü ixicü na wüxi i cuèxruü tá yiixü naxcëx i ñomaücüü maxëxü i duüxügü. ³¹ —Rü ngëxguma naäneärü guxgu rü Tupana rü ñomaücüü maxëxü i duüxügüna nacëxgu i norü pecaduchigacëx, rü ngïma ga nuxcümaücü ga Chabaaneärü äëxgacü tá írüda rü tá ínaxuaxü i ñomaücüü maxëxü i duüxügü. Yerü ngïma rü yaxüwaxüchi ne ixü ga na äëxgacü ga Charumóüxü naxñnuxüçëx ga ñuxäcü poraäcü nüxü na nacuëxüchixü. Natürü ñuxma nuä petanüwa nangëxma i wüxi i Charumóüärü

yexera ixĩcũ. ³² —Rũ ngẽxguma naãneãrũ guxu
rũ Tupana rũ ñomaũcũũ maxẽxũ i duũxũgũna
nacẽxgu norũ pecaduchigacẽx, rũ nuxcũmaũgũxũ
ga Nínibecũãx ga duũxũgũ rũ tá ínarũdagũ rũ tá
ínanaxuaxũgũ i ñomaũcũũ maxẽxũ i duũxũgũ. Yerũ
nũmagũ ga Nínibecũãxgũ ga duũxũgũ rũ nũxũ
narũxoe ga nacũmagũ ga chixexũ ga yexguma
Yoná namaã nũxũ ixuxgu ga Tupanaãrũ ore.
Natürũ ñuxma nuã petanũwa nangẽxma i wũxi i
Yonáãrũ yexera ixĩxũ.

*Taxũneãrũ omũchiga
(Mt 5.15, 6.22-23)*

³³ —Taxũema wũxi i omũwa tanangixichi rũ
ñuxũchi itayacux rũ ěxna tacũtũũgu tayaxũcuchi.
Natürũ norũ ũchicaũgu tanaxũnagũ na ngẽma
tũxũ nabaxixũcẽx ya yĩxema duũxẽgũ ya yima ĩgu
chocuxe. ³⁴ —Cuxetũgũ rũ ñoma wũxi i omürũũ
nixĩ i cuxunecẽx. Rũ ngẽxguma ngẽma Tupana
cuxũ naxwẽxexũcẽx cudẽuxgu, rũ guxũma i curũ
maxũ rũ name. Natürũ ngẽxguma ñoma i naãneãrũ
ngũchaũcẽx cudẽuxgu, rũ guxũma i curũ maxũ
rũ chixexũwa nangẽxma. ³⁵ —¡Meã cugũna nadau
na tama ěãnexũxũ nanguxuchixũcẽx i ngẽma ore
i mexũ i cuxũ ngẽxmaxũ, i ñoma wũxi i omürũũ
ixĩxũ! ³⁶ —Ngẽxguma chi guxũ i curũ maxũwa
nangẽxmagu i Tupanaãrũ ngóonexũ rũ taxuwama
nachixẽxgu i curũ maxũ, rũ meã chi nũxũ cucuẽx
i Tupanaãrũ ngũchaũ ñoma wũxi i omũ i cuxũ
baxixũrũũ —ñanagürũ.

*Ngechuchu rũ duũxũgũtanũwa ínanaxuaxũ ga
Parichéugũ rũ ngũxẽẽruũgũ ga Moĩchéarũ mugũwa*

nguxēētaegüxü

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Rü yexguma nüxü nachauxgu ga na yadexaxü ga Ngechuchu rü wüxi ga Parichéu nüxna naxu ga napatawa na yachibüxcèx. Rü yema Parichéupatawa naxü, rü mechawa nayarüto. ³⁸ Rü yema Parichéu rü nabaixâchiâê ga yexguma Ngechuchuxü nadèuxgu na tama yanguxēēxü ga yema Moichéarü mu na nayauxmëxgüxiraxü ga yexguma nachibüegu. ³⁹ Natürü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pema i Parichéugü rü ñoma pochiyu rü poratu i düxétüwaxicatama iyaxuxürü pixîgü. Natürü i peâxêwa rü nagu perüxînüê na pengixü rü chixexü pexüxü. ⁴⁰ —Pa Naëchitamare Maxëxü, ¿tama êxna nüxü pecuèx na guma Tupana ga naxücü i ngëma tórü düxétüxünewa ngëxmaxü, rü gumatama yîxü ga naxücü ga tórü maxü i tórü aixepewa ngëxmaxü? ⁴¹ —Rü name nixî i Tupanana penaxâ i perü maxü na aixcüma naxcèx pemaxëxcèx. Rü ngëmaâcü tá pime i guxüwama. ⁴² —Natürü wüxi i ngechaü nixî i pexcèx, Pa Parichéugüx, erü pema rü perü ngëmaxüwa rü meâ Tupanana penaxâ i ngëma noxrü ixîxü, natürü perü maxüwa rü tama aixcüma naga pexînüê rü tama nüxü pengechaü. Rü marü name na perü ngëmaxüwa Tupanana penaxâxü i ngëma noxrü ixîxü. Natürü perü maxüwa rü ta penaxwèxe i meâ naga na pexînüèxü rü nüxü na pengechaüxü. ⁴³ —Rü wüxi i ngechaü nixî i pexcèx, Pa Parichéugüx, erü pema rü pexü nangúchaü i âëxgacüchicagüwa na perütogüxü i ngutaquëxepataügüwa. Rü penaxwèxe na ñoma âëxgacüxü rümoxëxürü

na meã pexũ namoxẽgũxũ i duũxũgũ i ítamũgũwa.
⁴⁴ —Rũ wũxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, erũ ñoma
 yuetamaũgũ i tama nũxũ idauxũ i duũxũgũ
 naẽchitamare naetũwa chopetũxũrũ pìxĩgũ. Erũ
 woo perũ dũxètũwa pime, natürũ aixepewa
 i peãẽwa rü poraãcũ pichixe —ñanagürũ ga
 Ngechuchu. ⁴⁵ Rũ wũxi ga ngúexẽẽruũ ga
 Moĩchéarũ mugũwa nguxẽẽtaexũ, rü Ngechuchuxũ
 nangãxũ rü ñanagürũ: —Pa Ngúexẽẽruũ Pa
 Ngechuchux, rü ngẽma na ngẽma ñacuxũ, rü
 toma rü toãẽwa nangux —ñanagürũ. ⁴⁶ Natürũ
 Ngechuchu rü ñanagürũ nũxũ: —Wũxi i ngechaũ
 nixĩ i pexcèx, Pa Ngúexẽẽruũgũ i Moĩchéarũ
 Mugũwa Nguxẽẽtaegũxũx, erũ poraãcũ penamu i
 duũxũgũ na naga naxĩnũẽxũcèx i ngẽma Moĩchéarũ
 mugũ i guxchaxũ i pematama bai i írarũwa naga
 pexĩnũẽchaũxũ. ⁴⁷ —Rũ wũxi i ngechaũ nixĩ i
 pexcèx, erũ peyamexẽẽgũ i tümamaũgũ ga guxema
 nuxcũmaũgũxe ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ ga
 perũ oxigũ tũxũ dèixe. ⁴⁸ —Rũ ngẽmawa nũxũ
 tacuèx na pema rü ta ipexãgũxũ nawa ga yema
 chixexũ ga perũ oxigũ ügũxũ. Yerũ nümagũ rü
 tũxũ nadai ga guxema Tupanaãrũ orearũ uruũgũ,
 rü ñuxma i pema rü peyamexẽẽgũ i tümamaũgũ.
⁴⁹ —Rũ yemacèx nixĩ ga Tupana ga ñaxũ:

“Ngẽma duũxũgũtanũwa tá chanamugũ i chorũ
 orearũ uruũgũ rü chorũ orearũ ngeruũgũ.
 Natürũ ngẽma duũxũgũ i chixexũgũ rü tá
 nanadai i nümaxũ rü togũxũ rü tá nachix-
 ewegũ rü tá nawe ningẽxũtanũ”,

ñaxũ ga Tupana. ⁵⁰⁻⁵¹ Rũ ñanagürũ ga Ngechuchu:
 —Rũ pemaã nũxũ chixu rü Tupana tá

nayapeguãchixẽẽ i pema i ñuxma maxẽẽ erũ
 pema rũ ta perũ oxigücümügu pexĩ. Nümagũ rũ
 noxritama naãneãrũ ügügumama rũ nanadai ga
 muxüma ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ. Rũ nüxĩra
 nayamèxgũ ga Abé rũ gumawena nayadaietanũ
 ga muxüma ga togũ ñuxmata Zacaría ga tupaucã
 ga taxünegu yamèxgüãcüwa nangu. Rũ guxüma
 ga yema orearũ uruũgũ ga perũ oxigü dèixücèx
 rũ Tupana tá pexna naca, erũ pema rũ ta perũ
 oxigürüütama pixĩgũ rũ tama nüxũ perüxoechaũ i
 ngẽma chixexũ i pexüxũ. ⁵² —Rũ wüxi i ngechaũ
 nixĩ i pexcèx, Pa Ngúexẽẽruũgũ i Moĩchéarũ
 Mugüwa Nguxẽẽtaegüxũ, erũ duũxügüchaxwa
 ipeyacux i Tupanaãrũ ore i aixcüma ixĩxũ i
 pematama tama pixögüxũ. Rũ nüxna penachuxu
 i togũ i duũxügũ i aixcüma yaxögüchaũxũ na
 nümagũ rũ ta tama yaxögüãxücèx —ñanagürũ
 ga Ngechuchu. ⁵³⁻⁵⁴ Rũ yexguma Ngechuchu
 yema ñaxgu, rũ yema ngúexẽẽruũgũ ga Moĩchéarũ
 mugüwa nguxẽẽtaegüxũ rũ yema Parichéugũ rũ
 poraãcü Ngechuchumaã nanuẽ. Rũ inanaxügũ
 ga nüxna na nacagüexũ naxcèx ga muxüma
 ga ore ga guxchaxümaã na yemaãcü chi
 nüxũ iyangaugüxücèx ga ore ga chixexũ na
 yemamaã norũ ãëxgacügüxũ- tawa Ngechuchuxũ
 íyaxuaxügüxücèx.

12

*Ngechuchu nanangúexẽẽ na tama namexũ na
 duũxügüpëxewa meã imaxnetaxũ natürũ taãëwa rũ
 chixexũgu rüxñüxũ*

¹ Rû yoxni yexma nangutaquëxegü ga muxûchixû ga duûxûgü. Rû yema na namuxûchixûcêx rû düxwa nügücutüwa ningagüetanü ga duûxûgü. Rû Ngechuchu inanaxûgü ga norü ngûexûgümaãxîra na yadexaxû, rû ñanagürü: —¡Pexuãëgü naxcêx i Parichéugü! Erü duûxûgüpêxewa meã namaxênetâ natürü naãëwa rû chixexûgu narûxînüê. ²—Natürü guxûma i tacü i wûxie cúâcü üxû rû tá nangoxoma. Rû guxûma i tacü iicúxû rû yixcûra rû tá duûxûgü nüxû nacuëxgüama. ³—Rû ngêmacêx guxûma i ngêma ore i êânexûwa cúâcü nüxû pixuxû rû yixcûra rû tá nangoxoma rû guxû i duûxûgü tá nüxû naxînüê. Rû ngêma ore i ucapuarü aixepewa cúâcü nüxû pixuxû, rû yixcûra rû guxâpêxewa tá nüxû nixugügü i duûxûgü.

*Name nixî na Tupanaxû pemuüëxû
(Mt 10.26.31)*

⁴ —Rû ngêmacêx i pemax, Pa Chomücügüx, rû pemaã nüxû chixu rû ¡tama nüxû pemuüë i ngêma duûxûgü i pexû daixchauxû! Erü taxûnexûxîcatama nimêxgü, natürü taxucürüwama taãëxû nimêxgü. ⁵—Natürü pemaã tá nüxû chixu na texéxû tá na pemuüëxû. ¡Nüxû pemuüë ya Tupana! Erü nûma nüxû nangêxma i pora na yamáãxû i pexene, rû napoxcuãxû i peãë i ngextá ngoxogûxû ínapoxcuxûgu. ¡Rû yimaxû tá nixî i pemuüëxû! ⁶ —¿Tama êxna taxretachinü i dîêruxacügu namaã petaxe i wûximêëxpûx i werixacügü? Natürü Tupana rû tama tüxû inayarüngüma ya yíxema werixacüãxgü, rû bai

ya wüxi. ⁷ —Rü woo i peyaegü rü Tupana nüxü nacuèx na ñuxre i peyae ngẽxmaxü. Rü ngẽmacèx, jtãxü i pexoegaãëgüxü! Erü pema rü muxüma i werixacügüarü yexeraxüchi pexü nangechaü ya Tupana.

Yíxema duüxügüpëxewa tügü ixuxe na Ngechuchu ya Cristuarü duüxü tiixü
(Mt 10.32-33, 12.32)

⁸ —Rü pemaã nüxü chixu rü guxãma ya texé i ñoma i naãnewa duüxügüpëxewa tügü ixuxe na chorü duüxü tiixü, rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü napëxewa i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüãx rü tá tüxü chixu na chorü duüxü tiixü i tümax. ⁹ —Natürü texé ya ñoma i naãnewa duüxügüpëxewa tügü ixuxe na tama chorü duüxü tiixü, rü choma rü tá ta napëxewa i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüãx rü tá tüxü chixu na tama chorü duüxü tiixü i tümax. ¹⁰ —Rü guxãma ya texé ya chixri chauchiga idexaxe i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü Tupana tá tüxü nüxü nangechaü i ngẽma. Natürü texé ya Tupanaãë i Üünexüchiga chixri idexaxe, rü Tupana rü täütáma tüxü nüxü nangechaü i ngẽma. ¹¹ —Rü ngẽxguma duüxügü ngutaquëxepataüguwa rü ëxna âëxgacügüpëxewa pexü nagagügu na pexü napoxcuexüçëx, rü jtãxü i pexoegaãëgüxü na tacümaã tá penangãxüxü rü ëxna tacüxü tá namaã na pixuxü! ¹² —Erü ngẽxguma nawa nanguxgu na pidexagüxü, rü Tupanaãë i Üünexü tá pexü nanguxëë na tacüxü tá namaã pixuxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi i äücümaxü nixi na imuärü dïëruãxü

13 Rū yema duūxūgūtanūwa rū wūxi ga yatū Ngechuchuxū ñanagürü: —Pa Ngúexēēruūx, jnamaā nūxū ixu ya chaueneē rū choxna naxāā i ngēma chaunatū ga yucūarū ngēmaxū i choxna ūxū! —ñanagürü. 14 Natürü Ngechuchu rū ñanagürü nūxū: —Pa Yatūx, ¿texé perū āēxgacūxū choxū tingucuchixēē na chayatoyexūcēx i ngēma penatūarū ngēmaxū? —ñanagürü. 15 Rū ñanagürü ta ga Ngechuchu: —jPexuāē na tama pexū nangúchaūxūcēx i togūarū ngēmaxū! Erū wūxi i duūxū rū tama ngēma na namuārū ngēmaxūāxūcēx nixī i nayauxāxū i norū maxū i taguma gúxū —ñanagürü. 16 Rū yexguma wūxi ga ore ga cuēxruūxū namaā nixu, rū ñanagürü: —Nayexma ga wūxi ga yatū ga muārū dīēruācū, rū guxūma ga yema nanetügū ga naānegu natogūxū rū meāma nūxū nixo. 17 —Rū guma yatū rū nagu narūxīnū rū naāēwa ñanagürü:

“¿Tacū tá chaxūxū i ñuxmax? Erū nataxuma i chorū nachica i ngexta namaā na changuxūxū i chaunetügūarū o”, ñanagürü. 18 —Rū naāēwa ñanagürü:

“Marū nūxū chacuēx na tacū tá chaxūxū. Rū nagu tá chapogū ya guxūnema ya chorū ĩpatagū ga nagu namaā changuxūne ga chaunetügūarū o. Rū nái ya taxūragūne tá chaxū na ngēxma namaā changuxūxūcēx i guxūma i chaunetügūarū o rū guxūma i chorū ngēmaxūgū. 19 —Rū ngēxguma marū namexgu i guxūma, rū chaugūmaā tá ñacharügū: ‘Ñuxma rū tá icharüngū rū meā tá chachibū rū meā chaxaxe rū ngēmaācū tá chataāē. Erū namuxūchi i chorū ngēmaxūgū, rū mucūma ya

taunecü tá choxũ natai', ñacharügü tá chaugümaã".

²⁰ —Natürü Tupana rü ñanagürü guma yatüxũ:

"Pa Yatüx, cungẽãẽmare i cuma erü ñoma i chütaxũgu tátama cuyu. Rü ngẽma curü ngẽmaxũgü i namaã cunguxũxũ, rü ¿texéarü tá nixĩ i ngẽxguma?" ñanagürü ga Tupana. ²¹ —Rü ngẽxgumarüũ tá ta namaã nangupetü i ngẽma duũxũgü i nügücèxtama norü ngẽmaxũgümaã nguxũxũ rü tama nügü ímexẽẽxũ i Tupanapẽxewa —ñanagürü ga Ngechuchu.

Tupana rü naxãcügüna nadau

(Mt 6.25-34)

²² Rü yemawena rü norü ngúexũgũxũ ñanagürü ga Ngechuchu: —Pemaã nüxũ chixu jrü tâxũ i pexoegaãẽgũxũ naxcèx i tacü tá na pengõxũ rü tacümaã tá na pixãxchiruxũ! ²³ —Erü perü maxũ rü õnaãrü yexera nixĩ, rü pexene rü naxchiruarü yexera nixĩ. ²⁴ —¡Dücèx penangugü i werigü i tama toegüchiréxũ, rü tama nanetüarü o ibuxgũxũ, rü ngepatagũxũ na ngexta namaã nanguxũgũxũcèx i norü õna! Natürü Tupana rü nanaxüwemü. Rü pema rü Tupanacèx rü poraãcü guxũma i werigüarü yexera pixĩgü. ²⁵ —Rü taxuwama name na pexoegaãẽgũxũ. Erü taxucürüwama wüxie i pema rü pegütama ipemèxãchixẽẽ ngãxũ ya metruyu ega woo poraãcü naxcèx pexoegaãẽgũgu. ²⁶ —Rü ngẽxguma tama pemaã nanguxũ i ngẽma íraxũ rü taxucürüwama pegütama ipemèxãchixẽẽ ega woo naxcèx pexoegaãẽgũgu, rü ¿tüxcüũ i ngẽxguma rü ta tacü i togü i ngẽmaxũgücèx pexoegaãẽgũxũ? ²⁷ —¡Dücèx penangugü i putüragü

na ñuxãcü nayaexũ i nachacu! Rũ tama napu-
racüexũ, rũ tama nũgũ üxchirugũxũ. Natürũ woo
guma ãëxgacü ga Charumóũ ga na namexëchixũ
ga naxchiru rũ taguma wũxi ga putürachacuarũ
mexürũ nixĩ. ²⁸ —Rũ marũ nüxũ pedau i
ñuxãcü Tupana na nangèxãëxũ i putüragũ i ñuxma
naãnewa rũxügũmarexũ natürũ moxũ rũ marũ tax-
uxũ. Rũ ngëxguma Tupana ngëmaãcü nangèxãëgu i
putüragũ rũ pema rũ tá ngëmaãrũ yexera pexchiru
pexna naxã, Pa Duũxũgũ i Írarüwatama Yaxögũxũ.
²⁹ —Rũ ngëmacèx tama name i pexoegaãë naxcèx
i tacü tá na pengõxũ rũ tacü tá na pixaxũxũ.
³⁰ —Erũ ñoma i naãnecũãx i duũxũgũ rũ naxcèx
nadaugũ i guxũma i ngëma pemaã nüxũ chixuxũ.
Natürũ pema rũ pexũ nangëxma ya Penatü ya Tu-
pana ya nüëchama nüxũ cuácü na pexũ nataxuxũ
i guxũma i ngëma. ³¹ —Rũ ngëmacèx narümemaë
nixĩ na Tupanaãrũ ngúchaũcèx pedaugũxũ na
perü ãëxgacü yĩxũcèx. Rũ ñuxũchi nüma rũ tá
pexna nanaxã i guxũma i tacü i pexũ taxuxũ.

*Ñuxãcü tüxũ nangëxma i tórü ngëmaxũgũ i
daxũguxũ i naãnewa
(Mt 6.19-21)*

³² —¡Tãxũ i pemuũëxũ, Pa Chauzacügũx! Pema
rũ noxretama pixĩgũ natürũ Penatü ya Tupana rũ
norü ngúchaũ nixĩ na pexna naxããxũ i pechica i
ngextá nüma ãëxgacü íyĩxũwa. ³³ —¡Rũ namaã
petaxe i perü ngëmaxũgũ rũ togũ i duũxũgũ i nüxũ
nataxuxũna penaxã i ngëma díëru! Rũ ngëmaãcü
tá pegũxũ penangëxmaxëë i perü ngëmaxũgũ i
taguma pexũ ngauxũ rũ taguma gúxũ i daxũguxũ i
naãnewa i ngextá tama íyaxũcuxũwa i ngítèxáxũ rũ

naweane tama ínachixexêêxũwa. ³⁴ —Erü ngextá íangẽxmaxũwa i perü ngẽmaxũgũ, rü ngẽxma nixĩ i perũxĩnũêxũ.

Name nixĩ i yigũ ítamexêêgũ naxũpa na íanguxũ ya Cristu

³⁵ —iRü ípememare namaã i perü omũgũ i naĩgũxũ! ³⁶ —Rü name nixĩ i wũxi i coriarũ duũxũgũ i ímemaregũxũrũũ na pixĩgũxũ. Rü penaxwêxe na ñoma duũxũgũ i ãxwa norũ corixũ nanguxêêgũxũrũũ na pixĩgũxũ. Rü ngẽxguma norũ cori rü wũxi i ngĩgũarũ petawa ne naxũxgu rü: Tu tu tu ñaxgu, rü paxa naxcêx nayawãxnagũ i ãx. ³⁷ —Rü nataãêgũ i ngẽma coriarũ duũxũgũ ega inadauegu i ngẽxguma íanguxgu i norũ cori. Rü pemaã nüxũ chixu rü ngẽma cori rü norũ mechawa tátama nanatogũxêê i ngẽma norũ duũxũgũ i nüxũ íanguxêêgũxũ, rü nũma tátama ngẽma norũ duũxũgũxũ inaxüwemũ. ³⁸ —Rü woo ngãxũcüũ íanguxgu rü êxna marũ yangunechaũgu rü nataãêgũ i ngẽma coriarũ duũxũgũ ega inadauegu i ngẽxguma íanguxgu i norũ cori. ³⁹ —Rü ngẽxguma chi wũxi ya ãrũ yora nüxũ cuêxgu na ñuxguacũ íanguégaxũ i ngĩtêxáxũ, rü tãũ chima nape. Rü chi nüxna nadau ya napata na tama yawãxnaãxũcêx rü tama na nüxũ nangĩxũcêx. ⁴⁰ —Rü pema rü ta penaxwêxe na ípememarexũ. Erü ngürũãchi tama nagu íperũxĩnũêyane tá íchangu i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ —ñanagürũ ga Ngechuchu.

*Wüxi ga duũxũ ga meã norü coriga ñnũxũ rü to ga
tama meã norü coriga ñnũxũchiga*
(Mt 24.45-51)

⁴¹ Rũ yexguma ga Pedru rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿toxçèxicatama êxna nixĩ i ñaã ore i cuèxruũ i tomaã nüxũ quixuxũ, rü êxna guxũ i duũxũgücèx yĩxũ? — ñanagürü. ⁴² Rũ ñanagürü ga Cori ga Ngechuchu: —¿Texé tiĩxũ ya yíxema tũmaãrũ coriarũ duũxẽ ya aixcũma yanguxẽexẽ rü meã tũmaãẽxũ cuáxe? ¿Tama êxna yíxema tiĩxũ ya tũmaãrũ cori tũxna ãgaxe na meã nüxna tadauxũcèx rü meã oragu tanachibũexẽẽxũcèx i norü duũxũgũ? ⁴³ — Rũ tataãe ya yíxema coriarũ duũxẽ i ngẽxguma ínanguxgu i tũmaãrũ cori rü tũxũ íyangueũgu na meãma ítanaxũxũ i ngẽma puracũ i nagu tũxũ namuxũ. ⁴⁴ —Rũ aixcũma pemaã nüxũ chixu rü ngẽma tũmaãrũ cori rü tá guxũma i norü ngẽmaxũgũarũ dauruũxũ tá tũxũ nixĩxẽẽ. ⁴⁵⁻⁴⁶ — Natürü ngẽxguma chi ngẽma duũxũ nagu rüxĩnũgu rü norü cori rü tama paxa na ínanguxũ, rü inaxũgũãgu na chixri namuãxũ i natanũxũgũ i yatũxũgũ rü ngexũgũ, rü peta naxũxgu rü nachibũxgu, rü naxaxegu, rü nũgũ nangãxẽẽgu, rü ngürũachi ngẽma ngunexũ rü ngẽma ora i tama nagu ínanguxẽẽãxũgu tá ínangu i norü cori. Rũ poraãcũxũchi tá nanapoxcu ngẽma duũxũgũ i tama norü coriga ñnũẽxũxũ napoxcuexũrũ. ⁴⁷ —Rũ ngẽma coriarũ duũxũ i nüxũ cuèxchiréxũ na tacũ nanaxwèxexũ i norü cori, natürü tama nũgũ ímexẽẽxũ rü tama norü coriga ñnũxũ, rü tá poraãcũ nanaçuaxi. ⁴⁸ —Natürü ngẽma coriarũ duũxũ i tama nüxũ nacuáãcũma chixri norü

coriga ñnũxũ, rü chixexũ üxũ, rü tá írarüwaxüra nanaçuxaxi. Rü texé ya Tupana muxüma tüxna ãxẽ, rü muxüçèxtáma tüxna naca. Rü texé ya muxüna tüxũ nadauxẽexẽ rü tá yexeraãcü tüxna naca.

*Ngechuchugagu nixĩ i yatoyexũ i duũxũgũ
(Mt 10.34-36)*

⁴⁹ —Núma chaxũ na ñoma i nañnewa duũxũgũxũ chidauchitanũẽẽxũcèx. Rü chierü aixcüma marü yadauchitanũgu. ⁵⁰ —Rü choma rü tá poraãcü ngũxũ chinge, rü chanaxixãchiãẽ ñuxmatáta yangu i ngẽma. ⁵¹ —Rü tama name i nagu perüxĩnũẽ na núma chaxũxũ na guxũ i duũxũgũ rü wüxigu naxĩnũẽxũcèx. Natürü pemaã nüxũ chixu rü núma chaxũ na chaugagu yatoyexũcèx i duũxũgũ. ⁵² —Erü ñaãwena ega wüxi ya ípatawa nangẽxmagu i wüximẽẽxpüx i duũxũgũ, rü tomaẽxpüx tá choxũ nayaxõgũ rü taxre i tama, rü ãxna taxre tá choxũ nayaxõgũ rü tomaẽxpüx i tama. ⁵³ —Rü wüxi i papá tá nayaxõ rü nane rü tãütáma nayaxõ, rü ãxna nane tá nayaxõ natürü nanatü i tama. Rü ngẽxgumarũũ ta wüxi i mamá tá iyaxõ rü ngĩxãcü rü tãütáma iyaxõxchãũ, rü ãxna ngĩxãcü tá iyaxõ rü ngĩẽ rü tãütáma iyaxõxchãũ. Rü wüxi ya ngĩxẽ tá iyaxõ rü ngĩneãx rü tãütáma iyaxõ, rü ãxna ngĩneãx tá iyaxõ rü ngĩxẽ rü tãütáma iyaxõ —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Cuèxruũgũ i nachiga i tacü tá nangupetüxũ
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)*

⁵⁴ Rü Ngechuchu ñanagürü ta nüxũ ga duũxũgũ: —Ngẽxguma nüxũ pedèuxgu na naxẽãchianexũ, rü nagu perüxĩnũẽ tá na napuxũ. Rü aixcüma ngẽmaãcü nixĩ. ⁵⁵ —Rü pema nüxũ pecuèx na

ñuxãcü penangugüxü ya buanecü, rü ngẽmaãcü nüxü pecuèx rü tá na nanguxetüxü. Rü aixcüma ngẽmaãcü nixĩ. ⁵⁶ —Pa Duüxügüx, pema rü togü i duüxügüpẽxewa meã pemaxẽneta, natürü peãewa rü chixexügu perüxĩnüẽ. Pema nüxü pecuèx na ñuxãcü penangugüxü ega tá napuxgu rü ẽxna tá nanguxetügu. ¿Rü ñuxãcü i ñuxma i tama nüxü pecuáxü na Tupana yĩxü ya petanüwa ngucü?

Name nixĩ na curüngüxmüxü namaã i curü uwanü

(Mt 5.25-26)

⁵⁷ —Rü tüxcüü tama nüxü pecuáxchaü i ngẽma nama i mexü i Tupana pexü naxwèxexü na nagu pexĩxü. ⁵⁸ —Rü ngẽxguma chi wüxie wüxi i ngetanücèx cuxü íxuaxügu rü ãẽxgacüxütawa cuxü tagaxgu, rü name nixĩ i namawatama tüxü icurüngüxmüxẽẽ na tama ãẽxgacüpẽxewa cuxü tagaxücèx. Erü wüxicana na ãẽxgacüxütawa cunguxü rü ãẽxgacü tá purichíagüna cuxü namu. Rü purichíagü tá cuxü napoxcu. ⁵⁹ —Rü cumaã nüxü chixu rü ngẽxma poxcuchicagu tá curüãüx ñuxmatáta ngĩxü cuxütanü i guxcü i dĩëru i nüxü ngĩxü cungetanücü. [Rü aixcüma ngẽxgumarüü tá cumaã nanaxü ya Tupana ega tama namaã cunamexẽẽxgu i curü maxü —ñanagürü ga Ngechuchu.]

13

Wüxi i mexü nixĩ na nüxü rüxoexü i tacüma i chixexü

¹ Rü yexgumatama Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga duüxügü. Rü Ngechuchumaã nüxü

nixugü ga na ñuxăcû âêxgacû ga Piratu namuxû ga norû churaragû na nadaiăxûcêx ga ñuxre ga yatügü ga Gariréaanecûăx ga yexguma yema yatügü rû Tupanacêx carneru nadaixgu tupauca ga taxûnewa. ² Rû Ngechuchu nûxna naca rû ñanagürû nûxû: —¿Pema nagu perûxîñüêgu rû yemaăcû nûxû nangupetû ga yema yatügü, yerû yema togü ga Gariréaanecûăxârû yexera nipecaduăxgü? ³ —Pemaă nûxû chixu rû tama nixî. Rû ngêxguma chi pema rû tama nûxû perûxoegu i pecûma i chixexû, rû guxăma i pema rû tá ta ipeyarûtauxe. ⁴ —¿Rû êxna pema nagu perûxîñüêgu rû guxû ga Yerucharéûcûăxârû yexera nipecaduăxgü ga yema 18 ga yatügü ga yuexû ga yexguma Chiruéwa yexmaxû ga dauxûtaechica naetû rûngutaûgu? ⁵ —Pemaă nûxû chixu rû tama nixî. Rû ngêxguma chi pema rû tama nûxû perûxoegu i pecûma i chixexû, rû guxăma i pema rû tá ta ipeyarûtauxe —ñanagürû ga Ngechuchu.

Ore ga nanetü ga iguera gangularü ôôxûgu ixuxû

⁶ Rû nûma ga Ngechuchu rû nûxû nixu ga wûxi ga ore ga igueragu ixuxû, rû ñanagürû: —Rû wûxi ga yatû nûxû nayexma ga wûxi ga ubanecû. Rû yexma nanato ga wûxi ga iguera. Rû nûma ga guma yatû rû înayadauuxû ga yema iguera rû ngoxi naxôô, natürû taxuxûma ga norû oxû inayan-gau. ⁷ —Rû yemacêx yema norû duûxû ga norû naânena dauxûxû ñanagürû:

“Dücêx, tomaêxpûx ya taunecû guxûguma íchayadauxû i ñaă iguera, rû taguma naxo. Rû ngêmacêx chanaxwêxe na cuyadaxûchixû na tama natücêxma nuă naânewa naxíaneăxûcêx”,

ñanagürü nüxü. ⁸ —Natürü ga yema norü duüxü ga norü nañnena dauxü, rü norü corixü nangãxü, rü ñanagürü:

“Pa Corix, ¡nüetama doma taunecüxicatama nangëmèx! Rrü tá chanaxaimüãnepüne rü waxmüãnexümaã tá chanagüpüne. ⁹ —Rrü bexmana ngëxguma rü tá naxo. Natürü ngëxguma täütáma naxoxgu rü tá chayadaxüchi”, ñanagürü.

Ngechuchu rü ngüxchigaarü ngunexügu ngïxcèx nayataanexëë ga wüxi ga ngecü ga pücèxwecü

¹⁰ Rrü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu nangüxëëtae ga wüxi ga ngutaquëxepataüwa. ¹¹ Rrü yéma iyexma ga wüxi ga ngecü ga 18 ga taunecü idaawecü. Rrü ipücèxwe yerü wüxi ga ngoxo ngïxü napücèxwexëë, rü taxuacüma iyarüwëxãchi. ¹² Rrü yexguma Ngechuchu ngïxü dëuxgu rü ngïxcèx naca, rü ñanagürü ngïxü: —Pa Ngecüx, ñüxma rü marü cuxcèx nitaane i curü daawewa — ñanagürü. ¹³ Rrü yexguma rü ngïxü ningögü, rü yexgumatama iyarüwëxãchiwemüxü, rü inaxügü ga Tupanaxü na yacuèxüüxü. ¹⁴ Natürü yema ngutaquëxepataüarü âëxgacü rü nanu, yerü Ngechuchu rü ngüxchigaarü ngunexügu ngïxü narümexëë ga yema nge. Rrü yemacèx ga yema âëxgacü rü ñanagürü duüxügüxü: —Nangëxma i 6 i ngunexü i nagu namexü na ipuracüexü. Rrü ngëma ngunexügügu nixi i namexü na nuã pexixü na pegü peyarümexëëgüxücèx rü tama i ngüxchigaarü ngunexügu —ñanagürü. ¹⁵ Rrü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü nanangãxü, rü ñanagürü: —Pa Duüxügüx, pema rü togü

i duũxũgũpẽxewa meã pemaxẽneta, natũrũ peãẽwa rũ chixexũgu perũĩnũẽ. ¿Tama ẽxna guxã i pema rũ ngũxchigaarũ ngunexũgu peyawẽxũ i perũ woca rũ ẽxna perũ buru na peyaxaxexẽẽgũxcẽx? ¹⁶ —Rũ ñãã ngecũ rũ Abráũtanũxũ iyixĩ, rũ Chataná rũ 18 ya taunecũ ngĩxũ nachixexẽẽ namaã i ñãã ðaawe. ¿Rũ taux ẽxna i namexũ na ngĩxcẽx chayataanexẽẽxũ i ngũxchigaarũ ngunexũgu? —ñanagũrũ. ¹⁷ Rũ yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rũ guxũma ga norũ uwanũgũ rũ poraãcũ naxãneẽ. Natũrũ guxũma ga togũ ga duũxũgũ rũ nataãẽgũ ga yexguma nũxũ nadaugũgu ga yema mexũgũ ga Ngechuchu ũxũ.

Ore i motacha- chiregu ixuxũ
(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Rũ ñanagũrũ ga Ngechuchu: —¿Ñuxãcũ nixĩ i ãẽxgacũ na yĩxũ ya Tupana, rũ nañuxraũxũ i nũma ãẽxgacũ íyĩxũwa? ¿Rũ tacũgu tá chanangu? ¹⁹ —Maneca wũxi ya motachachire ya wũxi ya yatũ naãnegu toxũnerũũ nixĩ. Rũ woo naxíraxũchichirẽx ya naxchire natũrũ narũxũ, rũ naya ñuxmata wũxi i nanetũ i taetaxũ nixĩ. Rũ ngẽmacẽx i werigũ rũ natanũgu nixũachiãũ —ñanagũrũ.

Ore i pãũãrũ puxẽẽruũgu ixuxũ
(Mt 13.33)

²⁰ Rũ ñanagũrũ ta ga Ngechuchu: —¿Ñuxãcũ nixĩ i Tupana ãẽxgacũ íxĩxũwa? ¿Rũ tacũgu tá chanangu? ²¹ —Rũ pãũãrũ puxẽẽruũrũũ nixĩ na guxũwama nanguxũ. Erũ wũxi i ngecũ rũ íraxũ-tama i pãũãrũ puxẽẽruũmaã inaxüéũ i taxũ i ngĩrũ pãũchara. Rũ ngẽma pãũãrũ puxẽẽruũ rũ woo

naxíra rü nayapuxêê i guxũma i ngĩrũ pãũchara — ñanagürũ ga Ngechuchu.

Îãx i íraxũchiga

(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Rü inixũchigũ ga Ngechuchu ga Yerucharéũwa na naxũxũ. Rü yexguma namagu yaxũxgu rü ñānegũwa rü ñānexācũgũwa nixũpetũchigũ, rü yéma nayangũexēētanũ ga duũxũgũ. ²³ Rü wũxi ga duũxũ nüxna naca rü ñanagürũ: —Pa Corix ¿noxretátama nixĩ i ngēma nayauxgũxũ i maxũ i taguma gũxũ? —ñanagürũ. Rü nüma ga Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürũ: ²⁴ —Daxũguxũ i naāneärũ îãx rü naxíraxũchi. ¡Rü paxa naxcèx pedau na nawa pichocuxũcèx! Erũ pemaã nüxũ chixu rü muxũchixũma i duũxũgũ tá nüxũ nangũchaũ na nawa yachocuxũ, natürũ tãütāma nawa nichocu. ²⁵ —Erũ ngēxguma ñārũ yora marũ nawãxtagu i îãx, rü pema i düxétũwa ngēxmagũxe rü tá penatutuãũ. Rü ñaperügũgũ tá:

“Pa Corix, ¡paxa toxcèx yawãxna i îãx!” ñaperügũgũ tá. Natürũ nüma i cori rü tá pexũ nangãxũ, rü ñanagürũ tá:

“Tama pexũ chacuèx na ngextácũîãx pixĩgũxũ”, ñanagürũ tá pexũ. ²⁶ —Rü ngēxguma rü tá ñaperügũgũ nüxũ:

“Cumaāchirẽx wũxiwa tachibũe rü taxaxegũ. Rü toxũ cungũexēê ga torũ ñāneärũ ítamũgũwa”, ñaperügũgũ tá. ²⁷ —Natürũ nüma rü tá pexũ nangãxũ rü ñanagürũ tá: “Marũ pemaã nüxũ chixu rü tama pexũ chacuèx na ngextácũîãxgũ pixĩgũxũ. ¡Rü ípixĩ i nuã chauxũtawa i guxãma i pemax, Pa Chixri Maxẽxũ!” ñanagürũ tá. ²⁸ —Rü ngēma

tá pexauxe, rü tá pixũxchapütagü i ngẽxguma nüxũ pedẽuxgu i Abráũ rü Íchaá rü Acobu rü guxũma i Tupanaãrũ orearũ uruũgü na Tupana ãẽxgacü íixĩxũwa na nangẽxmagũxũ rü pema rü nüxna na ípewoxũxũ. ²⁹ —Erü guxũwatáma ne naxĩ i duũxũgü. Rü Tupana ãẽx- gacü íixĩxũwa tá nangẽxmagü. Rü ngẽma tá narütogü na ngẽma nachibüexũcẽx. ³⁰ —Rü tá nangẽxma i nümaxũ i ñoma i naãnewa duũxũgü nüxũ oexũ, natürü daxũguxũ i naãnewa rü Tupana tá wixpẽxewa nanaxũgũxẽẽ. Rü tá nangẽxma i nümaxũ i ñoma i naãnewa duũxũgü nüxũ icuèxũũgũxũ, natürü daxũguxũ i naãnewa rü Tupana rü tá wixweama nanaxũgũxẽẽ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Yerucharéüçũãx ga duũxũgüçèx naxaxu

(Mt 23.37-39)

³¹ Rü yematama ga ngunexũgu rü Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga Parichéugü. Rü ñanagürügü Ngechuchuxũ: —¡Íixũ i nuá! Erü ãẽxgacü ya Erode rü cuxũ nimèxéga —ñanagürügü. ³² Natürü nüma ga Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —¡Naxütawa pexĩ i ngẽma yatü i nüxũ cuèxũchixũ na ñuxãcü duũxũgũxũ nawomũxẽẽxũ, rü namaã nüxũ pixu rü ñuxma rü moxũ rü tá íchana- woxũ i ngoxogü, rü tá chanameẽxẽẽ i ngẽma duũxũgü i idaaweexũ, rü pẽxmaãcü tá chanagũxẽẽ! ³³ —Natürü chanaxwẽxe i ichixũchigü i ñuxma rü moxũ rü paxmaãcü ñuxmatáta Yerucharéüwa changu. Erü Yerucharéũgu nixĩ i na nayuexũ i guxũma i Tupanaãrũ orearũ uruũgü. ³⁴ —Rü dücax, Pa

Yerücharéüçüãx, pema peyadaietanü i Tupanaärü orearü uruügü, rü nutamaã ípenamuxüchigü i Tupanaärü orearü ngeruügü i pexcèx núma namugüxü. Rü ñuxreëxpüxcüna wüxigu chaugüxütagu pexü chanutaquëxexëëchaü, ñoma wüxi i ota ya naxãcüãx nügütüügu tüxü nutaquëxexürüü. Natürü pema rü tama penaxwèxe. ³⁵ —Dücèx i ñuxma ya perü ñãne, rü Tupana tá ínanatèx. Rü pemaã nüxü chixu rü täütáma wena choxü pedau ñuxmatáta daxüguxü i nañewa ne chaxü. Rü ngëxguma rü tá choxü pedau rü tá ñaperügügü:

“Namexëchi nixí ya yima Cori ya Tupana núma namucü”, ñaperügügü tá —ñanagürü ga Ngechuchu.

14

Ngechuchu rü naxcèx nayataanexëë ga wüxi ga yatü ga rüchaxünexü

¹ Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü wüxi ga Parichéupatawa nayachibü. Rü yéma nayexmagü ga togü ga Parichéugü ga yéma bexma Ngechuchuxü ngugüexü.

² Rü yéma nayexma ta ga wüxi ga yatü ga idaawexü ga rüchaxünexü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngüexëëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxüna rü Parichéugüna naca, rü ñanagürü: —¿Tama penachuxuxü ega ngüxchigaarü ngunexügu chanamexëëxgu i wüxi i idaawexü? —ñanagürü. ⁴ Natürü ga nümagü rü nangeëxgümare. Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxmëxgu nayayauxãchi ga yema

idaawexũ, rü nanamexẽẽ. Rü namaã nüxũ nixu ga na íyaxũxcèx. ⁵ Rü Ngechuchu rü ñanagürü Parichéugũxũ: —¿Texé i pema i ngẽxguma perü buru rü ěxna perü woca puchugu nagoxgu, rü taux ěxna i ngẽxgumatama ípeyadauxũ rü ípeyatúãchixũ i woo ngũxchigaarü ngunexũgu? —ñanagürü. ⁶ Rü nūmagü rü taxuũmaãma nanangãxũgü.

Duũxũgü ga ngĩgüarü petawa nüxna naxugũxũchiga

⁷ Rü yexguma mechawa natogüchaũgu ga yema nüxna naxugũxũ, rü Ngechuchu nüxũ nadau na wũxichigü rü iãrũ yoraxũtawaxüchi natoxchaũxũ. Rü yexguma yemaxũ nadèuxgu rü nayaxucuxẽgü, rü ñanagürü: ⁸ —Ngẽxguma texé cuxna uxgu i wũxi i ngĩgüarü petawa, rü tama name i petaarü yoraxũtawaxüchi üxũ i naxmèxwẽxewa cuyarũto. Erü yixcũra ngürüãchi tá ínangu i to i nüxna naxuxũ i curü yexeraxüchi ixĩxũ. ⁹ —Rü ngẽma petaarü yora i pexna uxũ, rü tá cumaã nüxũ nayarũxu na icuchixũcèx i ngẽma nachicawa na ngẽma natoxẽẽãxũcèx i ngẽma to i curü yexera ixĩxũ. Rü ngẽxguma i cuma rü poraãcũ cuxãneãcũma rü nawa iyacuáxũ i naxmèxwẽxewa tá cuyarũto. ¹⁰ —Rü narümemaẽ ega texé cuxna uxgu, rü nawa iyacuáxũ i naxmèxwẽxewa curũto. Rü ngẽxguma i ngẽma petaarü yora i cuxna uxũ rü ñanagürü tá cuxũ:

“Pa Chomücx, ¡nuã chauxũtawa yarũto!” ñanagürü tá cuxũ. Rü ngẽmaãcũ ngẽma petaarü yora rü wũxi i mexũ tá cumaã naxü napẽxewa i guxũma i duũxũgü i nüxna naxuxũ i cumaã

ngema rütogüxü. ¹¹ —Erü texé ya tügü írütaxe rü Tupana tá tuxü naxânexêê. Natürü texé ya tügü íruxírxaxe rü Tupana tá tuxü nicuèxüü —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹² Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu nüxü ga yema yatü ga nüxna uxü: —Rü ngëxguma wüxi i õnacèx rü êxna petacèx texéna cuxuxchaügu, rü tama name i nüxna cuxu i cumücügü, rü bai i cueneëgü, rü bai i cutanüxügü, rü bai i curü ngaicamagu pegüxü i duüxügü i dïeruâxgüxü. Erü nümagü rü tá nüxí cuxna naxugüe, rü ngëmaãcü tá cuxü nanaxütanügü. ¹³ —Natürü ngëxguma wüxi i peta cuxüxgu, rü narümemaê nixí i nüxna cuxu i duüxügü i ngearü dïeruâxgüxü, rü duüxügü i taxucürüwama puracüexü, rü ngëma ichixeparagüxü, rü ngëma ingexetügüxü. ¹⁴ —Rü tá cutaãêxüchi i ngëxguma erü nümagü rü taxucürüwa cuxü nanaxütanügü. Natürü tá cunayaxu i curü natanü i ngëxguma wena namaxëgu i Tupanaärü duüxügü i mexü —ñanagürü.

Ore i taxü i õnagu ixuxü
(Mt 22.1-10)

¹⁵ Rü yexguma yemaxü naxĩnügü ga wüxi ga yatü ga mechawa rütoxü rü Ngechuchuxü ñanagürü: —Rü tataãê ya yíxema Tupana âëxgacü íixĩxüwa chibüxe —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Wüxi ga yatü nanaxü ga wüxi ga õna ga taxü. Rü norü duüxüxü namu na nüxna yaxuxücèx ga muxüma ga duüxügü. ¹⁷ —Rü yexguma marü namexgu ga norü õna, rü wena norü duüxüxü namu na yema duüxügü ga marü nüxna naxugüxümaã nüxü na

yanaxuxüçèx ga marü na namemarexü ga norü ñna, rü paxa yéma na naxĩxüçèx. ¹⁸ —Natürü guxüma ga yema nüxna naxugüxü, rü inanaxügü ga nügü na ínaxuegüxü. Rü yema nüxĩra nüxna naxu rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama naxcèx chataxe i wüxi i naãne. Rü paxa tá íchayadau. ¡Rü namaã nüxü ixu i cori rü taxucürüwama ngẽma chaxü!” ñanagürü. ¹⁹ —Rü ga yema to rü ñanagürü:

“10 i wocagü i puracüruüçèx chataxe, rü tá ngẽmaxü chayaxü. ¡Rü namaxã nüxü ixu i cori rü taxucürüwama ngẽma chaxü!” ñanagürü. ²⁰ —Rü ga to rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama chaxãmèx rü ngẽmacèx taxucürüwama ngẽma chaxü”, ñanagürü. ²¹ —Rü yexguma nataegugu ga yema coriarü duüxü, rü norü corimaã nüxü nixu ga guxüma ga yema ore. Rü yexguma ga norü cori rü nanu, rü ñanagürü nüxü ga norü duüxü:

“¡Paxa ngẽma ñtamügü i taxüwa rü ñtamüacügüwa naxü, rü nuã nagagü i ngẽma duüxügü i ngearü dĩëruãxgüxü, rü ngẽma duüxügü i taxucürüwama puracüexü, rü ngẽma ichixeparagüxü, rü ngẽma ingexetügüxü!” ñanagürü. ²² —Rü yixcamaxüra ga yema norü cori namaã nüxü ixuxü naxüxguwena rü yema norü duüxü ñanagürü nüxü:

“Pa Corix, marü chanaxü i ngẽma chomaã nüxü quixuxürü, natürü naxãchicaaneãmatama i nuã cupatawa”, ñanagürü. ²³ —Rü yexguma ga norü cori rü ñanagürü nüxü:

“¡Paxa ngẽma nama i taxügüwa rü nama i íraxügüwa naxü, rü nuã nagagü i togü i duüxügü na nuxã chopatagu nachocuxüçèx, rü ngẽmaãcü

na naxããcuxũcèx ya daa chopata! ²⁴ Erü pe-maã nüxũ chixu rü taxuũma ga yema nüxĩra nüxna chaxuxũ rü nuã chorü ònawa tá nachibüe”, ñanagürü.

*Tama natauxcha na Cristuwe rüxũxũ
(Mt 10.37-38)*

²⁵ Rü muxũchixũma ga duũxũgü Ngechuchuwe narüxĩ. Rü nadauegu ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxũ: ²⁶ —Rü ngẽxguma texé chowe rüxũxchaũgu, rü tanaxwèxe i choxũ tangechaũ tümanatüarü yexera, rü tümaẽârü yexera, rü tümamèxârü yexera, rü tümaxãcügüarü yexera, rü tümaẽneẽgüarü yexera, rü tümaẽyèxgüarü yexera, rü tümaârü maxũârü yexera rü ta. Rü ngẽxguma tama ngẽmaãcü choxũ tangechaũgu rü taxucürüwama aixcüma chorü ngüexũ tixĩ. ²⁷ —Rü yixema tama naxwèxexẽ na chaugagu ngüxũ tingeãcüma chowe tarüxũxũ, rü taxucürüwama chorü ngüexũ tixĩ. ²⁸ —Rü ngẽxguma chi wüxie i petanüwa rü wüxi ya ïpata ya taxũne taxüxchaũgu, ¿rü tama èxna i noxri i tanangugüxiraxũ na ñuxre i dïeru tá nagu ngĩxũ ítatáxũ? Rü ngẽmawa nüxũ tacuèx rü marü tüxũ iyangu i ngẽma tümaârü dïeru i tüxũ ngẽxmacü na tayanguxẽèxũcèx ya yima ï. ²⁹ —Erü ngẽxguma chi tama meã tanangugügu i tümaârü dïeru na ñuxregu tá naxãtanüxũ ya yima ï, rü norü cax-taxica chi itapugügu rü yixcüra rü taxucürüwa chi tanaguxẽẽgu i ngẽma puracü, rü guxũma i duũxũgü i nüxũ daugüxũ i ngẽma tümaârü puracü rü tá tüxũ nacugüe. ³⁰ —Rü ñanagürügü tá:

“Ngẽma yatü inanaxügü na naxüpataxũ, natürü taxucürüwama nayanguxẽẽ”, ñanagürügü tá. ³¹ —

Rü ngëxguma wüxi i nachiüãneãrũ ãëxgacü rü to i nachiüãneãrũ ãëxgacümaã nügü nadaixchaũgu, ħrũ tama ëxna i noxri inangugüãxũ rü ngoxi 10,000 i churaragü rü yangu na nügü nadaixüçèx namaã i norü uwanü i 20,000 i churaragü nüxũ ngëxmaxũ? ³² —Rü ngëxguma nangugüãgu na tama yanguxũ i norü churaragü rü, ħtaux ëxna i ngëxguma yaxüwa nangëxmagutama i norü uwanü, rü naxütawa namugüãxũ i norü orearü ngeruũgü, rü namaã nüxũ na yanaxugüexüçèx na nügümaã nangüxmüexũ? ³³ —Rü ngëxgumarüũ tá ta nixĩ i pe-max, erü ngëxguma ngexerüxüxe i petanüwa tama ngema tanawogügu i guxüma i tüxũ ngëxmaxũ na chowe tarüxüçèx, rü taxucürüwama aixcüma chorü ngüexũ tixĩ.

Ngëxguma nangeacagu ya yücüra rü taxuwama name

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ —Pema rü ñoma yücürarüũ pixĩgü i ñoma i naãnewa, erü yima yücüra rü õna na namexëëxürüũ rü pema rü ñoma i naãnecüãx i duüxügütanüwa rü norü mexëëruũ pixĩgü. Name ya yücüra. Natürü ngëxguma chi nangeacagu, ħrũ ñuxãcü tá wenaxãrũ naxããca? ³⁵ —Rü taxuwama name. Rü woo waixüümüãrũ waxmüãnexëëruüçèx rü tama name. Rü itanatëxmare. Rü yixema aixcüma ächixexë, ħrũ name nixĩ i nagu tarüxĩnüë i ñaã ore! —ñanagürü.

15

Ore i carneru i iyarütaxuxügu ixuxũ

(Mt 18.10-14)

¹ Rũ guxũma ga yema yatũgũ ga Dumaãrũ ãẽxgacũcẽx dĩaeru ngĩxũ ideetanũxũ, rũ togũ ga duũxũgũ ga chixexũ ga nacũmagu ĩxũ, rũ Ngechuchucẽx naxĩ na iyanaxĩnũẽxũcẽx ga norũ ore. ² Rũ yemacẽx ga Parichẽugũ rũ ngũexẽẽruũgũ ga Moĩchẽarũ mugũwa ngũxẽẽtaegũxũ, rũ Ngechuchuxũ nixugũe, rũ ñanagũrũgũ: —Ñãã yatũ rũ norũ me nixĩ i pecaduãxgũxũmaã na naxãmũcũxũ, rũ namaã na nachibũxũ — ñanagũrũgũ. ³ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñãã ore ga cuẽxruũxũ namaã nixu, rũ ñanagũrũ: ⁴ —¿Texé i petanũwa rũ ngẽxguma tũxũ nangẽxmagu i 100 i tũmaãrũ carnerugũ rũ wũxi tũxũ iyarũtauxgu, rũ taux ěxna i nachitaũwa tanawogũxũ i ngẽma 99, rũ naxcẽx tayadauxũ i ngẽma tũxũ iyarũtaxuxũ ñũxmata nũxũ itayangau? ⁵ —Rũ ngẽxguma nũxũ itayangẽuxgu rũ taãẽãcũma tũgũãtũgu tayagaxũ. ⁶ —Rũ ngẽxguma tũmapatawa tanguxgu, rũ tanangutaquẽxexẽẽ i tũmamũcũgũ, rũ duũxũgũ i tũmaãrũ ngaicamagu pegũxũ, rũ ñatagũxũ nũxũ:

“¡Wũxigu chomaã petaãẽgũ, Pa Chomũcũgũx! Erũmarũ nũxũ ichayangau i ngẽma chorũ carneru ga iyarũtaxuxũ”, ñatagũxũ nũxũ. ⁷ —Rũ pe-maã nũxũ chixu rũ ngẽxgumarũũ ta nataãẽgũ i daxũcũãx i ngẽxguma nangẽxmagu i 99 i duũxũgũ i mexũgũ i marũ Tupanaãrũ ixĩgũxũ, natũrũ yexeraãcũ nataãẽgũ i ngẽxguma wũxi i duũxũ i pecaduãxũ nũxũ rũxoxgu i nacũma i chixexũ rũ Tupanaãxũ yaxõõgu —ñanagũrũ.

Ore ga dĩaeru ga iyarũtauxcũgu ixuxũ

⁸ Rû Ngechuchu rû wûxi ga to ga ore ga cuèxruûxû nixu, rû ñanagürü: —Ngëxguma chi wûxi i ngecüaxû nangëxmagu i 10 tachinü i dîëru, rû wûxi ngîxû iyarütauxgu, ¿rû taux êxna i omüwa nangixichiãxû rû nabixichiãxû ya ngîpata, rû meãma ngîxcèx nadauxû ñuxmata ngîxû iyangau? ⁹ —Rû ngëxguma ngîxû iyangauxgu, rû inangutaquëxexëë i ngîmücügü i ngexûgü rû ngîtanûxûgü i ngîrû ngaicamagu pegûxû, rû ngîxû nüxû:

“¡Wûxigu chomaã petaãëgü, Pa Chomücügüx! Erü marü ngîxû ichayangau i ngëma chorü dîëru ga iyarütauxchirëxcü”, ngîxû. ¹⁰ —Rû pemaã nüxû chixu rû ngëxgumarüü ta nataãëgü i daxûcûãx i Tupanaârü orearü ngeruügü i ngëxguma wûxi i duûxû i pecaduãxû nüxû rûxoqgu i nacüma i chixexû rû Tupanaãxû yaxõõgu —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga wûxi ga ngextûxücü ga nanatüna ixûcügu ixuxû

¹¹ Rû ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Nayexma ga wûxi ga yatü ga taxre ga nane nüxû yexmacü. ¹² —Rû guma rûbumaëcü, rû nanatûxû ñanagürü:

“Pa Pa, ¡choxna naxã i ngëma curü ngëmaxûgü i choxna üxû!” ñanagürü. Rû yexguma ga nanatü rû yema taxre ga nanemaã nayatoye ga norü yemaxûgü. ¹³ —Rû ñuxre ga ngunexûguwena rû guma nane ga rûbumaëcü rû nananutaquëxe ga guxûma ga norü yemaxûgü rû namaã nataxe. Rû yema dîërumaã rû to ga nachiüãnewa naxû. Rû chixri yéma namaxû, rû yemaãcü ngîxû naguxëë ga guxcüma ga norü dîëru. ¹⁴ —Natürü yexguma marü ngîxû naguxëëguwena ga guxcüma

ga norü dñeru, rü poraãcü nataxu ga ñna ga yema nachiũñnewa. Rü yemacèx ga guma ngextũxücü rü inanaxügü ga taiya nüxũ na ngúxũ. ¹⁵ —Rü yexguma rü norü puracücèx nadau naxũtagu ga wüxi ga yatü ga yema nachiũñnecũãx. Rü nüma ga yema yatü rü norü nañnewa nanamu na yéma norü cuchigüna yadauxũcèx. ¹⁶ —Rü düxwa nüxũ nachixéga ga yema cuchiwemü, yerü poraãcü nataiyaxüchi. Natürü taxúema ñna nüxna taxã. ¹⁷ —Rü yexguma nañewa nagu narüxĩnü, rü ñanagürü:

“¿Ñuxre i chaunatüarü puracütanüxũ rü nüxũ nangẽxma i ñna rü nüxũ ínayaxü? Rü choma i nuã rü taiyamaã tá nuxma chayü. ¹⁸ —Rü chaunatücèx tá chataegu, rü ñachagürü tá tüxũ: ‘Pa Papax, marü chixexũ Tupanapewa chaxü rü cupewa rü ta. ¹⁹ —Rü tama marü chame na Chaune, ñacuxũ choxũ. ¡Rü wüxi i curü puracütanüxũxũ choxũ ixĩxẽ!’ ñacharügü tá tüxũ ya chaunatü”, ñanagürü. ²⁰ —Rü inaxũachi rü nanatüpatacèx nataegu. Rü yexguma yangaicagu ga nanatüpata, rü yaxũgu nüxũ tadau ga nanatü, rü tüxũ nangechaũtümüũ. Rü naxcèx tiña, rü nüxna tanẽixãchi, rü nüxũ tachúxu. ²¹ —Rü yexguma ga nüma ga tümane rü ñanagürü tüxũ:

“Pa Papax, marü chixexũ Tupanapewa chaxü, rü cupewa rü ta. Rü ngemacèx marü tama name na ‘Chaune’ ñacuxũ choxũ”, ñanagürü. ²² —Natürü tüma ga nanatü rü tümaärü duũxũgũxũ ñatarügü:

“¡Paxa nuã penange i naxchiru i mexẽchixũ rü peyacüxcuchix! ¡Rü wüxi i anera ta naxmẽxwa ngĩxũ pingèxcuchix! ¡Rü chapatu rü ta nuãta penge, rü peyacuaixcuchix! ²³ —¡Rü peyayaxux i ngẽma

wocaxacü i rüngümaexü, rü peyamá, rü ngĩã namaã tachibüe rü tapetae! ²⁴—Erü daa chaune rü chauxcèx rü marü nayu, natürü maxücü chauxcèx ínangu. Rü marü inayarütauxchirèx, rü wenaxârü nangox”, ñanagürü. Rü yexguma inanaxügüe ga na napetaegüxü. ²⁵—Rü yoxni ga guma nane ga rüyamaëcü, rü naãnewa nayexma. Rü yexguma nataegugu rü marü ãrü ngaicamana nangugu, rü nüxü naxĩnü ga na ínapaxetagüxü rü íyaxüãchitanüxüxü. ²⁶—Rü wüxi ga nanatüarü duüxücèx naca, rü nüxna naca ga tacü na ínaxüexü ga ãwa. ²⁷—Rü yema nanatüarü duüxü rü nanangãxü, rü ñanagürü: “Cueneë rü marü ínangu. Rü ngẽmacèx cunatü toxü tamu na tayamáxücèx i ngẽma wocaxacü i rüngümaexü, erü cueneë rü mecü ínangu rü tama nidaawe”, ñanagürü nüxü. ²⁸—Natürü ga guma naëneë ga rüyamaëcü rü nanu, rü tama ãgu naxücuchaü. Rü yemacèx düxwa ga nanatü rü naxcèx ítaxüxü, rü nüxü tayacèexü na yaxücuxücèx. ²⁹—Rü nüma rü ñanagürü tüxü ga nanatü:

“Cuma nüxü cucuèx i ñuxre ya taunecü cuxü chapuracü, rü taguma chixri cuga chaxĩnü. Rü bai i ñuxgu wüxiana wüxi i chibuxacü choxna cumu na chomücügümaã chapetaexücèx. ³⁰—Natürü ñuxma na ínanguxü i ngẽma cune i chixri curü dñeru ngĩxü guxẽexü nagu i ngexügü i ngẽãexü, rü naxcèx cuyamèx i ngẽma wocaxacü i rüngümaexü”, ñanagürü. ³¹—Rü yexguma ga nanatü rü ñatarügü nüxü:

“Pa Chaunex, cuma rü guxüguma chauxütawa cungẽxma, rü guxüma i chorü ngẽmaxügü rü cuxrü nixĩ. ³²—Natürü ñuxma rü name nixĩ na

ipetaegüxü rü na itaãëgüxü erü cueneë ga guma chauxcèx rü marü yucü, rü maxücü taxcèx ínangu. Rü woo tüxna inayarütaxu, rü wenaxârü taxcèx nangox”, ñatarügü.

16

Ore ga yatü ga chixri norü coriarü yemaxüna dauxügu ixuxü

¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu norü ngúexügüxü: —Nayexma ga wüxi ga cori ga muârü yemaxüãxüchixü. Rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü duüxü ga norü yemaxüârü dauruü. Natürü togü ga duüxügü rü norü corimaã nüxü nixugü na yema norü duüxü rü chixri norü yemaxüna na nadauxü. ²—Rü yexguma ga yema cori rü yema norü duüxücèx naca, rü ñanagürü nüxü:

“Dücèx, cuchigaxü chomaã nixugügü i duüxügü. ¿Rü tacü nixü i ngëma? ¡Rü chomaã nüxü i xu rü ñuxãcü nixü i curü puracü, erü marü tãütama chorü ngëmaxüârü dauruüxü cuxü chixüxë!” ñanagürü nüxü. ³—Rü yexguma ga yema coriarü duüxü rü nagu narüxüñü, rü nügüãëwa ñanagürü:

“¿Tacü tá chaxü i ñuxmax, erü chorü cori rü marü choxü ínatëxüchi i ngëma chorü puracüwa? Tama chapora na naãnewa chapuracüxücèx, rü chaxãne na dïêrucèx na íchaçaxü nüxna i togü. ⁴—Rü marü nüxü chacuèx na tacü tá na chaxüxü na choxü nangëxmaxücèx na texé tûmapatawa choxü yaxuxü i ngëxguma changearü puracüãxgu”, ñanagürü. ⁵—Rü yexguma nügüxütawa naxcèx naca ga wüxichigü ga yema duüxügü ga norü

coriaxũ yangetanũgũxũ. Rũ yema nũxĩra yéma naxũtawa nguxũna naca, rũ ñanagürü:

“¿Ñuxre i nũxũ cungetanũxũ i chorũ cori?” ñanagürü. ⁶—Rũ nüma nanangãxũ, rũ ñanagürü:

“Nũxũ chanangetanũ i 100 i data i chixũ”, ñanagürü. Rũ yema coriarũ duũxũ rũ ñanagürü nũxũ:

“Ñaã nixĩ i popera i curũ ngetanũ nawa ngóxũ. ¡Rũ paxa írũto rũ to i popera naxũ, rũ 50 i dataguxicatama naxũ i curũ ngetanũ!” ñanagürü. ⁷—Rũ yemawena rũ yema to ga duũxũ ga norũ coriaxũ nangetanũxũna naca, rũ ñanagürü:

“¿Cuma rũ ñuxre yĩxũ i nũxũ cungetanũxũ i chorũ cori?” ñanagürü. Rũ nüma rũ nanangãxũ, rũ ñanagürü:

“Nũxũ chanangetanũ i 100 i choca i trigu”, ñanagürü. Rũ yema coriarũ duũxũ rũ ñanagürü nũxũ:

“Ñaã nixĩ i popera i curũ ngetanũ nawa ngóxũ. ¡Rũ paxa írũto rũ to i popera naxũ rũ 80 i chocaguxicatama naxũ i curũ ngetanũ!” ñanagürü. ⁸—Rũ norũ cori rũ nũxũ nicuèxũũãma ga yema norũ duũxũ ga chixexũ, yerũ nũxũ nadau ga ñuxãcũ na naxããèxũchixũ. Rũ pemaã nũxũ chixu rũ ñoma i naãnecũãx i duũxũgũ, rũ ngẽma Tupanaãxũ yaxôgũxũ i duũxũgũarũ yexera paxa naxcèx nadaugũ na ñux-ãcũ nũxũ natúxũ i duũxũgũ. ⁹—Rũ pemaã nũxũ chixu rũ ngẽma ñoma i naãne i chixexũwa pexũ ngẽxmaxũ rũ name nixĩ i ngẽmamaã nũxũ penangúchaũxẽẽ i duũxũgũ na Tupanaxũtawa nangugũxũ. Rũ ngẽmaãcũ i ngẽxguma naguxgu i ngẽma ñoma i naãnewa pexũ ngẽxmaxũ rũ peyuxgu, rũ tá pexũ

nangëxma ya Penatü ya pexü yaxucü i daxüguxü i naânewa. ¹⁰ —Yíxema meã namaã icuáxe ega woo noxretama tümamëxëwa ngëxmagu, rü ngëxguma muxüma tümamëxëwa ngëxmagu rü tá ta meã namaã itacuèx. Natürü yíxema chixri namaã icuáxe ega noxretama tümamëxëwa ngëxmagu, rü ngëxguma muxüma tümamëxëwa ngëxmagu rü ngëxgumarüü tá ta chixri namaã itacuèx. ¹¹ —Rü ngëxguma tama meã namaã ipecuèxgu i ngëma pexmëxwa ngëxmaxü i ñoma i naâne i chixexüwa, ¿rü texé tá pexmëxgu tanaxü i ngëma aixcüma mexü i Tupanaärü ixixü? ¹² —Rü ngëxguma tama meã namaã ipecuèxgu i ngëma Tupana pexna äxü i ñoma i naânewa, ¿rü ñuxäcü tá pexna nanaxä i pechica i daxüguxü i naânewa? ¹³ —Taxucürüwama i wüxi i duüxü rü nataxrearü coriäx. Erü wüxi i norü corichi rü tá naxai, rü ngëma to rü tá nüxü nangechaü. Rü ëxna wüxicèx rü tá meã napuracü rü ngëma to rü tá nüxü naxo. Rü pema rü taxucürüwama Tupanacèx pemaxë ega perü dïeruguxicatama perüxñüëgu —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹⁴ Natürü ga yema Parichéügü rü poraäcü norü dïeruguama narüxñüë. Rü yemacèx Ngechuchuxü nacugüe ga yexguma nüxü naxñüëgu ga guxüma ga yema ore. ¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pema nixi i duüxügüpëxewa meã pemaxënetaxü, natürü Tupana pexü nacuèx na tacügu perüxñüëxü. Rü woo duüxügü pexü nicuèxüügü naxcèx i ngëma pexüxü, natürü Tupana rü naäëwa nangux i ngëma —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxü rü ñuxäcü
ãëxgacü na yïixü ya Tupanachiga*

¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: — Noxri nayexma ga Tupanaärü mugü ga Moïché duüxügüxü nguxëëxü, rü yema nguxëëtae ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü duüxügüxü namaã nguxëëxü. Natürü yexguma Cuáu ga baiüxëëruü ínguxguwena, rü marü duüxügümaã nüxü chixuchiga i Tupanaärü ore i mexü i ñuxäcü ãëxgacü na yïixü. Rü ñuxma rü guxüma i ngëma duüxügü rü poraäcü nügü naporaexëë na yachocuxücëx i ngëma Tupana ãëxgacü íxixüwa. ¹⁷ —Naxüpa na yanguxü i Tupanaärü mugü rü woo wüxi i mu i íramarexü yixügu, rü naguxchaxüchi na iyanaxoxü i ngëma nüxü yaxuxü. Natürü aixcüma narütauxchamaë nixü na iyanaxoxü i ñoma i naäne rü guxüma i ngëma daxüwa nüxü idauxü.

*Ngechuchu namaã nangüexëëtae na tama
namexü na texé tümamaxü ítáxü
(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)*

¹⁸ —Ngëxguma wüxi ya yatü ítámëxgu rü naï i ngëmaã naxãmëxgu rü Tupanapëxewa rü pecadu naxü. Rü texé ya yíxema ngïmaã ämaxë i wüxi i nge i ngïte ngïxü ítëxcü, rü Tupanapëxewa rü tüma rü ta pecadu taxü.

Yatü i dïëruäxüchixüchiga rü Dácharuchiga

¹⁹ —Nayexma ga wüxi ga yatü ga dïëruäxüchixü ga guxüguma mexëchixü ga naxchirugu icúxü. Rü guxü ga ngunexügu rü taxüma ga õna naxü rü napetaexü. ²⁰ —Rü nayexma ta ga wüxi ga yatü ga ngearü dïëruäcü ga Dácharugu äegacü.

Rü guxũguma yema dīēruāxũchixũpataēxwa nayarũtooxũ. ²¹ —Rü guma Dácharu rü nanangõxchaũ ga yema õnatũchi ga yema yatũ ga dīēruāxũchixũārũ mechawa rüyiiiixũ. Rü naxcèx naxĩ ga airugũ, rü nanawearũ oxriāxgũ. ²² —Rü wũxi ga ngunexũ nayu ga guma ngearũ dīēruācũ, rü daxũcũāx ga Tupanaārũ orearũ ngeruũgũ rü daxũguxũ ga naānewa nanagagũ na wũxiwa Abráũmaā nayexmaxũcèx. Rü nayu ta ga yema yatũ ga dīēruāxũchixũ, rü inayatèxgũ ga duũxũgũ. ²³ —Rü ngēma nachica i Tupana ngoxogũxũ nagu poxcuxũwa naxũ ga yema yatũ ga dīēruāxũchixũ rü yéma poraācũ ngũxũ ninge. Rü daxũ nadau, rü yaxũgu Abráũxũ nadau na Dácharumaā wũxiwa nayexmaxũ ga daxũguxũ ga naānewa. ²⁴ —Rü yexguma ga yema yatũ ga dīēruāxũchichiréxũ rü aita naxũ rü ñanagürũ:

“Pa Oxi Pa Abráũx, ꞑcuxũ changechaũtũmũũ, rü nuā namu ya Dácharu na dexámaā nũgũ yawaixpẽxemẽxẽācũma choxũ yanawaixpẽxearũ conũāxũcèx! Erũ poraācũ choxũ nangũx i nuā üxũwa”, ñanagürũ. ²⁵ —Natürũ Abráũ rü ñanagürũ nũxũ:

“Pa Chaunex, ꞑnũxna nacuèxāchi na taxuũma cuxũ taxuxũ ga yexguma cumaũxgu! Natürũ Dácharu rü poraācũ chixexũ nũxũ naxũpetũ. Rü ngēmacèx i ñũxma rü nuā mexũwa nangẽxma, rü cuma rü ngēma poxcuchicawa ngũxũ quinge. ²⁶ —Rü ñũxũchi nangẽxma i wũxi i taxũchixũ i ngatexũ i tórũ ngāxũwa üxũ. Rü ngēmacèx ega númacũāx ngēma ĩxchaũgu, rü taxucürũwama ngēma naxĩ. Rü woo ngēmacũāx núma ĩxchaũgu rü taxucürũwama núma naxĩ”, ñanagürũ. ²⁷ —Rü yexguma ga yema

yatü ga dîeruãxüchichiréxü rü ñanagürü:

“Cuxü chacèèxü, Pa Oxi, Pa Abráüx, na chaunatüpatawa cunamuxüçèx ya Dácharu. ²⁸ — Erü ngema nangëxmagü ya wüximêëxpüx ya chaueneëgü. Rü chanaxwèxe na namaã nüxü na yanaxuxüçèx na tama nuã ñaã poxcuchica i poraãcü choxü íangúxüwa naxĩxüçèx”, ñanagürü. ²⁹ — Natürü ga Abráü rü ñanagürü nüxü:

“Cueneëgü nüxü nangëxma i Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü. Rü name nixĩ i ngema orega na naxĩnüëxü”, ñanagürü. ³⁰ — Rü yexguma ga yema yatü ga dîeruãxüchichiréxü rü Abráüxü nangãxü, rü ñanagürü:

“Ngëmáãcü, Pa Oxi, Pa Abráüx, natürü ngëxguma chi wüxi i duüxü i yuchiréxü ngema üxgu rü namaã nüxü yanaxuxgu, rü chi nüxü narüxoë i nacüma i chixexü”, ñanagürü. ³¹ — Natürü Abráü, rü ñanagürü nüxü:

“Ngëxguma tama naga naxĩnüëgu ga yema ore ga Moïché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü, rü woo chi wüxi i marü yuwa írüdaxü i duüxü ngema üxgu, rü namaã nüxü yanaxuxgu i ore, rü tãü chima nüxü nayaxögü”, ñanagürü.

17

*Naxãücüma nixĩ na pecadugu inguxü
(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)*

¹ Rü Ngechuchu rü norü ngüexügüxü ñanagürü: — Rü guxügutáma nangëxma i tacü i duüxügüxü pecaduãxëëxü. Natürü wüxi i ngechaü tá tümacèx nixĩ ya yíxema duüxë ya togüxü pecadugu

nguxêxê. 2-3 —Rü tümacêx rü narümemae nixĩ na tümanaxãwa yangacuchixũ ya wüxi ya nuta ya tacü rü ngêmaâcü taxtüwa tüxũ na itáexũ naxũpa na pecadugu tananguxêêxũ i wüxi i chorü duũxũ. ¡Rü ngêmacêx name nixĩ i pexuãêgü i pemax! Rü ngêxguma wüxi i cueneê chixexũ cumaã üxgu rü ¡meã naxuxcuxê! Rü ngêxguma nüxũ naxoxgu i nacüma i chixexũ rü ¡nüxũ nüxũ nangechaũ i ngêma! 4 —Rü woo 7 êxpüxcüna chixexũ cumaã naxũxgu i wüxi i ngunexũgu, rü 7 êxpüxcüna cuxna yacaxgu na nüxũ nüxũ cungechaũxücêx, rü name nixĩ i nüxũ nüxũ cungechaũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ñuxãcü tapora ega yaxõxgu

5 Rü norü ngüexũgü ga norü orearü uwa namugũxũ rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¡toxũ rüngũxêê na yexeraâcü tayaxõgũxücêx! — ñanagürügü. 6 Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ ga norü ngüexũgü: —Rü ngêxguma chi woo naxíraxüchigu i perü õ, rü daa naĩ rü chi pega naxĩnü ega ñapegügu:

“¡Cugü nabêx i nuã rü taxtüchiügu cugü yato!” ñapegügu, rü chi pega naxĩnü.

Wüxi i ngüxêêruĩãrũ puracüchiga

7 —Ngêxguma chi wüxie i petanüwa rü tüxũ nangêxmagu i wüxi i tümaãrũ duũxũ i tümaãnewa ne üxũ i puracüwa rü êxna carneruarü dauwa, rü tama nügücêxira naxüwemü. 8 —Natürü norü corixũĩra naxüwemü na nachibüxücêx rü naxaxexücêx, rü nüma rü yixcama nachibü. 9 —Rü norü cori rü tama moxê nüxna naxã na naxüwemüãxücêx, erü woetama ngêma nixĩ i norü

puracü i ngẽma norü duũxũ. ¹⁰ —Rü ngẽxgumarũ tá pixĩgü i pemax. Erü ngẽxguma ngẽma Tupana pexũ ùxẽẽxũĩcatama pexũxgu, rü penaxwẽxe i pegü ñaperügügü:

“Puracütanũxũ i taxuwama mexũ tixĩgü, erü ngẽma nawa tũxũ namuxũĩcatama nixĩ i tinguxẽẽxũ”, ñaperügügü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nanameẽxẽẽ ga 10 ga yatügü ga chaxũneãxgũxũ

¹¹ Rü yexguma namagu yaxũxgu ga Ngechuchu ga Yerucharẽũwa na naxũxũ, rü Chamáriaane rü Gariréaane nügümaã íxüyexũwa naxüpetü. ¹² Rü yexguma wüxi ga ñanexãcüwa nanguxgu, rü yexma napẽxegu nayayi ga 10 ga yatügü ga chaxũnemaã idaaweexũ. Rü yaxũgu nüxũ nachigü. ¹³ Rü tagaãcü ñanagürügü nüxũ: —Pa Ngechuchux, Pa Ngúexẽẽruũx, jcuxũ tangechaütümüügü! —ñanagürügü. ¹⁴ Rü yexguma Ngechuchu nüxũ dèuxgu, rü ñanagürü nüxũ: —¡Yéa paigũxũtawa pexĩ, rü nüxũ pegü peyawẽxgü! —ñanagürü. Rü yexguma namagu naxĩyane, rü naxcèx nitaanetanü ga yema yatügü. ¹⁵ Natürü natanüwa rü nayexma ga wüxi ga Ngechuchucèx taeguxũ ga yexguma marü nügü nadèuxgu ga naxcèx na yataanexũ. Rü tagaãcü Tupanaxũ nicuèxũũchigü. ¹⁶ Rü Ngechuchupẽxegu nanangücuchi rü moxẽ nüxna naxã. Rü yema yatü rü Chamáriaanecũãx nixĩ. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Taux èxna i 10 chirẽx pixĩgũxũ na pexcèx chayataanexẽẽgũxũ? ¿Ngẽxũgü nixĩ i ngẽma togü i 9 i yatügü? ¹⁸ —¿Rü ñaã to i nachiũñanecũãx i duũxũĩcatama nixĩ itaeguxũ na Tupanaxũ

yacuèxüüxücèx? —ñanagürü. ¹⁹ Rû yexguma rû guma yatüxü ñanagürü: —¡Inachi rû íxü! Cuxcèx nitaane, erü cuyaxô —ñanagürü.

Ñuxâcü tá nixĩ i ngëxguma ínanguxgu ya Tupana na âëxgacü yïxü

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Rû Parichéugü rû Ngechuchuna nacagü, rû ñanagürügü: —¿Ñuxgu tá nixĩ na yangucuchixü ya Tupana na âëxgacü yïxücèx i núma? —ñanagürügü. Rû Ngechuchu nanangãxü, rû ñanagürü: —Norü nguchiga ya Tupana rû tama wüxi i tacü i nüxü idauxürüü nixĩ. ²¹ —Rû taxuacüma ñaperügügü:

“Daa nixĩ”, rû ëxna “Gua nixĩ”, ñaperügügü. Erü marü petanüwa nangu ya Tupana na âëxgacü yïxücèx —ñanagürü. ²² Rû yexguma norü ngúexügüxü ñanagürü: —Rû tá pexcèx ínangu i ngunexü i nagu poraâcü tá choxü pedaugüchaüxü woo wüxi i paxaâchicèxtama yixigu. Natürü täütáma choxü pedaugü i ngëxguma. ²³ —Rû duüxügü rû tá ñanagürügü pexü:

“Daa nixĩ ya Cristu”, rû ëxna, “Gua nixĩ ya Cristu”, ñanagürügü tá. Natürü pemax jrü täütáma nüxü peyaxôgü, rû täütáma nawe perüxĩ! ²⁴ —Rû ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiüxü, rû wüxi i âëmacü i guxüâneguma baxixürüü tá chixĩ. ²⁵ —Natürü noxri rû tá poraâcü ngúxü chinge, rû ñoma i naânecüâx i duüxügü i ñuxma maxëxü rû tá choxü naxoe. ²⁶ —Rû yexgumarüü ga duüxügü na chixri maxëxü ga yexguma Noë maüxgu, rû ngëxgumarüü tá ta chixri namaxë i duüxügü i ngëxguma íchanguxgu

i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiïxü.
²⁷ —Rü ga duüxügü ga yexguma rü nachibüe, rü naxaxegü, rü nixâmèxgü, rü nixütexacügü ñuxmata nawa nangu ga yema ngunexü ga Noë naweügu nagu ixüexü. Rü ínangu ga mucü ga taxüchicü, rü guxüma ga yema duüxügü rü nayue. ²⁸ —Rü yexgumarüü ta nangupetü ga yexguma nuxcümaücü ga Lox maüxgu. Rü duüxügü rü nachibüe, rü naxaxegü, rü norü yemaxüçèx nataxegü, rü namaã nataxegü, rü nixüanegü rü nitoegü, rü nixüpatagü. ²⁹ —Natürü yexguma Lox ixüxgu nawa ga guma ñãne ga Chodoma, rü daxüwa narüyi ga üxü ga naxïchine, rü nanadai ga guxüma ga yema duüxügü. ³⁰ —Rü ngëxgumarüü tá ta nangupetü i ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiïxü. ³¹ Rü ngëma ngunexügu rü texé tama tümapataarü aixepewa ngëxmagu, rü tama name i tümapatagu tayangaxi na tümaârü ngëmaxügü tayatoxüçèx. Rü texé ya tümaãnewa ngëxmaxë, rü tama name i tümapataçèx tataegu na tacü ngëma tayayaxuxüçèx. ³² —Rü nüxna pecuèxãchie ga ñuxäcü ngïxü na naxüpetüxü ga Lox namèx ga na nayuxü, ga yexguma ngïgüweama nadëuxgu. ³³ —Erü yíxema tügü maxëchaxëëchaüxë rü tá itayarütaxu, natürü yíxema chauxcèx yuxe rü aixcüma tá tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ³⁴ —Rü pemaã nüxü chixu rü ngëma chütaxügu rü wüxi i ngürücarewa tá nangëxmagü i taxre i duüxügü. Rü wüxi tá niga, rü ngëma to rü tá ngëma natèx. ³⁵ —Rü taxre i ngexügü tá nügümaã ínacaegü. Rü wüxi tá niga rü ngëma to rü tá ngëma

natèx. ³⁶ —Rü taxre i yatügü rü wüxi i naãnewa tá nangëxmagü. Rü wüxi tá niga rü ngëma to rü tá ngema natèx —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷ Rü yemaxü naxĩnũëgu ga norü ngúexüğü, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürüğü: —Pa Corix, ¿ngextá tá nixĩ i nangupetüxü i ngëma nüxü quixuxü? —ñanagürüğü. Rü nüma ga Ngechuchu rü nanangãxü, rü ñanagürü: —Duüxüğü rü tá chauxcèx nangutaquëxegü ñoma ëxchagü nawemücèx ngutaquëxexürü —ñanagürü.

18

Ore ga ãëxgacügu rü yutecügu ixuxü

¹ Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga orexü nama nixu na yemawa nangúexëãxüçèx na ñuxäcü nanaxwèxexü na taguma nüxü nachaueäcüma guxüguma nayumüxëgüxü. ² Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexüğü: —Wüxi ga ãnewa nayexma ga wüxi ga ãëxgacü ga tama Tupanaga ñnuxü rü taxúexüma ngechaüxü. ³ —Rü guma ãnewatama iyexma ga wüxi ga nge ga yutecü ga ngixü nayexmacü ga wüxi ga guxcha namaã ga to ga duüxü. Rü yemacèx yema ãëxgacüxütawa ixüxecha na ngixü namexëãxüçèx ga yema guxcha. ⁴ —Rü muëxpüxcüna yéma ixüüxü, natürü yema ãëxgacü rü tama ngixü narüngüxëëchaü. Natürü düxwa nagu narüxĩnü ga yema ãëxgacü rü naãëwa ñanagürü:

“Choma rü tama Tupanaxü changechaü, rü taxúexüma chacuáxchaü. ⁵ —Natürü ngëma choxü na nachixeweechaxüçèx i ñaã nge, rü noxtacüma tá ngixü charüngüxëë na tama yeücürü choxü

nachixeweechaxüçèx”, ñanagürü. ⁶ Rü Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Yema nixĩ ga norü ore ga yema âëxgacü ga chixexü. ⁷ —¿Taux ëxna i Tupana rü paxa tüxü ínapoxüxü ya yíxema duüxë ya tüxü nayaxuxe i ngëxguma chütacü rü ngunecü rü norü ngüxëêcèx nüxna tacaxgu i tümaârü yumüxëwa? ⁸ —Rü pemaâ nüxü chixu rü Tupana rü paxatáma tüxü narüngüxëê. Natürü ngëxguma wenaxârü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, ¿rü ñuxre i duüxügü i aixcüma yaxögüxüxü tá ichayangau i ñoma i nañewa? — ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore i Parichéu gu ixuxü rü dïëruarü deruügu ixuxü

⁹ Rü Ngechuchu rü nüxü nixu ga ñaã ore nachiga ga yema duüxügü ga nügü írümegünetaxü rü tama togüxü cuáxchaügüxü. ¹⁰ Rü ñanagürü: —Taxre ga yatü rü tupauca ga taxünewa nayayumüxëgü. Rü wüxi rü Parichéu nixĩ, rü yema to rü wüxi ga yatü ga Dumaârü âëxgacüçèx dïëru ngïxü dexü nixĩ. ¹¹ —Rü yema Parichéu rü yexma nachi, rü ñaãacü nayumüxë:

“Pa Tupanax, moxë cuxna chaxã erü tama togü i duüxügürüü chixĩ. Rü tama togürüü changïtèx, rü tama ngëmarüü taxü i chixexü chaxü rü ëxna wüxi i nge i âtecümaã ichape. Rü bai i ñaã yatü i Dumaârü âëxgacüçèx dïëru ngïxü dexürüü chixĩ. ¹² —Choma rü guxcü ya yüxügu rü taxreëxpüxcüna chaxaure rü tama chachibü na cugu charüxĩnüxüçèx. Rü chorü dïëruwa rü guxüguma meã cuxna chanaxã i ngëma cuxna üxü”, ñanagürü. ¹³ —Natürü ga guma yatü ga Dumaârü âëxgacüçèx dïëru ngïxü decü, rü yaxügu

narüxãũx. Rü namuũ ga daxũ na nadawenüxũ, rü yema norü ngechaũmaã nügü napaxremü, rü ñanagürü:

“Pa Tupanax, ¡Cuxũ changechaũtümüũ! Erü wüxi i pecaduãxũ chixĩ”, ñanagürü ga guma yatü.
 14 —Rü ngẽmacèx pemaã nüxũ chixu rü guma yatü ga Dumaãrũ ãẽxgacücèx dïeru ngĩxũ decü rü yexguma napatacèx nataegugu rü Tupanapẽxewa rü mecü nixĩ. Natürü yema Parichéu rü Tupana rü tama namaã nataãẽ. Erü texé ya tügü icuèxüxũxe rü Tupana tá tüxũ naxãnexẽẽ. Natürü texé ya tama tügü icuèxüxũxe rü Tupana rü tá tüxũ nicuèxüxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü meã buãxgüxũ nayaxu
 (Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)*

15 Rü yéma Ngechuchuxũtawa tüxũ tagagü ta ga buãxgü na tüxũ yangögüchigüxũcèx. Natürü yexguma norü ngúexũgü yemaxũ dauxgügu rü tüxũ ningagü ga guxema tümãxcüegü Ngechuchuxũtawa tüxũ gagüxe. 16 Natürü Ngechuchu rü nügüxũtawa tümacèx naca ga guxema buãxta rü ñanagürü norü ngúexũgüxũ: —Chanaxwèxe i chauxũtawa naxĩ i buxũgü. ¡Rü tãxũ i nüxna penachuxuxũ! Erü Tupana ãẽxgacü íixĩxũwa rü tümacèx nixĩ ya yíxema ñaã buxũgürüũ íixĩgüxe. 17 —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü texé ya tama wüxi i buxũrũ Tupanaxũ yaxúxe na tümãrũ ãẽxgacü na yĩxũcèx, rü tagutáma nagu taxücu i Tupana ãẽxgacü íixĩxũwa —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi ga yatü ga dñẽruãxũchicü Ngechuchumaã nidexa

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Rũ wüxi ga yema Yudíugüarũ ãẽxgacũ rũ Ngechuchuna naca rũ ñanagürũ: —Pa Ngúexẽẽruũ ya Mecũx, ¿tacũ tá chaxũxũ na chanayaxuxũcèx i maxũ i taguma gúxũ? — ñanagürũ. ¹⁹ Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagürũ nüxũ: —¿Tũxcũũ “Mecũ” ñacurügũ choxũ? Erũ Tupanaxĩcatama nixĩ ya mecũ ixĩcũ, rũ nataxuma i to i mecũ ixĩxũ. ²⁰ —Cuma nüxũ cucuèx i Tupanaãrũ mugũ i ñaxũ:

“¡Tãütáma naĩ i ngemaã icupe, rũ tãütáma cumáẽta, rũ tãütáma cungĩtèèx, rũ tãütáma doraxũ quixu i togũchiga, rũ tümaga naxĩnü ya cunatũ rũ cue!”

ñaxũ. ²¹ Rũ yexguma ga guma yatü rũ ñanagürũ Ngechuchuxũ: —Woetama chorũ bucũma meãma chayanguxẽẽ i guxũma i ngẽma mugũ i nüxũ quixuxũ —ñanagürũ. ²² Rũ yemaxũ naxĩnügu ga Ngechuchu rũ ñanagürũ: —Wüxixicatama cuxũ nataxu, rũ ngẽma nixĩ na namaã cutaxexũ i guxũma i curũ ngẽmaxũgũ rũ togũ i ngearũ ngẽmaxũãxgũxũna na cunaxãxũ i curũ natanũ, rũ ngẽxguma rũ tá cuxũ nangẽxma i cuchica i daxũguxũ i naãnewa. Rũ ñuxũchi marũ name i chowe curũxũ —ñanagürũ. ²³ Natürũ yemaxũ naxĩnügu ga guma yatü rũ poraãcũ inayarũmaãchi, yerũ namuãrũ dñẽruãxũchi. ²⁴ Rũ yexguma Ngechuchu nüxũ dẽuxgu ga ñuxãcũ na nangechaũxũ, rũ ñanagürũ nüxũ ga norũ ngúexũgũ: —Naguxchaxũchi tá nixĩ na Tupana ãẽxgacũ íixĩxũwa na yachocuxũ i

ngẽma dīēruāxūchigūxū. ²⁵ —Rū dūcax, wūxi i cameyu rū taxucūrūwama wūxi ya ucumaxētūwa naxūpetū. Rū ngēxgumarūū ta nixī i wūxi i duūxū i dīēruāxūchixū rū taxucūrūwama Tupana āēxgacū íxīxūwa nixūcu [ega norū dīēruaguama naxīnūgu rū tama yaxōōgu —ñanagürü.] ²⁶ Rū yexguma yemaxū naxīnūēgu ga duūxūgū rū ñanagürügū: —¿Ėxna texé tá ya nayaxúxe i maxū i taguma gúxū? —ñanagürügū. ²⁷ Rū Ngechuchu ñanagürü nüxū: —Duūxūgū rū taxuacūma nūgū namaxēē, natürü Tupanaāxū rū natauxcha na namaxēxēēāxū —ñanagürü. ²⁸ Rū Pedru ñanagürü Ngechuchuxū: —Pa Corix, toma rū yéma tanawogū ga guxūma ga torū yemaxūgū na cuwe tarūxīxūcèx —ñanagürü. ²⁹⁻³⁰ Rū yexguma ga Ngechuchu rū ñanagürü nüxū ga norū ngúexūgū: —Aixcūma pemaā nüxū chixu rū texé ya Tupanacèx tūmapatana, rū ěxna tūmanatūna, rū ěxna tūmaēna, rū ěxna tūmaēneēgūna, rū ěxna tūmaēyèxgūna, rū ěxna tūmamèxna, rū ěxna tūmaxācūgūna ngẽma ixūxē na Tupanaāxū tapuracūxūcèx, rū ñoma i nañewa tátama poraācū tanayaxu i tūmaārū natanū. Rū daxūguxū i nañewa rū tá ta tanayaxu i maxū i taguma gúxū —ñanagürü.

Ngechuchu rū wenaxārū nanaxunagū ga norū yuxchiga

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Rū Ngechuchu rū noxrūwama naxcèx naca ga norū ngúexūgū, rū ñanagürü nüxū: —Ñuxma rū Yerucharéūwa tá taxī na ngema yanguxūcèx i guxūma ga yema ore ga nuxcūmaūgūxū ga Tupanaārū orearū uruūgū ūmatūxū ga chauchiga.

32 —Rü Yerucharéucüâx i duûxügü rü tá to i nachiüânecüâxna choxü namugü. Rü ngëma duûxügü rü tá chaugu nidauxcüraügü, rü tá chomaâ naguxchigagü, rü tá chauchiwewa nacuaixgüe. 33 —Rü tá choxü naçuaixgü, rü yixcüra rü tá choxü nimèxgü. Natürü tomaëxpüx i ngunexüguwena rü tá wenaxârü chamaxü —ñanagürü. 34 Natürü yema norü ngüexügü rü tama nüxü nacüexgüéga ga na tacüchiga yïixü ga yema ore ga namaâ nüxü yaxuxü. Yerü poraâcü nüxü naguxcha ga aixcüma nüxü na nacüexgüxücèx.

Ngechuchu nanamexëë ga wüxi ga ngexetücü ga Yericüwa
(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

35 Rü yexguma Ngechuchu ñâne ga Yericüwa nguxchaügu, rü yéma namacüwawa narüto ga wüxi ga yatü ga ngexetücü ga dïêrucèx yéma iwémécü. 36 Rü yexguma guma ngexetücü nüxü ñnügu ga muxüma ga duûxügü na yéma chopetüxü, rü duûxügüna naca ga tacü na ngupetüxü. 37 Rü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Ngechuchu ya Nacharétucüâx nuâ naxüpetü —ñanagürügü. 38 Rü yexguma ga guma ngexetücü rü tagaâcü ñanagürü: —Pa Ngechuchux, Pa Dabítanüxüx, jcuxü changechaütümüü! —ñanagürü. 39 Rü yema duûxügü ga Ngechuchupëxegu ixü, rü nanangagü ga na iyanangeáxücèx. Natürü guma ngexetücü rü yexeraâcü tagaâcü ñanagürü: —Pa Dabítanüxüx, jcuxü changechaütümüü! —ñanagürüama. 40 Rü yexma nayachiâchi ga Ngechuchu, rü duûxügüxü namu na naxütawa nagagüâxücèx. Rü yexguma marü naxütawa nanguxgu, rü guma ngexetücüna

naca ga Ngechuchu, rü ñanagürü: ⁴¹ —¿Tacü i cunaxwèxëxü na cumaã chanaxüxü? —ñanagürü. Rü guma ngexetücü nanangãxü rü ñanagürü: —Pa Corix, chanaxwèxe na choxü quidauchixëëxü —ñanagürü. ⁴² Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü —¡Idauchi! Rü marü cuxcèx nitaane erü cuyaxõ —ñanagürü. ⁴³ Rü yexgumatama nidauchi ga guma ngexetücü, rü Ngechuchuwe narüxü, rü Tupanaxü nicuèxüüchigü. Rü guxüma ga duüxügü ga nüxü daugüxü ga yema ngupetüxü rü Tupanaxü nicuèxüügü ta.

19

Ngechuchu rü Zaquéuchiga

¹ Rü Ngechuchu rü Yericúarü ñanewa naxüpetü.
² Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga dñeruãxüchixü ga Zaquéugu ãegaxü. Rü nüma nixi ga naëru ga yema yatügü ga Dumaärü ãëxgacücèx dñeru ngixü ideetanüxü. ³ Rü yema Zaquéu rü poraãcü nüxü nangúchaü ga Ngechuchuxü na nadauxü na nüxü nacuáxüçèx. Natürü taxuacüma nüxü nadau, yerü namuxüchi ga duüxügü, rü ñuxüchi nanuxchanexüchi ga nümax. ⁴ Rü yemacèx Ngechuchupëxegu nayangu, rü namacüwawa wüxi ga naigu naxïnagü na Ngechuchuxü nadauxüçèx ga yexguma yéma naxüpetügu. ⁵ Rü yexguma yéma naxüpetügu ga Ngechuchu, rü daxü nadau natüüwa ga guma naí. Rü ñanagürü nüxü: —Pa Zaquéu, ¡paxa íruxi i ngema! Erü cupatawa tá changu i ñuxma —ñanagürü. ⁶ Rü paxa ínarüxi ga Zaquéu, rü taãëcüma Ngechuchuxü nayaxu.

⁷ Rü yexguma yemaxũ nadaugũgu ga duũxũgũ, rü guxũma inanaxũgũe ga chixri Ngechuchuchiga na yadexagũxũ. Rü ñanagũrũgũ: —¿Ñuxãcü i nũma rü wũxi i duũxũ i pecaduãxũpatawa nangu? — ñanagũrũgũ. ⁸ Rü yexguma ga Zaquéu rü inachi rü ñanagũrũ Ngechuchuxũ: —Dũcèx, Pa Corix, choma rü ngearũ dïeruãxgũxũna tá chanaxã i ngãxũgu i guxũma i chorũ ngẽmaxũgũ. Rü ngẽxguma chi texé tũxũ chawomũxẽẽãcũma tũxũ changĩxgu, rü ãgũmũcũéxpũxcũna tá tũxũ ngĩxũ chataeguxẽẽ i ngẽma tũmaãrũ dïeru —ñanagũrũ. ⁹ Rü Ngechuchu rü ñanagũrũ nũxũ: —Rü ñoma i ngunexũgu cupatawa nangu i maxũ i taguma gũxũ, erũ cuma rü ta rü Abrãũrũũ cuyaxõ. ¹⁰ —Rü choma i Tupana Nane na duũxũxũ chĩĩxũ, rü ñoma i naãnewa chaxũ na naxcèx chayadauxũcèx i ngẽma duũxũgũ i iyarũtauxexũ na chanamaxẽẽxũcèx —ñanagũrũ.

*Ore i dïerugu ixuxũ
(Mt 25.14-30)*

¹¹ Rü yoxni yema Ngechuchuarũ ore inaxĩnũeyane ga duũxũgũ, rü Ngechuchu rü wũxi ga to ga ore ga cuèxruũxũ namaã nixu, yerũ marũ Yerucharéũxũ ningaica, rü duũxũgũ nagu rüxĩnũẽgu rü paxa tá ñangu ga Tupana na norũ ãẽxgacũ yĩĩxũcèx. ¹² Rü yexguma ga Ngechuchu rü nũgũchiga nidexa rü ñanagũrũ nũxũ: —Nayexma ga wũxi ga yatũ ga taxũ ga cori ixĩcü ga nayaxucũ ga ore na nachiũãneãrũ ãẽxgacũxũtawa naxũxũcèx ga yaxũwa na yema ãẽxgacũ nũxũ unetaxũcèx na guma nawa ne naxũxũne ga ñãneãrũ ãẽxgacũ yĩĩxũcèx. ¹³ —Rü

yexguma tauta inaxũãchigu, rü naxcèx nangema ga 10 ga norü duũxũgü. Rü wüxichigüna ngĩxũ naxã ga wüxítachinü ga tatanücü ga dïeru. Rü ñanagürü nüxũ:

“¡Ngĩmaã pepuracüe rü ngĩxũ pimuxêê i ñaã dïeru ñuxmatáta chataegu!” ñanagürü. ¹⁴—Natürü yema ñānecũāx ga duũxũgü rü naxchi naxaie ga guma cori. Rü yemacèx nawenaãma nayamugü ga ñuxre ga orearü ngeruũgü na nachiuñāneārü āēxgacümaã nüxũ yanaxugüxũcèx na tama nanaxwèxegüxũ na norü āēxgacüxũ na yĩxũcèx ga guma cori. ¹⁵—Natürü nachiuñāneārü āēxgacü rü nayangucuchixēēãma ga guma cori. Rü ñuxũchi ga guma cori rü norü ñānecèx nataegu na yéma āēxgacü na yĩxũcèx. Rü yexguma ínanguxgu rü naxcèx nangema ga yema 10 ga norü duũxũgü ga dïeru nüxna ngĩxũ naxãxũ, yerü nüxũ nacuáxchaũ ga ñuxrechigü ngĩxũ na yamuxēēxũ ga norü dïeru ga wüxichigü ga yema norü duũxũgü. ¹⁶—Rü yema nüxĩra dïeru nüxna ngĩxũ naxãxũ rü norü corixũtawana nangu, rü ñanagürü:

“Pa Corix, curü dïeru rü 10 ěxpüxcüna ngĩxũ chimuxēē”, ñanagürü. ¹⁷—Rü guma Cori ga yexwaca āēxgacüxũ ingucuchicü rü nanangãxũ, rü ñanagürü:

“Wüxi i mexũ i chorü duũxũ quixĩ. Maneca meãma namaã cupuracü i ngẽma íraxũ i dïeru i cuxna chaxãxũ. Rü ñuxma rü 10 ya ñānegüarü āēxgacüxũ tá cuxũ chixĩxēē”, ñanagürü. ¹⁸—Rü yéma nangu ga to ga norü duũxũ, rü ñanagürü:

“Pa Corix, curü dïeru rü wüximēēxpüxcüna ngĩxũ chimuxēē”, ñanagürü. ¹⁹—Rü norü cori nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ:

“Cuma rü wüximēēxpūx ya ĩānegüarü āēxgacüxü tá cuxü chixĩxēē”, ñanagürü. ²⁰—Rü yéma nangu ga to ga norü duüxü rü ñanagürü nüxü:

“Pa Corix, ñāā iyixĩ i curü dĩēru. Rü wüxi ya dechugu ngĩxü chanuque, rü ngēmaācü ngĩmaā changuxü. ²¹—Yerü cuxcèx chamuü, erü wüxi i yatü i aüxü quixĩ. Rü cunayauxtānū i ngēma tama cuxrü ixĩxü, rü cunayaxu i nanetüarü o i ngextá tama cuma ícutoexüwa”. ²²—Rü yexguma ga guma āēxgacü rü ñanagürü nüxü:

“Wüxi i chorü duüxü i chixexü quixĩ i cumax. Rü curü oretama nixĩ i cuxü ixuxü na cuchix-exü. Marü nüxü cucuèxchirèx ga na chaxaüxü, rü chanayautānūxü i ngēma tama choxrü ixĩxü, rü chanayaxuxü i nanetüarü o i tama choma ichatōxü. ²³—¿Natürü tüxcüü tama bancugu choxü ngĩmaā cunguxü i chorü dĩēru na ngēma choxü ngĩxü yamuxēēgüxücèx, rü ngēmaācü mucü ngĩxü na chayaxuxücèx i ngēxguma íchanguxgu?” ñanagürü. ²⁴—Rü yexguma ga āēxgacü rü yema yexmagüxümaā nüxü nixu, rü ñanagürü:

“¡Nüxna ngĩxü peyaxu i ngēma dĩēru, rü ngēma 10 i dĩēru nüxü ngēxmaxüna ngĩxü pexā!” ñanagürü. ²⁵—Rü nümagü rü nanangāxügü, rü ñanagürügü:

“Natürü, Pa Corix, nüma rü marü nüxü ingēxma i 10 i dĩēru”, ñanagürügü. ²⁶—Rü guma āēxgacü nanangāxü, rü ñanagürü:

“Pemaā nüxü chixu rü texé ya chauga ĩnūxē rü yexera tá tüxna chanaxā. Natürü texé ya tama chauga ĩnūxē rü tá tüxna chanayaxu i woo ngēma íraxü i tüxü ngēxmaxü. ²⁷—Rü yema chorü uwanügü ga tama naxwèxegüxü ga norü

ãëxgacüxü na chiüü, ¡rü nuã penagagü, rü nuã chopëxegu peyadai!” ñanagürü.

*Ngechuchu rü Yerucharéügu naxücu
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Cu 12.12-19)*

²⁸ Rü yema orexü yaxuxguwena ga Ngechuchu, rü inixüchigü ga Yerucharéüwa na naxüü. ²⁹ Rü yexguma marü nawa nangugüchaügu ga guma ñänegü ga Bechagué rü Betániã ga Oríbunecüarü Mèxpüneärü ngaicamana yexmagüne, rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngüexügü. ³⁰ Rü ñanagürü nüxü: —¡Gua ñänexäcüwa pexi! Rü ngëxma tá nüxü peyangau i wüxi i buru i ngexwaca yaxü i ngëxma ngaxüxü i taguma texé natagu aunagüxü. ¡Rü peyawëxü, rü nuã penaga! ³¹ —Rü ngëxguma texé pexna çaxgu na tacücëx peyawëxüxü i ngëma buru, ¡rü tümamaã nüxü pixu rü ñapegügü:

“Torü Cori nanaxwëxe”, ñapegügü tüxü! ³² Rü yéma naxi ga yema taxre ga norü ngüexügü. Rü yexma nüxü nayangau ga yema buru ga Ngechuchu namaã nüxü ixuxürü. ³³ Rü yexguma yawëxügüãgu ga yema buru, rü norü yoragü rü yema ngüexügüna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü peyawëxü i ngëma buru? —ñanagürügü. ³⁴ Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Rü tayawëxü erü torü Cori nanaxwëxe —ñanagürügü. ³⁵ Rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga yema buru. Rü yema norü ngüexügü rü norü gáuxüchirumaã nanatütagü. Rü ñuxüchi Ngechuchuxü natagu naxaunagüxëëgü. ³⁶ Rü duüxügü rü Ngechuchupëxewa norü gáuxüchirumaã

nayachamagü ga nama. ³⁷ Rü yexguma inaxügüägu na inaxîgüxü nawa ga yema nama ga Oríbunecüarü Mèxpúnewa yarüdaexü, rü guxüma ga yema duüxügü ga yaxögüxü ga nawe rüxîxü rü inanaxügü ga taãëacüma aita na naxüexü rü tagaãcü Tupanaxü na yacuèxüügüxü naxcèx ga guxüma ga yema cuèxruügü ga taxü ga nüxü nadaugüxü ga Tupanaärü poramaã naxüxü ga Ngechuchu. ³⁸ Rü ñanagürügü: —¡Namecümamaxüchi ya daa tórü ãëxgacü ya Tupanaégagu núma ücü! ¡Rü pema rü ta, Pa Daxücüâx, rü petaãëgü rü nüxü picuèxüügü ya Tupana! —ñanagürügü. ³⁹ Rü yéma duüxügütanüwa nayexmagü ga ñuxre ga Parichéugü. Rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexëëruüx, ¡Yangagü i ngëma cuwe rüxîxü i duüxügü na yanachianegüxücèx! —ñanagürügü. ⁴⁰ Natürü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Pemaã nüxü chixu rü ngëxguma chi iyanangeèxgügu i ñaã duüxügü, rü daa nutagü ya namacüwawa ngëxmagücü rü chi nüxü aita naxüe —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma Yerucharéüärü ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rü guma ñanecüâx ga duüxügücèx naxaxu. ⁴² Rü ñanagürü: —Pa Yerucharéücüâxgü, chierü ñoma i ngunexügu nüxü pecuèxgu na texé aixcüma taãë pexna äxü. Natürü ngëma rü pexchawa inicux i ñuxma, rü taxuacüma nüxü pecuèx. ⁴³ —Rü tá guxchaxügü pexü naxüpetü. Rü perü uwanügü tá nanaxü i norü poxüchica i norü guxücüwawa ya perü ñäne. Rü norü churaragü tá pexü inachoeгуãchi, rü guxücüwawa tá pexcèx ne naxü. ⁴⁴ —Rü tá naga napogüe ya perü ñäne, rü tá pexü

nadai. Rü taxucütáma ya nuta ngextá nügüxétü nanugüxüra i perü ñañeärü poeguxütapüwa. Rü ngēmaäcü tá pexü naxüpetü, yerü tama nüxü pecuëxgüchaü ga yexguma Tupana petanügu naxüñanegu —ñanagürü.

Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga duüxügü ga yéma taxegüxü

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Cu 2.13-22)

⁴⁵ Rü Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa nangu rü yexma naxücu. Rü inanaxügü na ínawoxüñaxü ga yema duüxügü ga tupauca ga taxünewa taxegüxü. ⁴⁶ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü: “Chopata rü yumüxëpataü nixi”.

Natürü pema rü ngítèèxgüxüpataü peyaxixëë — ñanagürü. ⁴⁷ Rü guxü ga ngunexügu rü tupauca ga taxünewa nayangüxëëtae ga Ngechuchu. Natürü ga paigüarü äëxgacügü, rü ngüxëëruüügü ga Moïchéarü mugüwa ngüxëëtaegüxü, rü Yerucharéüärü äëxgacügü, rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü tá na yamèxgüäxücèx. ⁴⁸ Natürü taxucürüwa tacü namaã naxügü, yerü guxüma ga duüxügü rü namaã nataãëgü, rü meã inarüxñnë ga norü ore.

20

Ngechuchuna nacagü na texéarü oregagu tupauca ga taxünewa nangüxëëtaexü

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Wüxi ga ngunexü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa nayexma. Rü nanangüxëë ga duüxügü, rü namaã nüxü nixu ga Tupanaärü

ore. Rû yexguma íyadexayane rû yéma nangugû ga paigüarû âëxgacügû, rû ngúexëëruügû ga Moïchéarû mugûwa nguxëëtaegüxû, rû Yudíugüarû âëxgacügüerugû. ² Rû ñanagürügû nüxû: — ¿Texéarû mugagu nixî i cunaxüxû i ngêma núma cuxüxû? ¿Rû texé cuxû tamu na cunaxüxüçèx i ngêma? —ñanagürügû. ³ Rû yexguma ga Ngechuchu rû ñanagürû nüxû: —Choma rû tá ta pexna chaca, rû chanaxwèxe i choxû pengãxügû. ⁴ —¿Rû texé tanamu ga Cuáû na duüxügüxû ínabaiüxëëxüçèx? ¿Pexcèx rû Tupana yîxû ga namucü rû êxna duüxügümare? —ñanagürû. ⁵ Rû yexguma ga Parichéugû rû inanaxügüe ga nügümaã na yaporagatanüçüxû. Rû nügümaâtama ñanagürügû: —¿Ñuxû ñagügüxû tá? Erû ngëxguma chi:

“Tupana núma nanamu”, ñagügu, rû nüma rû chi ñanagürû tüxû:

“¿Rû tüxcüü ga tama nüxû peyaxögüxû?” ñanagürû chi tüxû. ⁶ —Rû ngëxguma chi ñagügu:

“Yatügümare nuã nanamu”, ñagügu, rû guxû i duüxügû chi nutamaã tüxû ínamuxüchigû, rû tüxû chi nadai. Erû nümagû i duüxügû rû nagu narüxînüë na Tupana yîxû ga Cuáüxû mucü. ⁷ Rû Ngechuchuxû nangãxügû rû ñanagürügû: —Tama nüxû tacuèx ga texé núma na namuxû ga Cuáû ga baiüxëëruü —ñanagürügû. ⁸ Rû yexguma ga Ngechuchu rû ñanagürû nüxû: —Choma rû ta tãütáma pemaã nüxû chixu na texé choxû muxû na chanaxüxüçèx i ngêma choxna naxcèx peçaxû —ñanagürû.

*Ore ga puracütanüxü ga chixexügu ixuxü
(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)*

⁹ Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga duüxügümaã na yadexaxü. Rü ñaã ore ga cuèxruüxü namaã nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga wüxi ga ubanecü ücü ga norü naãnewa. Rü ñuxüchi ñuxre ga puracütanüxüna nanaxã na nüxna nadaugüxücèx rü yixcama rü norü yoramaã na yayauxyegüãxücèx ga yema norü o. Rü ñuxüchi ga guma yatü rü nixü ga yéma rü nuxcüma nataegu. ¹⁰ —Rü yexguma nawa nanguxgu ga na yadauxü ga yema ubagü, rü guma yatü rü yéma puracütanüxügüxütawa nanamu ga wüxi ga norü duüxü na naxcèx íyaçaxücèx ga yema ubagü ga nüxna üxü. Natürü yema puracütanüxügü rü nanaçuaixgü ga guma yatüarü duüxü, rü taxuüma ga uba nüxna naxägü. Rü yemaãcü ínyamugü. ¹¹ —Rü yexguma ga guma yatü rü wenaxärü to ga norü duüxü yéma ta namu. Natürü ga yema puracütanüxügü rü chixexü namaã nixugüe, rü nanaçuaixgü, rü taxuüma ga uba nüxna naxägü. Rü yemaãcü ínyamugü. ¹² —Rü wenaxärü to ga norü duüxü yéma ta namu ga guma yatü. Natürü ga yema puracütanüxügü rü nanapixëë, rü ínanatèxüchigü ga yema naãnewa. ¹³ —Rü düxwa ñanagürü ga guma naãneärü yora:

“¿Tacü tá chaxüxü i ñuxmax? Rü name nixí i chaune ya nüxü changechaücü ngema chanamu. Rü ngëxguma nüxü nadaugügu rü bexmana naga tá naxĩnüë”, ñanagürü. ¹⁴ —Natürü ga yema puracütanüxügü rü yexguma guma yatü nanexü nadaugügu, rü nügümaã ñanagürügü:

“Ñããrũ tá nixĩ i ñãã naãne i yixcama. ¡Rũ ngĩxã tayamèxgũ na tórũ na yĩxũcèx!” ñanagürügũ.

¹⁵ —Rũ ínanatèxüchigũ ga yema naãnewa, rü nayamèxgũ —ñanagürũ ga Ngechuchu. Rũ yexguma ga Ngechuchu rü duũxügũna naca, rü ñanagürũ: —¿Tacũ tá ngẽma puracütanüxũmaã naxũ i ngẽma naãneärũ yora i ñuxmax? ¹⁶ —Rũ ngẽma tá naxũ rü tá nanadai i ngẽma puracütanüxügũ, rü togũna tá nanaxã i norũ naãne —ñanagürũ ga Ngechuchu. Rũ yexguma yemaxũ naxĩnũegu ga duũxügũ rü ñanagürügũ: —Chierũ tama ngẽmaãcü nangupetüxẽẽaxgu ya Tupana —ñanagürügũ. ¹⁷ Natürũ Ngechuchu rü nüxũ nadawenũ, rü ñanagürũ nüxũ: —¿Natürũ ñuxũ ñaxũchiga nixĩ i ngẽma Tupanaärũ ore i ümatüxũ i ñaxũ?:

“Yima nuta ya mecũ ya ñärũ üruũgũ nüxũ oechirécũ, rü ñuxma rü yimatama nixĩ ya Tupana nüxĩra yaxüchicũ na namaã inaxügũãxũ ya ñpata”,

ñaxũ. ¹⁸ Rũ ñanagürũ ta ga Ngechuchu: —Texé ya yima nutamaã yarũñaxẽ, rü tá itapoũgũ. Rũ yixema tümaetũgu nanguxe ya yima nuta, rü tá tüxũ niñáixmũ —ñanagürũ ga Ngechuchu.

¹⁹ Rũ ga paigüarũ ãëxgacügũ rü ngüxẽëruũgũ ga Moĩchearũ mugüwa nguxẽëtaegüxũ, rü yexgumatama Ngechuchuxũ niyauxgüchaũ. Yerũ nüxũ nacuèxgũ ga nachiga na yĩxũ ga yema ore ga cuèxruũ ga nüxũ yaxuxũ. Natürũ tama nayayauxgũ, yerũ duũxügũxũ namuũẽ.

*Ãëxgacüaxũ dñërumaã naxütanüxũchiga
(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)*

20 Rü yemacèx ga yema paigüarü âëxgacügü rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxügü na mexü i duüxügürü yéma iyanaxĩnüëxücèx natürü naxcèx na nadaugüxücèx ga ñuxâcü nachiüãneârü âëxgacüxütawa Ngechuchuxü na ínaxuaxügüxücèx. 21 Rü yemacèx Ngechuchuna nacagü rü ñanagürügü: —Pa Ngúexëëruüx, toma nüxü tacuèx rü aixcüma nixĩ i ngëma nüxü quixuxü rü ngëma namaã cungúexëëtaexü. Rü tama duüxüârü düxétüxünegu cudawenü erü nacüma nixĩ i cungugüxü. Rü aixcüma cunangúexëë i duüxügü na Tupana naxwèxexüâcüma namaxëxücèx. 22 —Rü dücax, ngëma ñaneârü dĩëru i âëxgacü ya tacü ya Dumacüâx naxwèxexü na tanaxütanüxü, ¿rü namexü yĩxü na nüxü tanaxütanüxü rü ëxna tama? —ñanagürügü. 23 Natürü Ngechuchu nüxü nacuèxama na chixexügu naxĩnüëxü ga yema duüxügü, rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü i chixexügu choxü penguxëëchaü? 24 —¡Choxü ngĩxü pewé i wüxi i dĩëru na ngĩxü chadauxücèx! ¿Rü texéchicünèxã rü texééga ngĩgu üx? —ñanagürü. Rü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Dumacüâx ya âëxgacü ya tacüchicünèxã nixĩ —ñanagürügü. 25 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Âëxgacüna ngĩxü pexã i ngëma âëxgacüarü ixĩcü, rü Tupanana ngĩxü pexã i ngëma Tupanaârü ixĩcü! —ñanagürü. 26 Rü yemaâcü ga Ngechuchu rü woo norü orewa rü taxucürüwama chixexügu nananguxëëgü ga duüxügüpëxewa, yerü meãma nanangãxü. Rü guxüma ga duüxügü rü nangeëxgümare yerü nabaixãchiãëgü namaã ga

yema norü ore.

*Chaduchéugü rü Ngechuchuna nacagüe rü ngoxi
wena namaxê i duïxügü*

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Rü Ngechuchuxütawa ínayadaugü ga ñuxre ga Chaduchéugü. Rü nümagü nixĩ ga nagu naxĩnũxũ na tagutáma wena namaxêxũ i yuexũ. Rü yemacêx Ngechuchuxũ ñanagürügü: ²⁸ —Pa Ngúexêêruũx, Moïchéarü mugüwa rü ñanagürü:

“Ngêxguma wüxi ya yatü naxmêx ngexacüyane nayuxgu, rü name nixĩ i naêneetama ngĩmaã naxãmêx i ngêma yutecü i naxũmêx, na ngêmaãcü naxãxãcũxücêx nüxũ ya naêneê ya marü yucü”,

ñanagürü ga yema ore. ²⁹ Rü ñanagürügü ta ga Chaduchéugü: —Nayexma ga 7 ga nügüeneê. Rü naxãmêx ga guma yacü, natürü tauta naxãxãcüyane nayu. ³⁰ —Rü yexguma naĩ ga naêneê nüxĩ ngĩmaã naxãmêx ga yema ngecũ. Rü guma rü ta nayu, rü nangexacü. ³¹ —Rü yexguma rü naĩ ga naêneê nüxĩ ngĩmaã naxãmêx. Rü yemaãcü gucuma ga guma 7 ga nügüeneêgü rü ngĩmaã naxãmêx ga yema nge. Rü gucuma nayue tauta naxãxãcüyane. ³² —Rü ngĩma rü ta düxwa iyu ga yema nge. ³³ Rü ngêxguma yuexũ wena maxêgu, ¿rü ngecürüücü naxmêx tá iyixĩ i ngêma nge? Yerü yexguma namaxêgu rü gucuma ga guma 7 ga nügüeneê ngĩmaã naxãmêx —ñanagürügü. ³⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxũ rü ñanagürü: —Ñoma i naãnewa rü yatügü rü nixãmêxgü rü ngexügü rü nixãtegü. ³⁵ —Natürü ngêma duïxügü i Tupanapêxewa

mexũ na wena namaxẽxũ na daxũguxũ i naãnewa naxĩxũcèx rü ngẽma rü tãütáma nixãmèxgü rü êxna nixãtegü. ³⁶—Erü ngẽma rü tagutáma nayue. Rü daxũcũãx i Tupanaãrũ orearũ ngeruũgürũ tá nixĩgü. Rü aixcũma Tupanaxãcügü nixĩgü erü yuwa ínarüdagü. ³⁷—Rü yema ore ga naĩxãcũ ga iyaauratanücũxũnechigawa, rü Moĩché tũxũ nüxũ nacuèxẽẽ rü yuexũ rü tá wena na namaxẽxũ. Erü yema orewa, rü ñanagürü ga Cori ga Tupana:

“Choma nixĩ i Abráũãrũ Tupana, rü Ichaáarũ Tupana, rü Acobuarũ Tupana”,

ñanagürü. ³⁸—Rü ngẽmawa nüxũ tacuèx rü woo ñoma i naãnewa nayuegu i duũxũgü, natürü Tupanacèx rü guxũguma namaxẽ —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma ga ñuxre ga ngúexẽẽruũgü ga Moĩchéarũ mugüwa nguxẽẽtaegũxũ rü ñanagürügü: —Aixcũma meãma nüxũ quixu, Pa Ngúexẽẽruũx —ñanagürügü. ⁴⁰ Rü yemawena rü marü namuũẽ ga tacũchigacèx Ngechuchuna na nacagüexũ.

¿Texé nane nixĩ ya Cristu?

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¿Tũxcũũ duũxũgü nüxũ nixugüe rü Cristu rü nuxcũmaũcũ ga ãẽxgacü ga Dabítaa nixĩ? ⁴²⁻⁴³ —Yerü Dabítama ñaããcũ nanaxümatü ga Wiyaegüarũ poperawa:

“Tupana rü chorü Cori ya Cristuxũ ñanagürü: ‘¡Nuã chorü tũgünecũwawa rüto, ñuxmatáta cuxmẽxwa chanangẽxmagüxẽẽ i curü uwanügü na namaã icucuáxũcèx!’ ”

ñaããcũ nanaxümatü. ⁴⁴ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —¿Ñuxũcürüwa i Dabítaa yĩxũ ya

Cristu ega nūmatama ga Dabí rü norü Corimaã naxuãgu? —ñanagürü.

Ngechuchu rü nüxü nixu na tama nameärü maxüãxgüxü ga yema ngúexëëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Rü guxüma ga duüxügü rü yéma inarüxñnüë ga yexguma Ngechuchu norü ngúexügüxü ñaxgu:
⁴⁶ —¡Pexuãëgü naxcèx i ngëma ngúexëëruügü i Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü! Erü nümagü rü norü me nixí i mexü i naxchirumaã na naxíãneãxü. Rü ítamüwa nanaxwèxegü na duüxügü meã nüxü rümoxëgüxü. Rü ngutaquëxepataügüwa rü norü me nixí i ãëxgacügümëxwëxewa na natogüxü. Rü òna i taxüwa rü ngëma ònaärü yoraxütawa ügüxü i nachicacèx nadaugü. ⁴⁷ —Rü tüxü nawomüxëëgüãcüma tüxna nanapuxü ya tümapatagü ya yíxema yutegüxe. Rü ñuxüchi nanamëxëë i norü yumüxëgü na duüxügü nagu rüxñnüëxüçèx na aixcüma mexügü yílgüxü. Natürü nümagü tá nixí i yexeraãcü napoxcuexü —ñanagürü.

21

Yutecüarü ãmarechiga

(Mr 12.41-44)

¹ Rü yexguma tupauca ga taxünewa nayexmagu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga ñuxãcü duüxügü ga idïëruãxü Tupanana ngïxü na naxãgüxü ga norü dïëru ga tupaucaarü dïëruchiüwa. ² Rü ngïxü nadau ta ga wüxi ga ngecü

ga yutecü ga ngearü dîëruâxcü ga tupaucarü dîëruchiügu taxretachinü ga íraxüchicü ga dîëru ngîxü ixücuchicü. ³ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: — Aixcüma pemaã nüxü chixu rü ñaã ngecü i yutecü i ngearü dîëruâxcü rü guxü i togü i dîëru ngîxü ixâgüxüârü yexera ngîxü ixâ. ⁴ —Erü guxüma i togü rü ngîxü inaxâ i ngema nüxü íyaxügücü. Natürü ngîma ngîxü natauxyane ngîxü ixâ i guxcüma i ngîxü ngexmaxcü i ngîrü ñonatanü — ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ya taxünegu tá napogüexü

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Rü ñuxre ga norü ngüexügü rü nidexagü nachiga ga tupauca ga taxüne ga ñuxâcü na namexêchixü ga naxtapüx ga nutanaxcèxgü, rü na namexêchixü ga guxüma ga guma tupaucarü yemaxügü ga duüxügü nüxna âmarexü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: ⁶ —Rü nawa tá nangu i ngunexügü i guxünetama ya daa tupauca ya nüxü pedauxüne, rü tá nagu napogüe. Rü naxtapüxarü nutagü rü taxucütama nügüétü naxüxüra, rü bai ya wüxi —ñanagürü.

Cuèxruügu i tá nüxü idauxü naxüpa na nagüxü i naãne

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Rü yexguma ga norü ngüexügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Ngüexêëruüx, ¿ñuxgu tá nixi i nangupetüxü i ngêma nüxü quixuxü? ¿Rü tacüwa tá nüxü tacüex na nangupetüxü tá i ngêma? —ñanagürügü.

⁸ Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —¡Pexuãëgü tá na

taxuŭma pexŭ womŭxēēxŭcèx! Erŭ muxŭchixŭ tá chaugu nŭgŭ nicuxgŭ rŭ tá ínangugŭ rŭ ñanagŭrŭgŭ tá:

“Choma nixŭ i Cristu, rŭ paxa tá nagux i naâne”, ñanagŭrŭgŭ tá pexŭ. ¡Natŭrŭ tãŭtáma nŭxŭ peyaxōgŭ! ⁹ —Rŭ ngēxguma tá nŭxŭ pexŭnŭēgu na nŭgŭ nadèixŭ i wŭxi i nachiŭāne to i nachiŭānemaā, rŭ ēxna nŭxŭ pexŭnŭēgu na wŭxi i nachiŭānewatama rŭ duŭxŭgŭ rŭ norŭ āēxgacŭmaā nŭgŭ nadèixŭ, ¡rŭ tãŭtáma pebaixāchiāēgŭ! Erŭ ngēmaācŭ tá nangupetŭ i noxrix. Natŭrŭ tãŭtáma naāneārŭ gux nixŭ i ngēma. ¹⁰ —Erŭ wŭxi i āēxgacŭarŭ churaragŭ rŭ to i āēxgacŭarŭ churaragŭmaā tá nŭgŭ nadai. Rŭ wŭxi i nachiŭāne rŭ to i nachiŭānemaā tá nŭgŭ nadai. ¹¹ —Rŭ nŭmaxŭ i nachiŭānegŭwa rŭ poraācŭ tá naxŭāxāchiane, rŭ poraācŭ tá nangux i taiya, rŭ tá nataxŭchi i daaweane. Rŭ duŭxŭgŭ tá nŭxŭ nadaugŭ i daxŭwa i tacŭ i namaā nabaixāchiexŭ, rŭ taxŭ i cuèxruŭgŭ. ¹² —Natŭrŭ naxŭpa i guxŭma i ngēma rŭ duŭxŭgŭ tá pexŭ ínayauxŭ, rŭ tá pewe ningēxŭtanŭ. Rŭ ngutaquēxepataŭgŭwa tá pexŭ nagagŭ na ngema pexna nacagŭxŭcèx, rŭ tá pexŭ napoxcue. Rŭ nachiŭānegŭarŭ āēxgacŭgŭpēxewa tá pexŭ nagagŭ, naxcèx na chorŭ duŭxŭgŭ pixŭgŭxŭ. ¹³ —Rŭ ngēmaācŭ tá pexŭ natauxcha na āēxgacŭgŭmaā nŭxŭ pixuxŭ i chauchiga. ¹⁴ —Rŭ ngēxguma tá ngēma pexŭ nagagŭgu, ¡rŭ tāxŭ i pexoegaāēgŭxŭ naxcèx na tacŭmaā tá penangāxŭxŭ na pegŭétŭwa pechogŭxŭcèx! ¹⁵ —Erŭ choma tá pexŭ charŭngŭxēē na nŭxŭ pecuáxŭcèx na tacŭmaā penangāxŭxŭ i

perü uwanügü. Rû nümagü rû tâütâma nüxü nacuèxgü na tacümaã pexü nangãxügüxü i ngëxguma. ¹⁶ —Natürü pema rû woo penatügü, rû peegü, rû peeneëgü, rû peeyèxgü, rû petanüxügü, rû pemücügü rû tá napeechitaegü na purichíagüxütawa pexü íyaxuaxügüxü. Rû purichíagü rû tá pexü nadai i ñuxre i pemax. ¹⁷ —Rû guxü i naãnewa rû duüxügü tá pexchi naxaie, erü choxü peyaxögü rû chorü duüxügü pixügü. ¹⁸ —Natürü woo tacü pexü üpetügu rû Tupanamëxëwa tá pengëxmagü, rû nüma tá pexü ínapoxü rû bai i wüxi i peyae tá inayarütaxu. ¹⁹ —Rû ngëxguma aixcüma peyaxögüamagu rû tama choxü ípetèxgu, rû tá penayauxgü i maxü i taguma gúxü. ²⁰ —Rû ngëxguma nüxü pedèuxgu na perü uwanügüarü churaragü Yerucharéüxü íchomaëguãchixü, rû ngëmawa tá nüxü pecuèx na paxa tá nagu napogüexü ya yima ñâne. ²¹ —Rû yíxema Yudéaanewa ngëxmagüxe rû name nixí i mèxpúneãnewa tabuxmü. Rû yíxema Yerucharéüwa ngëxmagüxe rû tanaxwèxe na paxa ítachoxüxü. Rû yíxema tümaãnewa ngëxmagüxe rû tama name na ñānecèx tawoeguxü. ²² —Erü ngëma ngunexügügu tá ínangu i Tupanaärü poxcu. Rû ngëmaãcü tá nayanguxëë i guxüma i ngëma norü ore i ümatüxüwa nüxü yaxuxü. ²³ —Rû ngëma ngunexügügu rû tá poraãcü tüxü naguxcha ya yíxema ngexegü ya iitacharaügüxe rû yíxema imaíxãcügüxe. Erü tá nangëxma i taxü i ngúxü, rû Tupana rû poraãcü tá nanapoxcue i ngëma duüxügü. ²⁴ —Rû ñuxre, rû tá norü uwanügü taramaã nanadai. Rû togü, rû tá ínanayauxü na

to i nachiũñanewa nagagũãxũcèx. Rũ ñuxũchi i ngẽma norũ uwanũgũ rũ tá nagu napogũe ya yima ñãne ya Yerucharéũ. Rũ ngẽmaãcü tá nangupetũ ñuxmatáta nawa nangu na Tupana ínamuxũxũ i ngẽma.

Tupana Nanearũ taeguchiga
(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ —Rũ ngexguma rũ tá nangox i cuèxruxũgũ. Rũ üèxcü rũ tauemacü rũ woramacurigü rũ tá nixĩgachitanü i nachicawa.. Rũ guxũ i nachiũñanegüwa rũ duũxũgũ rũ tá nanaxĩxãchiãëtanü rũ tá nabaixãchiãëgũ namaã na poraãcü naxãũgaãchixũ i taxũ i taxtũ rũ norũ yuapegũ. ²⁶ —Rũ duũxũgũ rũ norũ muũmaã tá inayayiãxẽ i ngẽxguma nüxũ nadaugu i ngẽma üpetüchaũxũ i ñoma i naãnewa. Erũ woo guxũma i tacü i daxũwa nüxũ idauxũ rũ tá naxĩãxãchitanü rũ tá nu ne nanaxĩmare. ²⁷ —Rũ ngẽxguma rũ guxũ i duũxũgũ i ñoma i naãnecũãx rũ tá choxũ nadaugu i ngẽxguma wüxi i caixanexũgu ícharũxĩxgu rũ núma chaxũxgu namaã i chorũ pora rũ üüne. ²⁸ —Rũ ngẽxguma inaxũgũgu na naxüpetüxũ i ngẽma pemaã nüxũ chixuxũ, rũ name nixĩ na petaãëgũxũ rũ meã pedaunagũxũ, erũ paxa tá íchangu na pexũ íchanguxũxẽxũcèx —ñanagürũ. ²⁹ Rũ yemawena rũ wüxi ga ore ga cuèxruũxũ namaã nixu ga Ngechuchu, rũ ñanagürũ: —¡Düçèx penangugũ i iguera, rũ ãxna ngẽxürũxũmare i to i naĩgũ! ³⁰ —Rũ ngẽxguma nüxũ pedèuxgu na ngexwaca naxüátüxũ, rũ ngẽmawa nüxũ pecuèx na paxa tá taunecü na yĩxũ. ³¹ —Rũ ngẽxgumarũũ ta i ngẽxguma nüxũ pedèuxgu na nangupetüxũ

i ngẽma pemaã nüxũ chixuxũ, rü ngẽmawa tá nüxũ pecuèx na yimama yĩxũ ya Tupana na ãẽxgacü yĩxũcèx. ³²—Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü guxũma i ngẽma nüxũ chixuxũ rü tá ningu naxũpa na nayuexũ i duũxũgü i ñuxma maxẽxũ. ³³ —Daxũguxũ i naãne rü ñoma i naãne rü tá nagux. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo. ³⁴ —¡Pexuãẽgü na tama tacü rü chixexũgagu düxwa nüxũ perüxoexũ na peyaxõguxũ! Rü ngẽmacèx penaxwèxe na pegüna pedaugũxũ na tama pengãxẽxũ rü ãxna ñoma i naãneãrũ ngúchaũguama na perüxĩnüẽxũ. Erü ngürüãchi ngẽmagu íperüxĩnüẽyane tá pexũ íchayabaixgü. ³⁵ —Rü ñoma wüxi ya yüta ya ngürüãchi tacü iyaxúnerüũ tá nixĩ naxcèx i guxũma i duũxũgü i ñoma i naãnecũãx i ngẽxguma wenaxãrũ núma chaxũxgu. ³⁶ —Rü ngẽmacèx name nixĩ i pegü ípemexẽẽgü. ¡Rü guxũguma peyumüxẽgü na ngẽmaãcü tama pexũ naxüpetüxũcèx i ngẽma ãücümaxũgü, rü aixcüma pimexũcèx i ngẽxguma chopẽxewa pengugügu! —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷ Rü guxũ ga ngunexũgügu rü tupauca ga taxũnewa nayexma ga Ngechuchu, rü duũxũguxũ nangúexẽẽ. Rü chütacü rü guma Mèxpüne ga Oríbunecügu ãeganegu nayapeexũ. ³⁸ Rü guxũma ga duũxũgü rü pèxmamaxũchi tupauca ga taxũnewa nangugũxũ na Ngechuchuxũ naxĩnüẽxũcèx.

22

Ãẽxgacügü naxcèx nadaugü na ñuxãcü

Ngechuchuxü yayauxgüxü

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Cu 11.45-53)

¹ Rü marü ningaica ga Yudiügüarü peta ga Üpetüchiga ga nagu nangõxgüãxü ga pãü ga ngearü puxëëruüãxü. ² Rü ga paigüarü ãëxgacügü rü ngüexëëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü rü naxcèx nadaugü ga ñuxãcü duüxügüechita Ngechuchuxü na yamèxgüxü, yerü duüxügüxü namuüë. ³ Rü yexguma ga Chataná rü Yuda ga Icariútegu nangaxi. Rü nüma ga Yuda rü yema 12 ga Ngechuchuarü ngüexügü ga imugüxütanüxüchirëx nixi. ⁴ Rü nüma ga Yuda rü ínayadau natanüwa ga paigüarü ãëxgacügü rü tupauca ga taxüneärü purichíagüarü ãëxgacügü. Rü namaã nüxü nixu ga ñuxãcü na natauxchaxü ga Ngechuchuxü na yayauxgüxüçex. ⁵ Rü nümagü ga yema ãëxgacügü rü nataãëgü. Rü dïëru Yudana ngixü naxuaxügü. ⁶ Rü Yuda rü ngixü nayaxu ga yema dïëru. Rü inanaxügü ga naxcèx na nadauxü ga ñuxãcü duüxügüechita Ngechuchuxü na yayauxgüxü ga ãëxgacügü.

Üpetüchigaarü õnawa nachibü ga Cori

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Rü nawa nangu ga yema petaarü ngunexü ga nagu nangõxgüãxü ga pãü ga ngearü puxëëruüãxü. Rü yema nixi ga ngunexü ga nagu carneruxacü yamèxgüxü naxcèx ga Üpetüchigaarü peta. ⁸ Rü Ngechuchu nanamu ga Pedru rü Cuáü, rü ñanagürü nüxü: —¡Peyamexëëx i tórü õna i Üpetüchigacèx! —ñanagürü. ⁹ Rü nümagü

Ngechuchuxŭ nangãxŭgŭ, rŭ ñanagŭrŭgŭ: —¿Ngextá nixŭ i cunaxwèxexŭ na tanamexèèxŭ? —ñanagŭrŭgŭ. ¹⁰ Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ, rŭ ñanagŭrŭ: —Ngëxguma Yerucharéŭwa pengugŭgu rŭ ngëxma tá nüxŭ peyangau i wŭxi ya yatŭ i wŭxi i tŭxŭ i dexámaã ããcuxcŭ ngŭxŭ ingexŭ. ¡Rŭ nawe perŭxŭ ñuxmatáta napatawa pengugŭ! ¹¹ —¡Rŭ yima ñpata ya nagu yaxŭcune ya yima yatŭ, rŭ yima ñârŭ yoramaã nüxŭ pixu rŭ ñapegŭgŭ nüxŭ:

“Torŭ ngúexèèruŭ rŭ nüxŭ nacuáxchaŭ na ngëxŭrŭüxŭ yŭxŭ i ngëma ucapu i norŭ ngúexŭgŭmaã tá nawa nachibŭxŭ i Üpetüchigaarŭ ònacèx”, ñapegŭgŭ nüxŭ! ¹² —Rŭ tá pexŭ nüxŭ nadauxèè i wŭxi i ucapu i taxŭ i marŭ mexèèxŭ i norŭ daxŭchiŭwa ngëxmaxŭ. ¡Rŭ ngëmawa tá penamexèè i ngëma òna i Üpetüchigacèx ixŭxŭ! —ñanagŭrŭ nüxŭ. ¹³ Rŭ yéma naxŭ ga nümagŭ rŭ nüxŭ inayangaugŭ ga guxŭma yema Ngechuchu namaã nüxŭ ixuxŭrŭü. Rŭ yéma nanamexèègŭ ga òna ga Üpetüchigacèx ixŭxŭ. ¹⁴ Rŭ yexguma nawa nanguxgu ga ora ga na nachibŭexŭ, rŭ mechawa narŭto ga Ngechuchu namaã ga norŭ ngúexŭgŭ. ¹⁵ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ ñanagŭrŭ: —Ñuxãcŭ poraãcŭ choxŭ nangúchaŭ na pemaã chachibŭxŭ i ñaã Üpetüchigaarŭ ònawa naxŭpa na chayuxŭ. ¹⁶ —Natŭrŭ pemaã nüxŭ chixu rŭ tãütáma wenaxârŭ Üpetüchigaarŭ ònawa chachibŭ, ñuxmatáta chowa yangu i ngëma Tupana naxwèxexŭ —ñanagŭrŭ. ¹⁷ Rŭ yexguma nanayaxu ga wŭxi ga pochiyu ga binumaã ããcuxŭ. Rŭ Tupanana moxè naxãxŭra, rŭ ñuxŭchi ñanagŭrŭ nüxŭ ga norŭ ngúexŭgŭ: —¡Peyaxaxŭ ya daa binu,

rü pegümaã pengau! ¹⁸ —Erü pemaã nüxü chixu
 rü tagutáma wena chayaxaxü ya binu ñuxmatáta
 nawa nangu na pecaduarü ütanüçex chayuxü
 na aixcüma pemaã inacuáxüçex ya Tupana —
 ñanagürü. ¹⁹ Rü nanayaxu ta ga pãu, rü Tupanana
 moxê naxcèx naxã. Rü ñuxüchi inanabücu, rü
 norü ngüexügüna nanaxã. Rü ñanagürü nüxü: —
 Ñãã pãu rü chaxune i pexcèx yuxüchiga nixĩ.
 ¿Rü ñããwena rü ñããcü tá penaxü na choxna
 pecuèxãchiexüçex! —ñanagürü. ²⁰ Rü marü
 chibüwena rü to ga pochiyu ga binumaã ããcuxü
 norü ngüexügüna naxã, rü ñanagürü: —Daa
 binu rü Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxüärü
 cuèxruü nixĩ. Rü chaugü ya pexcèx ibacüwa
 Tupana pexü nüxü nadauxêê na aixcüma yïxü
 i ngêma norü uneta. ²¹ —Natürü ngêma yatü i
 chauechita ãëxgacügüna choxü muxchaüxü, rü
 nuã mechawa tamaã narüto i ñuxmax. ²² —Rü
 choma i Tupana Nane na duüxüxü chiïxü, rü
 Chaunatü ixunetaxürüü tá chayü. Natürü wüxi
 i ngechaüxüchi tá nixĩ naxcèx i ngêma yatü i
 ãëxgacügüna choxü muxü. ²³ Rü yexguma ga norü
 ngüexügü rü inanaxügüe ga nügüna na nacagüexü,
 rü ñanagürügü: —¿Texé tá tixĩ ya yíxema naëchita
 ãëxgacügüna namuxê? —ñanagürügü.

*Norü ngüexügü rü nügüna nacagüe na texé tá
 tixixü ya guxãxü rüyexeraxe i natanüwa*

²⁴ Rü yexguma ga yema ngüexügü rü nügümaã
 niporagatanüçüü nachiga na texé tá tiïxü ya
 natanüwa guxãärü yexera ixixê. ²⁵ Natürü ga
 Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ñoma i naãnewa
 rü guxü i nachiüãnegüarü ãëxgacügü, rü poraãcü

norü duũxũgũxũ namugũ. Rü ñuxũchi nũgũ yaxugũgu rü norü duũxũgũarũ dauruũ i mexũgũ nixĩgũ. ²⁶ —Natürü pema rü tãütáma ngẽxgumarũũ pixĩgũ! Rü ngẽxguma texé naxwèxegu na guxããrũ yexera tiĩxũ i petanũwa, rü name nixĩ na tũgũ ítarũxíraxũ i guxũma i tũmamücügũtanũwa. Rü texé naxwèxegu na peeru tiĩxũ i petanũwa, rü name nixĩ i noxri rü guxããrũ ngũxẽẽruũ tixĩ. ²⁷ —Rü ñoma i naãnewa rü corigũ rü mechawa narütogũ na nachibüexũcèx, rü norü duũxũgũ nixĩ i ngẽma naxcèx òna ixũxũ rü nũxũ rüngũxẽẽxũ. Natürü tatanũwa rü tama ngẽmaãcü nixĩ, erü choma i perü cori na chiĩxũ rü perü ngũxẽẽruũ chixĩ. ²⁸ —Rü pemagũ nixĩ ga guxũguma chauxũtawa peyexmagũxũ ga yexguma ngũxũ chingexgu. ²⁹ —Rü ngẽmacèx i choma rü ãẽxgacũgũxũ pexũ chixĩgũxẽẽ yema chaunatũ ãẽxgacũxũ choxũ ingucuchixẽẽxũrũ. ³⁰ —Rü ngẽmaãcü ãẽxgacũ íchixĩxũwa rü chomaã tá pechibüe rü tá pexaxegũ. Rü ãẽxgacũchicawa tá perütogũ na norü maxũcèx nũxna pecagũxũ i guxũma i Yudíugũ —ñanagürü.

Ngechuchu nũxũ nixu na Pedru tá nũgũ icúxũ na norü ngúexũ yĩxũ

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Cu 13.36-38)

³¹ Rü Pedruxũ ñanagürü ta ga Cori ga Ngechuchu: —Pa Pedrux, Chataná rü pexcèx ínaca na chixexũmaã poraãcü pexũ naxũxũcèx.

³² —Natürü choma rü Chaunatũxũ cuxcèx chacèexũ na taguma nũxũ curũxoxũcèx na cuyaxõxũ. Rü ngẽmacèx i cumax, Pa Pedru, rü ngẽxguma chauxcèx cutaeguxgu, rü chanaxwèxe i nũxũ curũngũxẽẽ i cumücügũ na nũmagũ rü

yaxôgüechaãxücèx —ñanagürü. ³³ Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, choma rü marü íchamemare na wüxigu cumaã na chapoxcuxü rü êxna wüxigu cumaã na chayuxü —ñanagürü. ³⁴ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pa Pedrux, cumaã nüxü chixu rü ñomatama i chütaxügu naxüpa na otá içaxü, rü cuma rü tomaêxpüxcüna tá nüxü quixu na tama choxü cucuáxü —ñanagürü.

Marü ningaica ga na guxchaxügü nüxü üpetüxü

³⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngüexüguna naca, rü ñanagürü: —Yexguma pexü chimugügu ngearü chocaãxgüxemaã rü ngearü dîeruãxgüxemaã rü ngearü chapatuãxgüxemaã, ¿rü tacü pexü taxuxü ga yexguma? —ñanagürü. Rü nümagü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Taxuüma —ñanagürügü. ³⁶ Rü yexguma norü ngüexügüxü ñanagürü ga Ngechuchu: —Natürü ñuxma rü texé ya petanüwa ya chocaãxë rü tanaxwèxe na ítayangexü i tümaärü choca rü tümaärü dîêruchixü rü ta. Rü ngëxguma texé ngearü taraãxgu rü tanaxwèxe i namaã tataxe i tümaärü gáuxüchiru na tümaärü poxüruü i taracèx tataxexücèx. ³⁷ —Erü pemaã nüxü chixu rü chauchiga nixi i ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Wüxi i máêtaxüruü tá nanapoxcugü rü tá nayamèxgü”,
ñaxü. Erü guxüma i ngëma chauchiga ümatüxü i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü aixcüma ngëmaãcü tá ningu —ñanagürü. ³⁸ Rü yexguma ga norü ngüexügü rü ñanagürügü: —Pa Corix, nuã nangëxma i taxre i tara —ñanagürügü. Rü nüma ga

Ngechuchu rü nanangãxũ rü ñanagürü: —Marü ningü i ngẽma —ñanagürü.

Ngechuchu rü Yechemaniwa nayayumüxẽ
(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínaxũxũ ga guma ñãnewa. Rü Oríbunecüarü Mèxpũnewa naxũ, yerü woetama nacüma nixĩ ga yéma na naxũũxũ. Rü norü ngúexũgü rü ta nawe narũxĩ. ⁴⁰ Rü yexguma yema nachicawa nanguxgu, rü norü ngúexũgüxũ ñanagürü: —¡Tupanana naxcèx peça na pexũ nangũxẽxũcèx na tama Chatanáãrũ ügagu chixexũgu peyixũcèx! —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéamaxũra 50 ga metruwa norü ngúexũgüna naxũ. Rü yexma nacaxãpũxü rü nayumüxẽ. ⁴² Rü ñanagürü: —Pa Chaunatũx, ngẽxguma cuma cunaxwèxegu, ¡rũ nüxna choxũ ínanguxuchixẽ i ñãã ngúxũ i tá choxũ üpetũxũ! Natürü chanaxwèxe i cunaxü i curü ngúchaũ rü tama i choxrü —ñanagürü. ⁴³ Rü yexguma wüxi ga daxũcũãx ga Tupanaãrũ orearü ngeruũ rü naxcèx nangox, rü nanaporaxẽẽ. ⁴⁴ Rü poraãcü nanaxixãchiãẽ ga Ngechuchu, rü yemacèx yexeraãcü nayumüxẽ. Rü yema na naxixãchiãẽxũmaã poraãcü nanaxaiyaãchi. Rü guma norü aiyacümaã nichuruxũne. Rü ñoma nagü waixũmũãnewa ichuruxũrũ nixĩ ga norü aiyacü. ⁴⁵ Rü yema ínayumüxẽxũwa rü inachi ga Ngechuchu, rü norü ngúexũgütanüwa naxũ. Rü nüxũ inayangau ga na ínapeexũ yerü norü ngechaũmaã düxwa nayaxtae. ⁴⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¿Tũxcũũ ípepee? ¡Íperüdagü rü Tupanana naxcèx peça na

pexũ nangũxẽẽxũcèx na tama Chatanáãrũ ügagu chixexũgu peyixũcèx! —ñanagürũ.

Ngechuchuxũ niyauxgũ

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Cu 18.2-11)

⁴⁷ Rũ yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rũ yéma nangugũ ga muxũma ga duũxũgũ. Rũ Yuda ga Ngechuchuarũ ngúexũchirẽx ixĩxũ nixĩ ga naxũpẽxexũ. Rũ Ngechuchucèx nixũ na nüxũ nachúxãcũma nüxũ namoxẽxũcèx. ⁴⁸ Rũ Ngechuchu rũ ñanagürũ: —Pa Yudax, ¿tüxcũũ wüxi i chúxumaã cuchauechitae? —ñanagürũ.

⁴⁹ Rũ yema togũ ga Ngechuchuarũ ngúexũgũ ga naxũtawá yexmagũxũ, rũ yexguma nüxũ nadaugũgu ga yema ngupetũxũ rũ ñanagürũgũ nüxũ: —Pa Corix, ¿cunaxwèxexũ na taramaã tanadèixũ? —ñanagürũgũ. ⁵⁰ Rũ wüxi ga

Ngechuchuarũ ngúexũ rũ paigüarũ ãẽxgacüarũ duũxũxũ nanapixẽẽ, rũ ínanadae ga norũ tügünechinũ. ⁵¹ Natürũ Ngechuchu rũ ñanagürũ: —¡Ngexrũma na pegũ namaã pedèixũ! —ñanagürũ.

Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ yema yatũ ga ídaechinũxũxũ ningögũ, rũ nanamexẽẽ. ⁵² Rũ

Ngechuchu namaã nídexa ga yema ãẽxgacügũ ga norũ yauxwa yéma íxũ. Rũ yema ãẽxgacügũtanüwa nayexmagũ ga paigüarũ ãẽxgacügũ, rũ tupauca ga taxũneärũ purichíagüarũ ãẽxgacügũ, rũ Yudíugüarũ ãẽxgacügüerugũ. Rũ Ngechuchu

rũ ñanagürũ nüxũ: —¿Tüxcũũ taragũ rũ naĩxmenèxägũmaã chauxcèx nuã pexĩ ñoma wüxi i ngĩtèxáxũ chiĩxürũ? ⁵³ —Rũ guxũ ga ngunexũgu ga yexguma petanüwa chayexmagu ga tupauca ga taxũnewa, rũ tama choxũ piyauxgũ. Natürũ marũ

nawa nangu na pexũ natauxchaxũ na choxũ piyauxgũxũ, erũ ñoma nixĩ i ora na naporaxũ i Chataná —ñanagürü.

Pedru inayacux na Ngechuchuxũ nacuáxũ

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Cu 18.12-18)

⁵⁴ Rü Ngechuchuxũ niyauxgũ, rü paigüarũ ãëxgacüpatawa nanagagũ. Rü Pedru rü nawe narũxũ, natürü yaxũguma nüxũ nixũchigũ. ⁵⁵ Rü yéma paigüarũ ãëxgacüpataëxtüarũ ngãxũwa, rü purichíagũ nanaxügũ ga wüxi ga üxũ. Rü nüxũ ínachomaëguãchi. Rü Pedru rü ta yéma natanüwa narũto. ⁵⁶ Rü yexguma yéma üxücutüwa natoxgu ga Pedru, rü wüxi ga ngecü ga ãëxgacüarũ duũxũ nüxũ idau. Rü meãma nüxũ idawenũ, rü ngĩgürügũ: —Ñã yatü rü Ngechuchutanũxũ nixĩ —ngĩgürügũ. ⁵⁷ Natürü Pedru rü tama nüxũ nacuáxchaũ ga yema ore, rü ñanagürü: —Pa Ngecüx, choma rü tama nüxũ chacuèx ya yima Ngechuchu —ñanagürü. ⁵⁸ Natürü yixcamaxüra rü to ga duũxũ Pedruxũ nadau, rü ñanagürü nüxũ: —Cuma rü ta Ngechuchutanũxũ quixĩ —ñanagürü. Natürü Pedru nanangãxũ rü ñanagürü: —Tama nixĩ, Pa Yatüx. Tama natanũxũ chixĩ —ñanagürü. ⁵⁹ Rü wüxi ga ora ngupetüguwena rü to ga duũxũ rü nüxĩ ñanagürüama: —Aixcūmaxũchi ñã yatü rü Ngechuchutanũxũ nixĩ, erũ Gariréaanecũāx nixĩ —ñanagürü. ⁶⁰ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü: —Pa Yatüx, tama nüxũ chacuèx na tacüchigaxũ quixuxũ —ñanagürü. Rü yexgumatama Pedru ídexayane rü nica ga otá. ⁶¹ Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü Pedrucèx nügũ ínidau. Rü nüma ga

Pedru rü nüxna nacuèxãchi ga yema ore ga Cori ga Ngechuchu namaã nüxũ ixuxũ ga ñaxũ:

“Ñomatama i chütaxũgu naxũpa na otá icaxũ, rü tomaẽxpũxcüna taxũtáma cugũ quixu na chorũ duũxũ quiĩxũ”, ñaxũ. ⁶² Rü yexguma ga Pedru rü ínaxũxũ ga yéma. Rü poraãcüxüchi naxaxu.

Ngechuchugu nidaux-cüraũgü

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Rü yema yatügü ga Ngechuchuna daugũxũ, rü nagu nidauxcüraũgü, rü nüxna nanaçuaixcagũxũ. ⁶⁴ Rü nayadüxétügü, rü nachiwegu nidagügü, rü ñanagürügü: —¡Nüxũ nacuèx na texé cuxũ na idagũxũ! —ñanagürügü. ⁶⁵ Rü muxũma ga to ga ore ga chixexũ namaã nixugüe.

Ãëxgacügü ga tacügüpëxewa nanagagü ga Ngechuchu

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Cu 18.19-24)

⁶⁶ Rü yexguma yangunegu rü nangutaquëxegü ga Yudiũgüarü ãëxgacügüerügü, rü paigüarü ãëxgacügü, rü ngúexëëruũgü ga Moĩchëarü mugüwa nguxëëtaegũxũ. Rü ñuxũchi norü purichíagũxũ namu na napëxewa Ngechuchuxũ nagagũxũcèx. Rü yéma Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: ⁶⁷ —Toma rü nüxũ tacuáxchaũ rü cuma quiĩxũ i Cristu rü ëxna tama. ¡Tomaã cugü ixu! —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Ngëxguma chi pemaã nüxũ chixuxgu na choma chiĩxũ i Cristu, rü tãũ chima choxũ peyaxögü. ⁶⁸ —Rü ngëxguma chi pexna chacaxgu na tacücèx choxna peçaxũ, rü tãũ chima choxũ pengãxũga, rü tãũ chima choxũ pingëxgü. ⁶⁹ —Natürü ñuxmawena rü choma i Tupana Nane

na duñxũxũ chiĩxũ rü Chaunatü ya Tupana ya poracũxũtawa tá changẽxma —ñanagürü.
⁷⁰ Rü yexguma guxũma ga yema ãẽxgacügü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Éxna cuma quiĩxũ i Tupana Nane? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Ngũ. Tupana Nane chixĩ ngẽxgumarũũ i pematama nüxũ pixuxũrũũ —ñanagürü. ⁷¹ Rü yexguma nügũmaã ñanagürügü ga yema ãẽxgacügü: —Ñuxma rü marü taxucẽxma naxcẽx tadau i to i duñxũgü i nüxũ ixuxũ i ñaã yatũchiga. Erü yixematama marü naãxwatama nüxũ taxĩnũẽ i norü ore na ñuxũ ñaxũ —ñanagürügü.

23

Piratupẽxewa nayexma ga Ngechuchu
 (Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Cu 18.28-38)

¹ Rü guxũma ga yema ãẽxgacügü rü inachigü, rü ãẽxgacü ga Dumacũãx ga Piratuxũtawa Ngechuchuxũ nagagü. ² Rü yema Piratupẽxewa inanaxügüe ga Ngechuchuxũ na yaxugüexũ. Rü ñanagürügü: —Ñaã yatü rü nüxũ itayangaugü na cumaã nanuẽxẽẽãxũ i duñxũgü. Rü tomaã nüxũ nixu na tama namexũ na ãẽxgacü ya Dumawa ngẽxmacũaxũ na tanaxũtanũxũ. Rü nügü nixu na nüma na yĩxũ i torü ãẽxgacü i Cristu —ñanagürügü. ³ Rü yexguma ga Piratu rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —¿Cuma quiĩxũ i Yudiũgũarü ãẽxgacü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Ngẽmaãcũ, ngẽma nüxũ quixuxũ chixĩ i chomax —ñanagürü. ⁴ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxũ ga paigũarü ãẽxgacügü

rü togü ga duñxügü: —Chauxcèx rü taxuñma i chixexñ naxü i ñaã yatü —ñanagürü. ⁵ Natürü nümagü rü yexeraãcü Ngechuchuxñ nixugüeama, rü ñanagürügü: —Nüma rü guxñ i Yudéaanewa nanangüexẽẽ i duñxügü na cuxchi naxaïexüçèx. Rü Gariréaanewa inanaxügü ga yemaãcü na duñxügüxñ nangüexẽẽxñ, rü ngẽmaãcü nanaxü ñuxmata núma Yudéaanewa nangu —ñanagürügü.

Erodepëxewa nayexma ga Ngechuchu

⁶ Rü yexguma yemaxñ naxĩnügu ga Piratu, rü duñxügüna naca rü ngoxi Gariréaanecñãx yixĩ ga Ngechuchu. ⁷ Rü yexguma Piratu nüxñ ĩnügu ga aixcüma Gariréaanecñãx na yĩxñ ga Ngechuchu rü Gariréaaneärü ãëxgacü ga Erodexütawa nanamu, yerü Yerucharéüwa nayexma ga Erode ga yexguma. ⁸ Rü yexguma Ngechuchuxñ nadèuxgu ga Erode rü nataãëxüchi. Yerü nuxcü mama poraãcü nüxñ nadauxchañ, yerü ùpaacü nüxñ naxĩnü ga nachiga. Rü ĩnananguxẽẽ na Ngechuchuxñ nadauxchañxñ na napëxewa naxüãxñ ga wüxi ga mexñ ga taxñ ga Tupanaärü poramaã naxüxñ. ⁹ Rü muëxpüxcüna Ngechuchuna naca ga Erode. Natürü Ngechuchu rü tama nanangãxñ. ¹⁰ Rü yéma nayexmagü ta ga paigüarü ãëxgacügü rü ngüexẽëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxẽëtaegüxñ. Rü nümagü rü poraãcü Ngechuchuxñ ĩnaxuaxügü. ¹¹ Rü yexguma ga Erode rü norü churaragü rü poraãcü chixri Ngechuchumaã nachopetü. Rü nagu nidauxcüraügü. Rü ñuxñchi wüxi ga ãëxgacüchirugu nayacuxẽëgü na yemaãcü nüxñ nacugüexüçèx. Rü yemawena Piratuxñta

wenaxârû Ngechuchuxû namu ga Erode. ¹² Rû woo ũpaacû ga Piratu rû Erodemaã nügüchi na naxaïexû, natürû yema ngunexûgu nixî ga nügümaã nangüxmüëxû.

Piratu rû Ngechuchumaã nanaxuegu na nayuxüçèx

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Cu 18.39-19.16)

¹³ Rû yexguma ga Piratu rû nanangutaquëxexëë ga paigüarû âëxgacügü, rû togü ga Yudíugüarû âëxgacügü, rû guxüma ga duüxügü ga yéma yexmagüxû. ¹⁴ Rû Piratu ñanagürû nüxû: — Pema nuã chauxcèx penaga i ñaã yatü, rû nüxû pixu na chomaã nanuëxëëãxû i duüxügü. Natürû pepëxewa nüxna chaca i ngëmachiga rû ñuxma rû marü nüxû pedau na taxuüma nawa ichayangauxû i ngëma chixexû i naxcèx ípenaxuaxüxû. ¹⁵ —Rû Erode rû ta taxuüma nawa inayangau i ngëma chixexû, rû ngëmacèx wenaxârû taxcèx nanamuëgu. Rû dücax, taxuüma i chixexû naxü na ngëmagagu nayuxüçèx. ¹⁶ — Rû ngëmacèx chorü churaragüxû tá chamu na naçuaixgüãxüçèx, rû ñuxüchi tá chayangëx — ñanagürü. ¹⁷ Rû nüma ga Piratu rû guxüguma ga yexguma yema petawa nanguuüxgu rû duüxügüxû nataãëxëëchaü namaã ga na yangéãxû ga wüxi ga yatü ga poxcuxû. ¹⁸ Natürû guxüma ga yema duüxügü rû wüxigu inanaxügüe ga aita na naxüexû. Rû ñanagürügü: —¡Napoxcu i ngëma Ngechuchu! ¡Rû Barabáxû waxi ínanguxuchixëë! — ñanagürügü. ¹⁹ Rû yema Barabá rû napoxcu yerü ũpaacü Yerucharéüwa âëxgacümaã nananuëxëë ga duüxügü, rû ñuxüchi namáëta. ²⁰ Natürû ga

Piratu rü wenaxârü duŭxügümaã nidexa, yerü nûma rü Ngechuchuxŭ ningéxchaŭ. ²¹ Natürü ga duŭxügü rü yexeraãcü aita naxüe rü ñanagürügü: —¡Curuchawa yapota! ¡Curuchawa yapota! — ñanagürügü. ²² Rü Piratu norü tomaëxpüxcüna duŭxügümaã nidexa, rü ñanagürü: —Dücèx, ¿tacü rü chixexŭ éxna naxü? Choma rü taxuŭma i chixexŭxŭ nawa ichayangau na ngëmacèx chanayuxëëxŭ. Rü chorü churaragüxŭ tá chamu na naçuaixgüãxücèx, rü ñuxŭchi tá chayangëx —ñanagürü. ²³ Natürü nûmagü ga duŭxügü rü yexeraãcü aita naxüeama, rü naxcèx ínacagü na curuchawa yapotaãxücèx. Rü yema na nayexeragüamaxŭ ga yema duŭxügü rü düxwa ga Piratu rü duŭxügüga naxĩnü. ²⁴ Rü nûma ga Piratu rü norü churaragüxŭ namu na naxügüãxücèx ga yema duŭxügü naxwèxegüxŭ. ²⁵ Rü Barabáxŭ ningëx, yerü yema nixĩ ga duŭxügü naxcèx ícagüxŭ. Rü yema Barabá nixĩ ga poxcuxŭ naxcèx na duŭxügüxŭ ãëxgacümaã nanuëxëëxŭ rü namáëtaxŭ. Rü yexguma ga Piratu rü duŭxügüna Ngechuchuxŭ namu na namaã naxügüãxücèx ga yema nûmagü nanaxwèxegüxŭ.

Ngechuchuxŭ curuchawa nipotagü

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Cu 19.17-27)

²⁶ Rü yema duŭxügü rü Ngechuchuxŭ nigagü na curuchawa yanapotagüãxücèx. Rü yexguma Ngechuchuxŭ yagagüyane, rü yexma namagu nüxŭ nangaugü ga wüxi ga yatü ga Chirenecüãx ga naãnewa ne ücü. Rü Chimáŭ nixĩ ga naëga. Rü Chimáŭxŭ niyauxgü ga duŭxügü, rü naätügu ngĩxŭ naxünagügü ga curucha na Ngechuchuwe

ngĩxũ nangexũcèx. ²⁷ Rũ muxũma ga duũxũgũ rũ nawe narũĩ. Rũ yema duũxũgũtanũwa nayexmagũ ga muxũma ga ngexũgũ ga auxexũ rũ aita üexũ, yerũ Ngechuchucèx nangechaũgũ. ²⁸ Natürũ ga Ngechuchu rũ yema ngexũgũxũ nadawenũ, rũ ñanagürũ nüxũ: —Pa Ngecũgũx, Pa Yerucharéüçũãx ¡tãxũ i chauxcèx pexauxexũ, natürũ pegüçèxtama pexauxe rũ pexacũgüçèx! ²⁹ —Erũ nawa tá nangu i ngunexũgũ i nagu ñagũxũ tá i duũxũgũ:

“Tataãgũ ya yíxema ngeãxta ya taxuacũma ãxãcũgũxe, rũ taguma tacharaũgũxe, rũ taguma maĩxãcũgũxe, erũ taxucatáma tũmaxãcũgüçèx tax-auxe”, ñagũxũ. ³⁰ —Rũ ngẽxguma i duũxũgũ rũ tá mèxpũnegũxũ nacèèxũgũ rũ ñanagürũgũ tá:

“¡Toétũgu rübuemũ!” ñanagürũgũ tá. Rũ tá ngũchitaerugũxũxũ nacèèxũgũ, rũ ñanagürũgũ tá:

“¡Toxũ idüxétũgũ!” ñanagürũgũ tá. ³¹ —¿Erũ ñuxãcü tá namaã nachopetũ i ngẽma duũxũgũ i aixcũma chixexũ ügũxũ, ega ñaã chixexũ chomaã naxũgũgu na woo taxuũma i chixexũ chaxüchiréxũ? —ñanagürũ ga Ngechuchu. ³² Rũ yéma nanagagũ ta ga taxre ga máetagũxũ na Ngechuchurũ curuchawa yanapotagũãxũcèx. ³³ Rũ yexguma nawa nangugũgu ga yema nachica ga Duũxẽeruchinèxãgu ãgaxũ, rũ yéma curuchawa Ngechuchuxũ nipotagũ. Rũ yema taxre ga máetagũxũ rũ ta Ngechuchurũ curuchawa nipotagũ, wũxi ga norũ tũgünecũwawa rũ to ga norũ toxwecũwawa. ³⁴ Rũ yexguma Ngechuchuxũ curuchawa íyapotagũyane, rũ ñanagürũ ga Ngechuchu: —Pa Chaunatũx,

jñuxũ nangechaũ i ñaã duũxũgũ, erũ tama
 nüxũ nacuëxgũ na tacũ rü chixexũ naxüexũ!
 —ñanagürũ. Rü yema churaragũ rü nanade ga
 Ngechuchuchiru. Rü ñuxũchi wüxi ga dïëru ngĩxũ
 nañanagügũ na yemawa nüxũ nacuëxgũxüçèx
 na texëarũ tá yĩxũ ga yema Ngechuchuchiru.
³⁵ Rü duũxũgũ rü yéma inarüdaunũ. Natürũ
 yema Yudíugüarũ äëxgacügũ rü Ngechuchuxũ
 nacugüe, rü ñanagürügũ: —Nüma rü togüxũ
 namaxëxëë. ¡Ëcũ, ñuxma rü nügütama namaxëë
 ega aixcüma Cristu ya Tupana nüxũ unetacũ
 yixĩgu! —ñanagürügũ. ³⁶ Rü yema churaragũ
 rü ta Ngechuchuxũ nacugüe. Rü naxütawa
 naxĩ, rü nüxna nanaxã ga binu ga üxchiücũ.
³⁷ Rü ñanagürügũ nüxũ: —Ega Yudíugüarũ
 äëxgacũ ya tacũ quixĩgu, jrũ cugütama rüngüxëë
 i ñuxmax, na ícunguxuchixüçèx! —ñanagürügũ.
³⁸ Rü norũ curuchatapëxewa nipota ga wüxi ga
 mürapewaxacũ ga äegatachinüxũ ga Griégugügawa
 rü Dumacũäxgügawa rü Yudíugügawa ümatüxũ
 ga ñaxũ: —Daa nixĩ ya Yudíugüarũ Äëxgacũ
 ya Tacüxüchi —ñaxũ. ³⁹ Rü wüxi ga yema
 máëtaxũ ga naxrũ curuchawa ipotaxũ rü
 Ngechuchumaã naguxchiga, rü ñanagürũ: —Ega
 aixcüma Cristu quixĩgu, jrũ cugütama rüngüxëë
 na ícunguxuchixüçèx, rü toxũ rü ta rüngüxëë na
 ítanguxüxüçèx! —ñanagürũ. ⁴⁰ Natürũ ga yema
 to ga máëtaxũ rü namücüxũ ínangaxüchiamo,
 rü ñanagürũ nüxũ: —Cuma rü naxrũ na
 curuchawa quipotachiréxũ, ¿rũ ngëxguma rü
 ta tama Tupanaxũ cumuüxũ? ⁴¹ —Yixema rü
 name nixĩ na ipoxcuexũ erũ tagagutama nixĩ

i ngúxǔ ingegúxǔ erü ngẽma nixĩ i tórü natanü naxcèx ga yema chixexǔ ga ixügúxǔ. Natürü daa yatü rü taxuũma i chixexǔ naxü —ñanagürü.
⁴² Rü yexguma ga yema máëtaxǔ rü ñanagürü: —Pa Ngechuchux, ¡choxna nacuèxãchi i ngẽxguma wenaxârü núma cuxũxgu rü ãëxgacũxǔ ícunguxgu! —ñanagürü. ⁴³ Rü Ngechuchu nanangãxǔ rü ñanagürü: —Aixcũma cumaã nüxǔ chixu rü ñomatátama i ngunexũgu chomaã cungẽxma i mexëchixǔ i naãnewa —ñanagürü.

Nayu ga Ngechuchu

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Cu 19.28-30)

⁴⁴ Rü yexguma tocuchiwa nanguxgu rü guxũwama naxëãne ñuxmata tomaëxpüxarü orawa nangu ga yáuanecü. ⁴⁵ Rü ga üèxcü rü nixo. Rü tupauca ga taxũneârü tüyemachiũxǔ rü ngãxũgu narügaute. ⁴⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü poraãcü aita naxü rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, cuxmẽxwa chanangẽx i chauãë —ñanagürü. Rü yema ñaxguwena rü nayu.
⁴⁷ Rü yexguma yema churaragüarü ãëxgacü ga Dumacũãx nüxǔ dèuxgu ga yema ngupetüxǔ, rü Tupanaxǔ nicuèxũǔ, rü ñanagürü: —Aixcũma ñaã yatü rü taxuũma i chixexǔ naxü —ñanagürü.
⁴⁸ Rü guxũma ga yema togü ga duũxũgü ga yema yexmagüxǔ rü nüxǔ daugüxǔ ga yema ngupetüxǔ, rü poraãcü nangechaũgüãcüma napatacèx nawoegu. ⁴⁹ Natürü guxũma ga yema duũxũgü ga aixcũma Ngechuchuxǔ cuèxgüxǔ rü yaxũwa-tama nüxǔ narüdaunü ga yema ngupetüxǔ. Rü yema duũxũgütanüwa ta iyexmagü ga yema ngecügü ga

Ngechuchuwe rüxĩcü ga yexguma Gariréaanewa ne naxũxgu.

*Ngechuchu rü naxmaũgu nayanaxüchigü
(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Cu 19.38-42)*

⁵⁰ Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Yudéaanewa yexmane ga ñãne ga Arimatéacũãx, rü Yúche nixĩ ga naega. Rü nüma rü Yudiugüarü ãëxgacügütanüwa naxü, natürü namecüma rü meã namaxü. ⁵¹ Rü nüma rü poraãcü ínananguxẽẽ na ínanguxũ ga Tupana na yéma ãëxgacü yĩxüçèx. Rü yemacèx tama norü me nixĩ ga yema Ngechuchumaã naxügüxũ ga yema togü ga namücügü ga ãëxgacügü. ⁵² Rü nüma ga Yúche rü Piratuxütawa naxü, rü Ngechuchuxũnecèx ínayaca. ⁵³ Rü curuchawa nayayaxu ga Ngechuchuxũne, rü wüxi ga düxruũmaã nananuque. Rü wüxi ga naxmaũ ga nutaarü mèxpüxüwa yacaxmaũgüxũgu nayanaxücuchi. Rü yema naxmaũ rü nayexwacaxũ, rü taguma texéxũ nagu yaxüchigüxũ nixĩ. ⁵⁴ Rü yema nixĩ ga ngunexũ ga nagu Yudiugü nügü imexẽëgüxũ naxcèx ga ngüxchigaarü ngunexũ. Rü marü ningóonechaũ ga yema ngüxchigaarü ngunexũ. ⁵⁵ Rü yema ngecügü ga Ngechuchumaã Gariréaanewa ne ícü, rü Ngechuchuxũ íyaxüchigüxũwa íiyadaugü. Rü nüxũ idaugü ga ñuxãcü na íyaxüchigüãxũ ga naxũne. ⁵⁶ Rü yexguma ngĩpatawa nangugügu, rü inamexẽëgü ga pumara rü chixũ. Rü irüngügü ga ngüxchigaarü ngunexũgu, yerü yema nixĩ ga Tupanaarü mu.

24

Yuwa ínarüda ga Ngechuchu
(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Cu 20.1-10)

¹ Rü pèxmamaxüchi ga yüxüarü ngunexügu, rü yema ngecügü rü wenaxärü naxmaüwa íiyadaugü. Rü yéma inangegü ga yema pumara ga yamexëëgüxü. Rü naïgü ga ngecügü rü ta ngïxü íiyaxümücügü. ² Rü yexguma yéma nangugügu, rü nüxü íiyangaugü ga marü na ínaxügachixü ga guma nuta ga naxmaüärü ngüxtaüxü. ³ Rü yexma nagu ichocu, natürü taxuüma idaugü ga naxüne ga Cori ga Ngechuchu. ⁴ Rü yema ngecügü rü poraäcü íbaixächiaëgü, rü tama nüxü icuëxgüéga ga tacü na naxügüxü. Rü ngürüächi nüxü idaugü ga taxre ga yatügü ga ngïxütagu chigüxü ga poraäcü iyaurchirutanücüüxü. ⁵ Rü yema ngecügü rü iyarümaxächierugü, yerü poraäcü imuñë. Rü yemacëx ga yema yatügü rü ñanagürügü ngïxü: —¿Tüxcüü nuxã yuetamaügu naxcëx peyadau ya yima maxücü? ⁶ —Nataxuma i nuã ya Ngechuchu, erü marü wena namaxü. ¡Rü nüxna pecuëxächie ga yema ore ga pemaã nüxü yaxuxü ga yexguma Gariréaanewa nayexmagu! ⁷ —Yerü pemaã nüxü nixu ga ñuxäcü pecaduãxgüxü tá na yayauxgüxü, rü curuchawa na yapotagüãxü, rü ñuxäcü tomaëxpüx i ngunexügu tá wena na namaxüxü —ñanagürügü ga yema yatügü. ⁸ Rü yexguma ga yema ngecügü rü nüxna icuëxächie ga yema Ngechuchuarü ore. ⁹ Rü nüxna iwoegu ga yema naxmaü. Rü yema 11 ga Ngechuchuarü ngüexügümaã nüxü iyarüxugüe ga guxüma ga yema nüxü nadaugüxü. Rü guxüma

ga togü ga yaxögüxü ga yéma yexmagüxümaã rü ta nüxü iyarüxugüe. ¹⁰ Rü María ga Magadácüãx, rü Cuána, rü María ga Chaütiágu naë, rü naïgü ga ngecügü iyixi ga wüxigu yéma Ngechuchuarü ngüexügüxtawa nangegücü ga yema ore. ¹¹ Natürü yema ngüexügücèx rü ñnucamare nixi ga yema ore, rü tama ngixü nayaxögüchaü. ¹² Natürü ga Pedru rü inañaächi, rü ñnayadau ga naxmaüwa. Rü yexguma nagu yadaucuchigu ga naxmaü, rü nüxü nadau ga düxruügü ga wüxicüwagu na nanuxü. Rü poraäcü nabaixächiãë namaã ga yema ngupetüxü, rü ñaixächiãëäcüma napatacèx nataegu.

*Emaüärü namawa nangox ga Ngechuchu
(Mr 16.12-13)*

¹³ Rü yema ngunexügutama rü taxre ga yema Ngechuchuarü ngüexügü rü wüxi ga ñäne ga Emaüwa naxi. Rü norü yaxü ga guma ñäne rü 11 ga kilómetru nixi nüxna ga Yerucharéü. ¹⁴ Rü yexguma namagu naxiyane, rü nachigagu nidexatanü ga guxüma ga yema ngupetüxü. ¹⁵ Rü yexguma yemachigagu iyadexatanüyane, rü nümatama ga Ngechuchu rü ngürüächi naxcèx yéma nixü, rü natanügu nixüchigü. ¹⁶ Natürü yema ngüexügü rü woo Ngechuchuxü nadaugü, rü tama nüxü nacuèxgüéga na Ngechuchu yiixü, yerü Tupana rü nanatoðégü na tama Ngechuchuxü nacuèxgüxücèx. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu, rü yema taxre ga ngüexügüna naca, rü ñanagürü: — ¿Tacüchiga nixi i pidexatanüxü na nuxã namagu na pexixü? ¿Rü tacücèx nixi i pengechaüëxü? —ñanagürü. ¹⁸ Rü wüxi ga yema ngüexü ga

Creopágu ãegaxũ nanangãxũ, rü ñanagürü: — Guxũma i duũxũgũ nixĩ i nüxũ cuáxũ ga yema yexwaca ngupetũxũ ga Yerucharéũwa. Rü cuma na yexma cunaxũãnechiréxũ rü maneca cuxicatama nixĩ i tama nüxũ cucuáxũ ga yema ngupetũxũ —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tacũ nangupetũ ga Yerucharéũwa? —ñanagürü. Rü nanangãxũgũ ga yema ngúexũgũ, rü ñanagürügũ: —Poraãcü chixexũ nüxũ naxüpetũ ga Ngechuchu ga Nacharétucũãx. Nüma ga Ngechuchu rü Tupanaãrũ orearũ uruũ ga mecũ nixĩ. Rü Tupanapẽxewa rü duũxũgũpẽxewa namecũma rü nanaxũ ga taxũ ga cuèxruũgũ ga Tupanaãrũ poramaã naxũxũ, rü meã duũxũgũxũ nangúexẽẽ. ²⁰ —Natürũ ga paigüarũ ãëxgacügũ rü tórũ ãëxgacügũ rü nayayauxgũ. Rü Dumacũãx ga ãëxgacügũna nanamugũ na curuchawa yapotagüãcũma nayuxẽëgüãxũcèx. Rü yemaãcü nayamèxgũ. ²¹ —Toma nüxũ tacuèxgu rü nüma tá nixĩ i tomaã naporaxũ na ínanguxuchixũcèx i tachiũãne nüxna i Dumacũãxãrũ ãëxgacũ. Rü ñuxma rü marũ tomaẽxpũx i ngunexũ nawena nixĩ ga na yamèxgüãxũ. ²²⁻²³ —Natürũ tama ngẽxĩcatama nixĩ, yerũ ñuxre ga ngexũgũ ga totanũxũ rü toxũ ínayabaixgũgũ. Yerũ yema ngexũgũ rü pèxmamaxũchi ínayadaugũ ga naxmaũwa, rü tama nüxũ inayangaugũ ga naxũne ga guma Ngechuchu. Rü yemacèx ga yema ngexũgũ rü toxcèx nawoegu, rü tomaã nüxũ nayarũxugüe ga nüxũ na nadaugũxũ ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũ ga daxũcũãx. Rü yema daxũcũãxgũ rü namaã nüxũ nixugügũ

ga Ngechuchu rü na namaxüxü —ñanagürügü.
²⁴ Rü yexguma yema ngexügüarü orexü taxĩnüëgu, rü ñuxre ga tomücügü rü naxmaüwa inayadaugü. Rü yema ngexügü nüxü ixugüxürü nüxü inayangaugü ga naxmaü. Natürü tama Ngechuchuxü nadaugü —ñanagürügü. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü tama peãeta ipexü i pemax? ¿Rü ñuxgura tá ta ipeyaxögüxü i nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügüarü ore? ²⁶ ¿Rü tama ëxna nüxü pecuëx ga yema ngúxü tá na yangexü ga Cristu naxüpa na daxügüxü i naãnewa naxüxü, na ngema äëxgacü yĩxüçèx? —ñanagürü. ²⁷ Rü yexguma inanaxügü ga namaã na nangoxëëãxü ga guxüma ga Tupanaärü ore ga nachiga ümatüxü. Rü yema Tupanaärü ore ga Moïché ümatüxümaã inanaxügü. Rü ñuxüchi namaã nüxü nixu ga guxüma ga yema Tupanaärü ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatügüxü. ²⁸ Rü yexguma yema ñãne ga Emaüwa nangugügu, rü Ngechuchu rü nümaxü toxnamana nügü naxüxëënetä. ²⁹ Natürü ga yema ngúexügü rü nüxü nacèexügü na yexma naxãüxüçèx, rü ñanagürügü: —¡Nuxma toxütagu nape, erü marü nayáuane, rü paxa tá nachüta! —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe yexma narüxãüx. ³⁰ Rü yexguma chibüçèx wüxiwa mechawa natogügu, rü Ngechuchu nanayaxu ga pâü. Rü Tupanana moxë naxcèx naxã. Rü ñuxüchi inanabücu, rü wüxichigüna nanaxã. ³¹ Rü yexgumatama naãëxü nicuëxächitanü. Rü nüxü nacuëxgü na guma yĩxü ga Ngechuchu.

Natürü yexgumatama ngürüächi inayarütaxu ga nümax. ³² Rü yema taxre ga ngúexǵgü rü nügümaã ñanagürügü: —¿Tama ěxna ga itaãægüxǵ ga tórü maxǵnewa ga yexguma namawa tamaã yadeaxgu rü tamaã nangoxěěāgu ga Tupanaārü ore i ümatüxǵ? —ñanagürügü. ³³ Rü yexgumatama ga yema taxre ga ngúexǵgü rü inaxiãchi ga Yerucharéüçex na nawoeguxǵ. Rü yexma nüxǵ nayangau ga na íangutaquěxegüxǵ ga yema 11 ga Ngechuchuarü ngúexǵgü rü togü ga natanüxǵgü. ³⁴ Rü yema duǵxǵgü ga íngutaquěxegüxǵ rü ñanagürügü nüxǵ: —Aixcüma nixĩ i marü wena namaxǵxǵ ya Cori ya Ngechuchu. Rü Chimáũ ga Pedru rü marü nüxǵ nadau —ñanagürügü. ³⁵ Rü yexguma ga yema taxre ga ngúexǵgü rü ta nüxǵ nixugügü ga yema nüxǵ ngupetüxǵ ga namawa, rü ñuxácü nüxǵ na yacuèxächitanüxǵ ga guma na yĩxǵ ga Ngechuchu ga yexguma pã inabüçuxgu.

*Ngechuchu rü norü ngúexǵgüçex nangox
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Cu 20.19-23)*

³⁶ Rü yexguma yemaãcü íyadexagüyane, rü ngürüächi norü ngǵxǵtanügu nachi ga Ngechuchu. Rü nüxǵ narümoxě, rü ñanagürü: —Nuxmaẽ Pa Chorü Duǵxǵgüx —ñanagürü. ³⁷ Natürü nümagü rü nabaixãchiãægü, rü poraãcü namuě, yerü nagu naxĩnüegu rü wüxi ga naxchixixǵmare nadaügü. ³⁸ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxǵ: —¿Tüxcüǵ pebaixãchiãægü rü tama peyaxōgü na choma chiĩxǵ? ³⁹ —¿Düçex, nüxǵ pedëux ya choxmëxgü rü chaucutügü! Rü chomatama chixĩ. ¿Rü choxǵ pingōgü rü meã choxǵ perüdaunü! Erü wüxi i naxchixi rü tama choxǵ pedauxǵrǵ

naxãmachi rü naxãxchinèxã —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yema ñaxguwena, rü nüxũ nanawêx ga naxmêx rü nacutü. ⁴¹ Natürü ga yema duũxũgü rü yexguma rü ta tama nüxũ nayaxögü, yerü nabaixâchiãegü rü nataãegü. Rü yemacêx ga Ngechuchu rü nüxna naca rü ñanagürü nüxũ: —¿Pexũ nangêxmaxũ i õna i nuã? —ñanagürü. ⁴² Rü yexguma nüxna nanaxãgü ga wüxi ga choxni ga iguxũchipêxe rü wüxiweũ ga berure. ⁴³ Rü nüma ga Ngechuchu rü nanayaxu. Rü yema duũxũgüpêxewa nanangõx. ⁴⁴ Rü ñuxũchi ñanagürü nüxũ: —Rü yema choxũ ngupetũxũ rü yema nixĩ ga pemaã nüxũ chixuxũ ga yexguma tauta chayuxgu rü petanüwa chayexmagu. Yerü yexguma rü pemaã nüxũ chixu rü ñacharũgü:

“Rü tá ningu i guxũma i Tupanaãrũ ore i chauchiga ümatũxũ i Wiyaegüarũ poperawa, rü Moïché ümatũxũ i mugüwa, rü ore i nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgü ümatũxũwa”, ñacharũgüchirêx pexũ. ⁴⁵ Rü yemaãcü namaã nanangoxêê ga Tupanaãrũ ore ga ümatũxũ. ⁴⁶ Rü ñanagürü nüxũ: —Tupanaãrũ ore i ümatũxũwa rü nüxũ nixu rü choma i Cristu rü tá chayü, rü tomaêxpũx i ngunexũgu rü tá wena chamaxũ. ⁴⁷ —Rü yematama ore i ümatũxũwa nüxũ nixu rü tá chauégagu tá nixĩ i nüxũ yaxugũxũ i ore i mexũ. Rü Yerucharẽüwa tá inaxũgü i ngẽma ñuxmatáta guxũ i naãnewa nangu na ngẽmaãcü duũxũgü nüxũ rüxoexũcêx i nacüma i chixexũ na Tupana nüxũ nüxũ ngechaũxũcêx i norü pecadugü. ⁴⁸ —Rü ñuxma rü pematama nixĩ i chorü orearũ uruũgü, rü tá duũxũgümaã nüxũ pixu ga yema

chauxütawa nüxŭ pedaugüxŭ rŭ nüxŭ pexĩnüëxŭ.
⁴⁹ —Rŭ dücax, choma rŭ pexcèx tá núma chanamu
 i Naãe i Üünexŭ ga pexcèx nüxŭ naxunetaxŭ ya
 Chaunatü. Natürŭ chanaxwèxe i númatátama daa
 ãne ya Yerucharéüwa pengëxmagü, ñuxmatáta
 penayauxgü i ngëma Tupanaãe i Üünexŭ i daxüwa
 ne üxŭ i tá pexŭ poraexëëxŭ —ñanagürŭ.

Ngechuchu rŭ daxŭguxŭ ga naãnewa naxŭ
(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ Yerucharéüärŭ
 toxnamana norŭ ngúexŭgüxŭ nagagü, ñuxmata
 Betániãärŭ ngaicamana nangugü. Rŭ yéma norŭ
 ngúexŭgüëtü nawémëx, rŭ Tupanana naxcèx
 naca na nüxŭ nangŭxëëxŭcèx. ⁵¹ Rŭ yexguma
 yema ngúexŭgüçèx nayumüxëguwena rŭ nüxna
 nixŭgachi. Rŭ Tupana daxŭguxŭ ga naãnewa
 nanaga. ⁵² Rŭ nümagü ga norŭ ngúexŭgü rŭ
 Ngechuchuxŭ nicuèxüŭgü. Rŭ ñuxŭchi taãëäcüma
 Yerucharéüçèx nawoegu. ⁵³ Rŭ guxŭguma
 tupauca ga taxŭnewa naxŭxŭ, rŭ yéma Tupanaxŭ
 nicuèxüŭgü. Rŭ ngëmaãcü yiŭ.

Tupanaarü Ore i Tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga

New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.

- You do not sell this work for a profit.

- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- You do not sell this work for a profit.

- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

clxx

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6